

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Izvješće

Percepcija pravednosti o zelenoj tranziciji

Terenski rad: Svibanj – lipanj 2022.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

Istraživanje koje je Kantar proveo u ime društva Kantar Belgium na zahtjev Europske komisije,
Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje (GU EMPL)

Istraživanje koje koordinira Europska komisija,

Glavna uprava za komunikaciju (GU COMM – Odjel za praćenje medija i Eurobarometar)

Naziv projekta	Posebno istraživanje Eurobarometra 527 Percepција прavednosti зелene tranzicije Izvješće
Jezična verzija	HR
Kataloški broj	KE-05 – 22 – 274-EN-N
ISBN	978 – 92 – 76 – 56527 – 7
	10.2767/651172

© Europska unija, 2022.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Fotografije: Getty slike

*Eŭro
Demokratio
Esperanto*

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za [Europo-Demokraciju-Esperanto](#)

Svrha je ovog „privremenog“ dokumenta omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da se upoznaju s dokumentima koje je izradila Europska unija (i financirala se njihovim porezima). Prijevodi without, ljudi su isključeni iz rasprave.

Ovaj dokument o percepцији прозрачности зелene tranzicije bio je [samo na engleskom jeziku u](#) pdf-datoteci (sada su dostupne čak i datoteke na francuskom i njemačkom jeziku). Iz ove početne datoteke napravili smo odt-datoteku, pripremljenu od strane Libre Office softvera, za strojno prevođenje na druge jezike. Rezultati su [dostupni na svim službenim jezicima](#).

Poželjno je da uprava EU-a preuzeme prijevod važnih dokumenata. „Važni dokumenti“ nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za donošenje informiranih odluka zajedno.

Kako bismo zajedno razgovarali o našoj zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелене транзиције

Sadržaj

UVOD.....	4
IZVRŠNI SAŽETAK.....	7
PRAVEDNA ZELENA TRANZICIJA KLJUČNA JE I POVEZANA S MOGUĆNOSTIMA.....	11
1. Potreba za pravednom zelenom tranzicijom.....	12
2. Mogućnosti zapošljavanja i vještine u zelenoj tranziciji.....	23
3. Zajednička odgovornost za borbu protiv klimatskih promjena.....	35
ŠTO SE DOGAĐA? SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE NA PRAVEDAN NAČIN.....	49
ŠTO SE DOGAĐA? USMJERENOST NA POSEBNE DIMENZIJE KOJE GRAĐANIMA OMOGUĆUJU NAPREDAK U ZELENOJ TRANZICIJI.....	76
1. Energetski učinkovito stanovanje.....	77
2. Održiva mobilnost.....	87
3. Pristup zelenim površinama.....	103
IV. POTPORA MJERAMA POLITIKE ZA UNAPREĐIVANJE PRAVEDNE ZELENE TRANZICIJE.....	109
ZAKLJUČAK.....	119
TEHNIČKE SPECIFIKACIJE.....	121
Dopuna posebnom istraživanju Eurobarometra br. 527 „Pregled pravednosti zelene tranzicije“.....	126
Percepција klimatskih promjena i naša odgovornost za ovaj fenomen.....	127
Koje odluke treba donijeti za učinkovitu ekološku tranziciju?.....	128
Sociodemografske skupine.....	129
Nacionalne skupine.....	130
Zaključak: poteškoće u organiziraju koherentne europske politike.....	130

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

UVOD

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Европским зеленим планом¹, који је покренут 2019., утврђује се стратегија ЕУ-а да до 2050. постane први климатски нeutralan контinent и преобраzi Uniju u održivo, прavednije i prosperitetnije društvo које пошtuje granice planeta. Прavednost i solidarnost сastavni су dio зelenog plana, u kojem se naglašava da nijedna osoba i nijedno mjesto ne smiju biti запостављени u складу s европским stupom socijalnih prava². Kako bi se potaknulo дjelovanje, европским propisom o klimi, koji je na snazi od srpnja 2021., utvрđuje se обvezujući cilj klimatske neutralnosti u Uniji do 2050. i обvezujući prijelazni cilj neto домаћeg smanjenja emisija стаклениčких plinova za najmanje 55 % u односу на рazine iz 1990. do 2030. Države članice posebno uvode i мјере за постизање svojih klimatskih ciljeva putem svojih nacionalnih energetskih i klimatskih planova за раздобље 2021. – 2021 – 30.

Ostvarivanje европског зеленог плана ključni je prioritet Европске комисије. Комисија је donijela niz prijedloga politika за provedbu европског зеленог плана, posebno takozvanog paketa „Fit for 55”³. Paket zakonodavnih prijedloga učinit će klimatske, energetske, земљишне, prometne i porezne politike EU-а prikladnima za ostvarivanje klimatskih ciljeva EU-а. Зajedno s hitnom потребом за rješavanjem problema klimatskih promjena, при чему ekstremni vremenski uvjeti postaju sve чешћи i intenzivniji, нова geopolitička ситуација попраћена visokim cijenama energije i višim трошковима живота јасно јаčа вažnost brze zelene tranzicije. Европска комисија представила је 18. svibnja 2022.⁴ план EU-а за поступно укиданje ovisnosti о руским fosilnim gorivima ubrzanim увођењем обновljive energije, uštedama energije i diversifikacijom opskrbe energijom. Политике запошљавања, вještina i socijalne politike, на пример за rješavanje проблема недостатка радне snage u zelenim sektorima, te прužanje potpore ranjivim kućanstvima još su važnije u takvom ubrzanom scenariju.

Zelenom tranzicijom опćenito se nude brojne velike mogućnosti i, uz odgovarajuće popratne politike, prilika за 1) smanjenje emisija i poboljšanje okoliša; 2) stvoriti kvalitetna radna mjesta u tranziciji; i 3) опćenito poboljšati добробит i добробит⁵. Međutim, зелена tranzicija neće automatski biti uključiva te su потребне popratne politike kako bi se осигurala прavedna i прavedna tranzicija. Наše политike moraju осигурати да нико i nijedno mjesto ne буду запостављени te da se користи i трошкови te преобrazбе прavedno dijele u cijelom društву. Осигуравање прavedne зелене tranzicije ključno је за очuvanje socijalnog prihvaćanja politika u području klimatskih promjena i javne

potpore reformama i ulaganjima potrebnima za постизање климатских i okolišnih ciljeva EU-а.

„Bez trenutačnog i dubokog smanjenja emisija u svim sektorima, ограничавање globalnog затопљења на 1,5 °C је изван досега”, upozоравају зnanstvenici u izvješću Меđuvladinog panela o климатским промјенама (IPCC) из travnja 2022⁶. U izvješću se poziva na hitne промјене u ponašanju (одрžива mobilност, energetski učinkovita zgrada...), што може довести до procijenjenog smanjenja globalnih emisija стаклениčких plinova за 40 – 70 % do 2050. i sugerira da te промјене могу побољшати здравље i добробит ljudi. Istodobno, sve je više dokaza da борба protiv klimatskih промјена заhtijeva rješavanje velikih nejednakosti u emisijama ugljika⁷.

Države članice EU-а 16. lipnja 2022. jednoglasno су se обvezale на zajednički politički okvir – preporuku Vijeća – za осигуравање прavedne tranzicije prema климатској neutralnosti⁸. Nadovezujući se na текуće мјере politike, овом se Preporukom državama članicama pružaju političke smjernice o tome како на sveobuhvatan i dosledan način прistupiti rješavanju aspekata запошљавања, вještina i socijalnih aspekata tranzicije. Широким rasponom fondova EU-а može se подупријети прavedna zelena tranzicija, posebno Mechanizmom za опоравак i отпорност, mehanizmom за прavednu tranziciju, Европским socijalnim fondom plus i prijedlogom o socijalnom fondu za klimatsku politiku.

Trenutačno istraživanje osmišljeno je kako bi se procijenili stavovi i очekivanja građana EU-а u vezi sa зеленом tranzicijom i njezin učinak na njihove животе. Njime су posebno obuhvaćena sljedeća područja:

- Percepција климатских промјена i прavednost зелене tranzicije;
- Stajališta o zajedničkoj одговорности građana i raznih dionika u борби protiv klimatskih промјена i omogućavanju зелене tranzicije;
- Очекivanja u pogledu могућности запошљавања i вještina u зеленоj tranziciji;
- Percepција trenutačne energetske ситуације, потрошње energije, uključujući spremnost na smanjenje потрошње energije i motivације за то;
- Energetski učinkovito stanovanje;
- Održivi prijevoz, uključujući kvalitetu, dostupnost i cjenovnu приступачност javnog prijevoza te мјере којима bi se potaknuto usvajanje održivijih могућности prijevoza;
- Pristup i задовољство lokalnim zelenim površinama;
- Potpora raznim политикама за подрку прavednoj зеленоj tranziciji.

1 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

2 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_en

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_3541

4 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3131

5 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-3A52021SC0452&qid=1643714268435>

6 https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg3/downloads/report/IPCC_AR6_WGIII_SPM.pdf

7 <https://wir2022.wid.world/chapter-6/>

8 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_6823

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Metodologija korištena za anketu

U ovom su izvješću predstavljeni potpuni rezultati posebnog istraživanja Eurobarometra br. 527 (EB97.4) o percepciji pravednosti zelene tranzicije, koje je provedeno od 30. svibnja do 28. lipnja 2022. u 27 država članica EU-a. Intervjuirano je 26 395 građana EU-a iz različitih socijalnih i demografskih kategorija.

Korištena je metodologija istraživanja Eurobarometra provedena za Glavnu upravu za komunikaciju (Odjel za praćenje medija i Eurobarometar). Međutim, kako bi se tijekom pandemije bolesti COVID-19 vodio terenski rad, bilo je potrebno promijeniti metodologiju u nekim zemljama (ukupni ili djelomični razgovori na internetu u nekim zemljama). Ovom izvješću priložena je tehnička napomena o metodologiji istraživanja Eurobarometra, kao i o načinu na koji su instituti unutar mreže Kantar proveli intervjuve. Također su uključene metode intervjuva i intervali pouzdanosti. U skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka⁹ (GDPR), ispitanicima je postavljeno pitanje hoće li im se postaviti pitanja o pitanjima koja bi se mogla smatrati „osjetljivima”.

Napomena: U ovom se izvješću države članice EU-a spominju u svojim službenim kraticama. Kratice korištene u ovom izvješću su:

	♪ BITI ♪	Litva	ŠTO SE DOGAĐA?
Bugarska	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Mađarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Njemačka	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Austrija	NA
Irska	IE	Poljska	PL
Grčka	EL	Portugal	PT
Španjolska	ES	Rumunjska	RO
Francuska	FR	Slovenija	SI
Hrvatska	GOSP.HR	Slovačka	SK
Italija	♪	Finska	FI
Republika Cipar	CY*	Švedska	SE
Latvija	LV		
Europska unija – ponderirani prosjek za 27 država članica			EU27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TJ, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT			eupopodručje
BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE			izvan eupopodručja

* Cipar u cijelini jedna je od 27 država članica Europske unije. Međutim, *pravna stečevina Zajednice* suspendirana je u dijelu zemlje koji nije pod kontrolom vlade Republike Cipra. Iz praktičnih razloga samo su razgovori provedeni u dijelu zemlje pod kontrolom vlade Republike Cipra uključeni u kategoriju „CY” i prosjek 27 država članica EU-a.

Zahvaljujemo građanima diljem Europske unije koji su odustali od sudjelovanja u ovoj anketi.

Bez njihovog aktivnog sudjelovanja, ova studija ne bi bila moguća.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелene транзиције

IZVRŠNI SAŽETAK

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

Velika већина грађана ЕУ-а који су одговорили на ово истраživanje Eurobarometra slaže се да зелена транзиција не би смјела никога запоставити. Неки Европљани, посебно они с низим респољивим дохотком, сматрају да владе, локалне власти и подuzeћа не чине довољно да се то осигура.

- Gotovo девет од десет испитаника (88 %)slaže се да зелена транзиција не би смјела никога запоставити.
- Манje од половине (46 %)slaže се да ће до 2050. одрživi energetski производи и услуге бити цјеновно приступачни свима, укључујући и сиромашnje.
- Половица (50 %)slaže се да ЕУ чини довољно како би осигурао прavednu зелену транзицију, а 50 % то kaže o svojim regionalnim, gradskim ili lokalnim javnim tijelima. 47 % njih сматра да njihova nacionalna vlada чини довољно, а 43 % то говори о privatnim poduzećima i poduzećima.
- Osobe s финансиjskim poteškoćama, ili među 1. kvintilom raspodjele dohotka, имају већу vjerojatnost da ћe misliti da svaka razina власти не чини довољno.

Опćenito, постоји optimizam da ћe se politikama koje se bore protiv klimatskih promjena stvoriti više kvalitetnih radnih mjesta, ali one s nizim rеспoљивim prihodima manje su optimistične. Nešto više od polovice сматра да имају вještine за doprinos zelenoj транзицији, dok само trećina сматра да njihovo radno mjesto doprinosi zelenoj транзицији.

- Gotovo шест од десет испитаника (57 %)slaže се да ћe se politikama za борбу protiv klimatskih promjena stvoriti više novih radnih mjesta nego što ћe se ukloniti.
- Više od шест од десет испитаника (61 %)slaže се да ћe se politikama за борбу protiv klimatskih promjena otvoriti kvalitetna radna mjesta.
- Više od половине (54 %)slaže се да им trenutačne vještine omogуćuju да допринесу зеленоj транзицији.
- Што испитаници имају veći rеспoљivo dohotak, то је vjerojatnije да ћe osjećati da имају vještine за doprinos: 65 % u petom kvintilu сматра да им njihove trenutačne vještine omogуćuju да допринесу зеленоj транзицији, u usporedbi s 43 % u prvom kvintilu. Ta se tendencija odražava i u drugim izjavama o mogućnostima zapošljavanja¹⁰.
- Više od половине (55 %)slaže се да им је osobno važno biti zaposlen na radnom mestu којим се doprinosi unapređenju зелene транзиције.
- Međutim, само једна троćina (34 %)slaže се да njihova radna mjesta doprinose unapređenju зелene транзиције.

Већина Европљана uplašena je klimatskim promjenama i osjeća osobnu odgovornost za djelovanje.

- Sedam od deset испитаника (70 %)slaže се да су klimatske promjene nešto што ih plaši, pri čemu je veća vjerojatnost да ћe žene (74 %)biti uplašene od muškaraca (66 %).
- Više od три четвртина испитаника (77 %) сматра osobном odgovornošću да djeluje kako bi se ograničile klimatske promjene.
- Gotovo tri четвртина испитаника (72 %) сматра да bi osobno trebali učiniti više nego što trenutačno чine kako bi doprinijeli зеленоj транзицији i борби protiv klimatskih promjena, bez obzira на то što други чине.
- Само трећина испитаника (27 %) сматра да ne moraju poduzeti osobne mjere за борбу protiv klimatskih promjena ako други ljudi u njihovoj земљи ne poduzmu nikakve mjere. Slično tome, мало ih сматра да njihova земља ne mora poduzimati mjere за борбу protiv klimatskih i ekoloških promjena ako druge земље ne poduzmu nikakve mjere (25 %).

Trenutačne cijene energije i troškovi prijevoza ozbiljan su problem za veliku većinu Европљана.

- Više od девет од десет испитаника (93 %) u EU-u сматра да je razina cijena energije za ljude u njihovoj земљи ozbiljan problem. U stvari, većina (58 %) сматра да je to „vrlo ozbiljan problem“.
- Оsam od deset испитаника (79 %) сматра да je trenutačni trošak energetskih potreba njihova kućanstva problem. Osim toga, 4 od 5 (80 %) сматра да je trenutačni trošak goriva za njihove potrebe za prijevozom problem.
- Испитаници s najrеспoљivijim dohotkom (68 %) najmanje ћe vjerojatno reći da su trenutačni troškovi njihovih energetskih potreba kućanstava ozbiljan problem, посебно u usporedbi s onima s najmanjim rеспoљivim dohotkom (84 %).
- Испитаници u južnoeuropskim земљама i nekim istočnoeuropskim земљама vjerojatnije ћe reći da je trenutni trošak njihovih potreba za energijom problem u usporedbi sa земљама sjeverne i zapadne Europe. Sličan обrazac primjenjuje se i na trenutačne troškove goriva za potrebe prijevoza.

Отприлике половица Европљана kaže da bi могла koristiti manje energije, a већина nije spremna platiti više za svoju energiju. Испитаници kažu da bi bogatiji ljudi posebno trebali uložiti veće napore kako bi smanjili потрошњу energije.

- Više od половине (53 %) uvjereni je da bi могли potrošiti manje energije nego sada.
- Испитаници s manje finansijskim poteškoća имају већu vjerojatnost да ћe biti sigurni da bi могли koristiti manje energije.
- Četvrtina desetina (37 %) uvjereni je da je velik broj u njihovoj земљи spreman ograničiti потрошњу energije kako bi ograničio klimatske promjene.

10 Што је kvintil већи, то је rеспoљiviji dohotak који испитаник има.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

- Više od šest od deset ispitanika (62 %) izjavilo je da će smanjiti потрошњу енергије углавном из гospодарских razloga, dok bi 36 % то уčinilo углавном из еколошких razloga. Ispitanici s najraspoloživijim dohotkom (47 %) највјерјатније ће сmanjiti потрошњу енергије из еколошких razloga. Ispitanici s најmanjim raspoloživim dohotkom (68 %) највјерјатније ће сmanjiti потрошњу енергије из ekonomskih razloga.
- Većina ispitanika (64 %) ne želi платити više cijene енергије kako bi se ubrzala zelena tranzicija: 46 % ih ne želi jer si ne mogu priuštiti plaćanje više, a 18 % ih ne želi, ali si to može priuštiti.
- Većina ispitanika (87 %) smatra da bi imućniji ljudi, posebno, trebali uložiti više napora kako bi smanjili svoju потрошњу енергије.
- Većina ispitanika svoju потрошњу енергије ocjenjuje manjom od потрошње drugih ljudi u njihovoj zemlji (70 %). Samo 28 % ispitanika priznaje da je njihova потрошња visoka u usporedbi s drugim ljudima u njihovoj zemlji.

Više od trećine Euroljana već je poboljšalo energetsku učinkovitost u svojim domovima u posljednjih pet godina. Trošak je glavna prepreka poboljšanju energetske učinkovitosti kućanstava, posebno za ranjive kategorije.

- Četvrti od deset ispitanika (40 %) smatra da je njihovim domovima потребна energetska učinkovita obnova.
- U posljednjih pet godina 35 % ispitanika poduzelo je jednu ili više mјera kako bi njihov dom bio energetska učinkovitiji (npr. toplinska izolacija, vrata i prozori koji se mijenjaju ili sustav grijanja).
- U posljednjih pet godina 10 % ispitanika primilo je javna sredstva, subvencije ili financijsku pomoć kako bi njihov dom bio održiviji ili energetska učinkovitiji.
- Trošak je glavna prepreka poboljšanju energetske učinkovitosti kućanstava. 43 % ispitanika kaže da je povećanje energetske učinkovitosti njihovih domova preskupo i da si to ne mogu priuštiti, dok je 21 % ispitanika navelo da je to preskupo, ali da si to mogu priuštiti.
- Vjerljatnije je da će nezaposleni ispitanici, особе које imaju poteškoća s plaćanjem računa ili kućanstva s djecom s djecom prepoznati troškove kao препреку побољшанju energetske učinkovitosti svojih domova.
- Neki ispitanici (16 %) navode i poteškoće u pronalaženju kvalificiranih osoba za obavljanje posla ili poteškoće u pronalaženju potrebnih materijala i opreme na tržištu (15 %).

Gotovo polovica (48 %) Euroljana upotrebljava rješenja za održivu mobilnost kao svoj glavni način prijevoza, što je više nego 2019.

- Na tipičan dan најчешћи облици prijevoza su automobile (47 %), hodanje (21 %), javni prijevoz (16 %) i biciklizam ili skuter (8 %).

- Što je ispitanik više raspoloživi dohodak, to je vjerljatnije da će reći da je njihov glavni način rada automobil, a manja je vjerljatnost da će reći da je hodanje. Na primjer, 31 % u prvom prihodu kvintila spominju hodanje, u usporedbi s 10 % u 5. kvintilu.
- Šest od deset ispitanika (60 %) ocjenjuje kvalitetu javnog prijevoza u svom području kao dobru, (55 %) smatra da je dostupnost dobra, a 54 % smatra da je cjenovna pristupačnost dobra. Te su brojke znatno niže u ruralnim područjima.
- Najčešći javni prijevoz (36 %), cjenovno pristupačniji javni prijevoz (29 %), brži javni prijevoz (23 %), nove ili bolje osmišljene linije javnog prijevoza (21 %) ili više sigurnijih biciklističkih traka (20 %) највише су navedene značajke kojima bi se ispitanicima pomoglo da odaberu održivije načine prijevoza, posebno u ruralnim područjima.

Većina ispitanika živi unutar deset minuta hoda od kvalitetnog zelenog prostora. Zadovoljstvo najблиžom zelenom površinom u određenoj je mjeri niže u urbanim područjima.

- Polovica (50 %) svih ispitanika živi pet minuta ili manje od zelenog prostora hodajući, dok 26 % kaže da živi između šest i deset minuta.
- Razlike u pristupu znatno se razlikuju ovisno o finansijskoj situaciji. Na primjer, više od polovice (55 %) onih koji rijetko ili nikada nemaju problema s plaćanjem računa žive unutar pet minuta hoda od zelenе površine, u usporedbi s oko četiri od deset (42 %) koji imaju problema s plaćanjem računa barem neko vrijeme.
- Velika većina ispitanika (85 %) kaže da su zadovoljni kvalitetom zelene površine koja je najbliža njihovom domu. U velikim gradovima 83 % ispitanika zadovoljno je kvalitetom najbliže zelene površine u usporedbi s 93 % onih koji žive na poljoprivrednom gospodarstvu ili na selu.

Postoji široka potpora politikama osmišljenima kako bi zelena tranzicija bila pravedna за sve, uključujući subvencije za potporu energetske učinkovitim obnovama, ulaganja u javni prijevoz te pravila i poticaje za privatna poduzeća.

- Više od šest od deset Euroljana (62 %) podržava dodjelu kvote energije svakom građaninu kako bi se osiguralo da svatko ulaže pravedan udio u borbi protiv klimatskih promjena.
- Više od sedam od deset (71 %) podržava oporezivanje proizvoda i usluga koji najviše doprinose klimatskim promjenama i preraspodjelu prihoda najsiromašnijim i najranjivijim kućanstvima.
- Gotovo devet od deset (89 %) podržava subvencioniranje ljudi kako bi njihovi domovi postali energetska učinkovitiji, posebno oni s nižim raspoloživim dohotkom i najranjivija kućanstva.
- Isto tako, 89 % podržava povećanje ulaganja svoje zemlje u infrastrukturu javnog prijevoza.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

- Velika većina (87 %) podržava poticanje privatnih poduzeća pravilima i poticajima da 1. brže smanje svoje emisije, (2) prijeđu na energetski učinkovitije metode proizvodnje, (3) usvoje više kružnih i održivijih postupaka i 4. prekvalificiraju svoju radnu snagu prema potrebi.

PRAVEDNA ZELENA TRANZICIJA KLJUČNA JE I POVEZANA S MOGUĆNOSTIMA

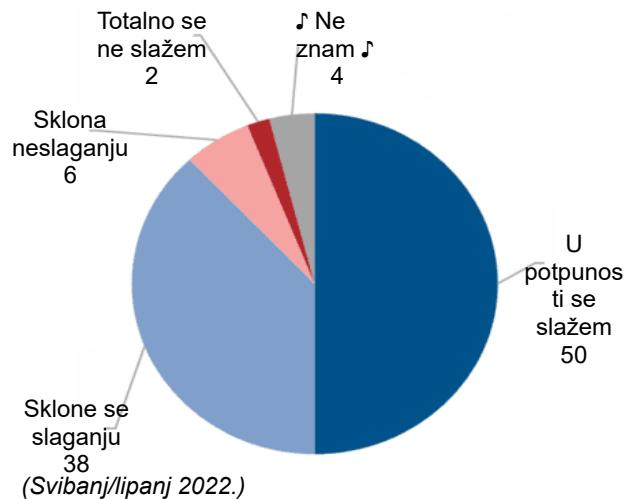

1. Potreba за прavednom зеленом транзицијом

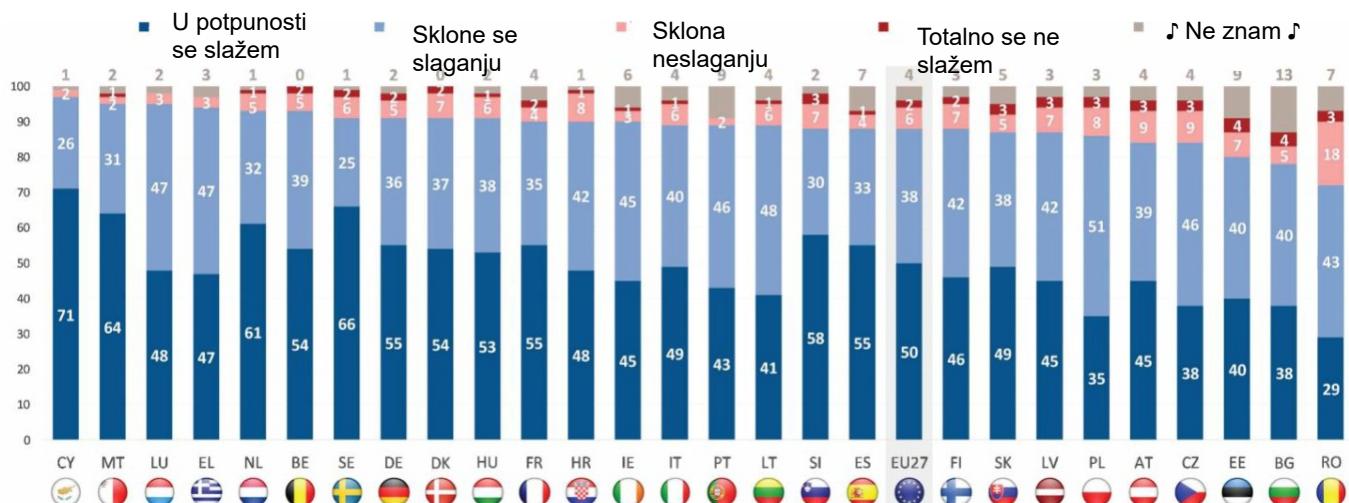
Већина испитаника slaže se da nitko ne smije biti zapostavljen u зеленој транзицији, ali manjina je uvjerenja da će do 2050. održiva energija, usluge i proizvodi biti cijenovno pristupačni svima.

Gotovo devet od deset испитаника (88 %) slaže se da зеленом транзицијом nitko ne bi trebao biti запостavljen, a polovica (50 %) izjavila je da se „potpuno slaže“¹¹. Manje od jednog od deset испитаника (8 %) ne slaže se s tom izjavom, a samo 2 % испитаниka izjavilo je da se „potpuno ne slažu“.

Više od sedam od deset испитаника u svakoj državi članici slaže se da zelena tranzicija ne bi smjela nikoga zapostaviti, s omjerima u rasponu od 97 % na Cipru i 95 % u Luksemburgu i Malti do 72 % u Rumunjskoj, 78 % u Bugarskoj i 80 % u Estoniji.

QA1.2.: U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete saslijedećim izjavama? — Zelena tranzicija ne bi smjela nikoga zapostaviti (% – EU27)

QA1.2: U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete saslijedećim izjavama? (% – зелена транзиција не би смјела никога запоставити)

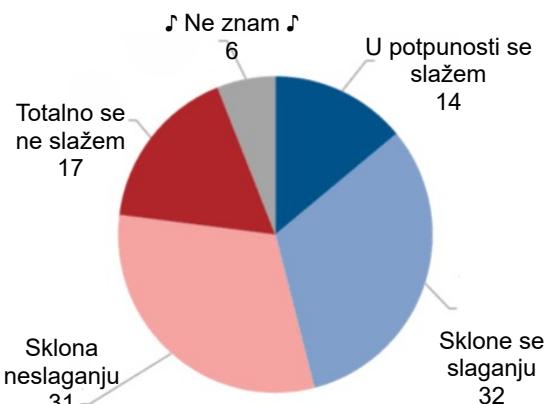
¹¹ QA1.2. U kojoj se mjerislažete sa sljedećim izjavama?
Zelena tranzicija ne bi smjela nikoga zapostaviti

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

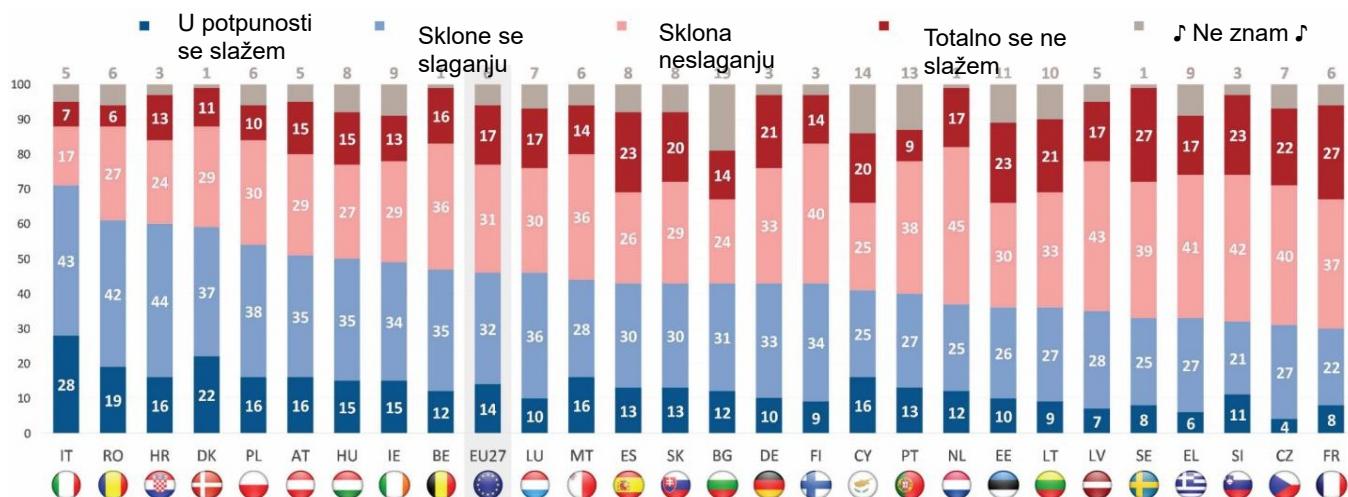
Povjerenje da će do 2050. održiva energija, proizvodi i usluge biti pristupačni svima, uključujući i siromašnije, manje je rašireno, a 46 % ih se slaže, uključujući 14 % koji se u potpunosti slažu¹². Gotovo isto toliko (48 %) ne slaže se, a 17 % kaže da se „potpuno ne slaže“. Nešto više od dvadeset posto ispitanika izjavilo je da ne znaju.

U sedam zemalja, uključujući Italiju (71 %), Rumunjsku (61 %) i Hrvatsku (60 %), većina se slaže da će do 2050. održiva energija, proizvodi i usluge biti pristupačni svima. Nasuprot tome, samo 30 % u Francuskoj, 31 % u Češkoj i 32 % u Sloveniji slaže se s tim.

(Svibanj/lipanj
2022.)

QA1.4. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama? Uvjereni ste da će do 2050. održiva energija, proizvodi i usluge biti cjenovno pristupačni svima, uključujući siromašnije ljude.

QA1.4. U kojoj se mjerislažete sa sljedećim izjavama? (% – uvjereni ste da će do 2050. održiva energija, proizvodi i usluge biti cjenovno pristupačni svima, uključujući siromašnije osobe)

12 QA1.4. U kojoj se mjerislažete sa sljedećim izjavama?
Uvjereni ste da će do 2050. održiva energija, proizvodi i usluge biti cjenovno pristupačni svima, uključujući i siromašnije.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje niz razlika. Ispitanici koji su mlađi i imaju malo poteškoća s plaćanjem računa, životom u velikim gradovima ili pozitivnim stajalištem o EU-u vjerojatnije će biti sigurni da će do 2050. održivi energetski proizvodi i usluge biti cjenovno pristupačni svima.

- Što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će do 2050. godine održivi energetski proizvodi i usluge biti cjenovno pristupačni svima. Primjerice, 52 % osoba u dobi od 15 do 24 godine uvjereni su da će do 2050. održiva energija, proizvodi i usluge biti cjenovno pristupačni, u usporedbi s 43 % osoba starijih od 55 godina.
- Što je razina obrazovanja ispitanika viša, to je veća suglasnost da se u zelenoj tranziciji nikoga ne bi smjelo zapostaviti. Na primjer, 92 % ispitanika sa sveučilišnom diplomom slaže se da se zelenom tranzicijom nikoga ne bi smjelo zapostaviti, u usporedbi sa 74 % ispitanika čija je razina obrazovanja niža od srednjoškolskog.
- Što je manje poteškoća s kojima se ispitanik suočava s plaćanjem računa, to je vjerojatnije da su sigurni da će do 2050. godine održiva energija proizvodi i usluge biti dostupni svima. Na primjer, 46 % s najmanje finansijskih poteškoća slaže se da će do 2050. opcije održive energije biti pristupačne svima, u usporedbi s 34 % onih koji se suočavaju s najvećim poteškoćama.
- Ispitanici u velikim gradovima (49 %) imaju veću vjerojatnost da će od bilo koje druge skupine biti sigurni da će do 2050. opcije održive energije biti pristupačne svima.
- Naposljetku, ispitanici s pozitivnim stajalištem o EU-u (52 %) vjerojatnije će biti sigurni da će do 2050. održivi energetski proizvodi i usluge biti cjenovno pristupačni svima nego onima s negativnim stajalištem (34 %).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Zelena tranzicija ne bi smjela nikoga zapostaviti	Do 2050. održiva energija, proizvodi i usluge bit će dostupni svima
EU27	88	46
Spol		
Čovjek	88	47
Žena	89	45
Starost		
15 – 24	89	52
25 – 39	90	49
40 – 54	90	46
55+	87	43
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	86	34
S vremena na vrijeme	86	50
Gotovo nikad/nikad	90	46
Imidž EU-a		
Ukupno „pozitivan“	93	52
Neutralna	87	44
Ukupno „negativno“	82	34
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil		
Prvi kvintil	86	40
2. kvintil	89	42
Treća kvintilna	90	46
Četvrta kvintilna	91	49
Peta kvintilna	91	47
Radni status		
Zaposlen na neodređeno vrijeme	91	48
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	88	45
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	86	63
Samozaposleni bez zaposlenika	89	43
Samozaposleni sa zaposlenicima	88	48
Nezaposleni	90	41
U mirovini	86	42
Neaktivan dom, neaktivan	83	44
Student	91	55
Ostali	99	31
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)		
Ispod sekundarnog	74	37
Sekundarna	89	48
Radno mjesto sekundarne	91	42
Sveučilište u Zagrebu	92	45
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite?		
Veliki grad	91	49
Predgrađe ili periferije velikog grada	88	41
Grad ili mali grad	89	47
Selo na selu	87	44
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom u selu	89	45
QA1 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama? (% – ukupni dogovor))		

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Otprilike polovina ispitanika smatra da EU, nacionalne vlade i lokalne vlasti čine dovoljno kako bi osigurali pravednu zelenu tranziciju

Polovica (50 %) svih ispitanika slaže se da EU čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju, a 14 % ispitanika izjavilo je da se „potpuno slaže”.¹³ S druge strane, 43 % se ne slaže, a 12 % se ne slaže. Više od jednog od dvadeset (7 %) tvrdi da ne zna.

Polovica (50 %) također se slaže da njihova regionalna, gradska ili lokalna javna tijela čine dovoljno kako bi osigurala pravednu zelenu tranziciju, a 14 % njih izjavilo je da se „potpunoslaže”. Više od četiri od deset ispitanika (45 %) ne slaže se s tim, a 12 % ih je izjavilo da se „potpuno ne slažu”. Svaki dvadeseti (5 %) kaže da ne zna.

Gotovo polovica (47 %) svih ispitanika smatra da njihova nacionalna vlada čini dovoljno kako bi osigurala pravednu zelenu tranziciju, a 14 % ispitanika u potpunosti se slaže. Međutim, mala većina (49 %) ne slaže se s tim da se 15 % njih „potpuno ne slaže” da njihova nacionalna vlada čini dovoljno.

Četiri od deset ispitanika (43 %) slažu se da privatna poduzeća i poduzeća čine dovoljno kako bi osigurali pravednu zelenu tranziciju, a 11 % ispitanika izjavilo je da se u potpunosti slaže. Većina se, međutim, ne slaže (52 %), a 15 % tvrdi da se „potpuno ne slaže”. Svaki dvadeseti (5 %) kaže da ne zna.

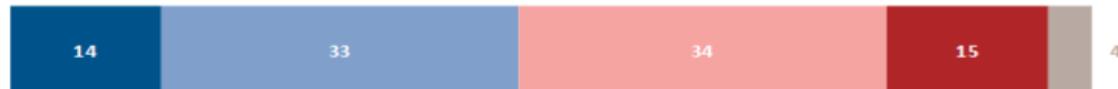
Vaša regionalna, gradska ili lokalna javna tijela

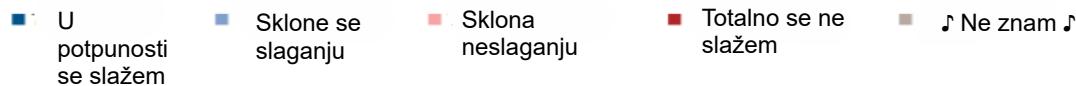
EU

(Nacionalna) vlada

Privatne tvrtke, tvrtke

QA2. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju? (% – EU)

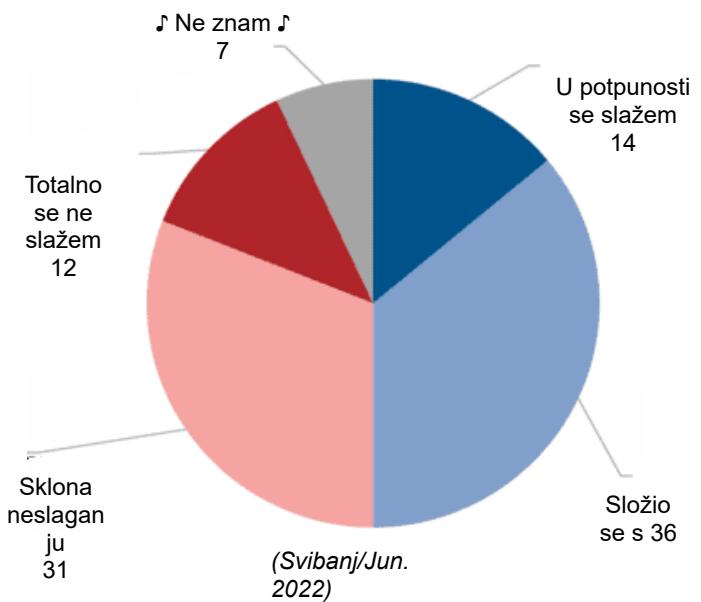
¹³ QA2. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju? (2.1 Privatna poduzeća, poduzeća. 2.2 Vaša regionalna, gradska ili lokalna javna tijela. 2.3 Nacionalna vlada. 2.4 EU)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

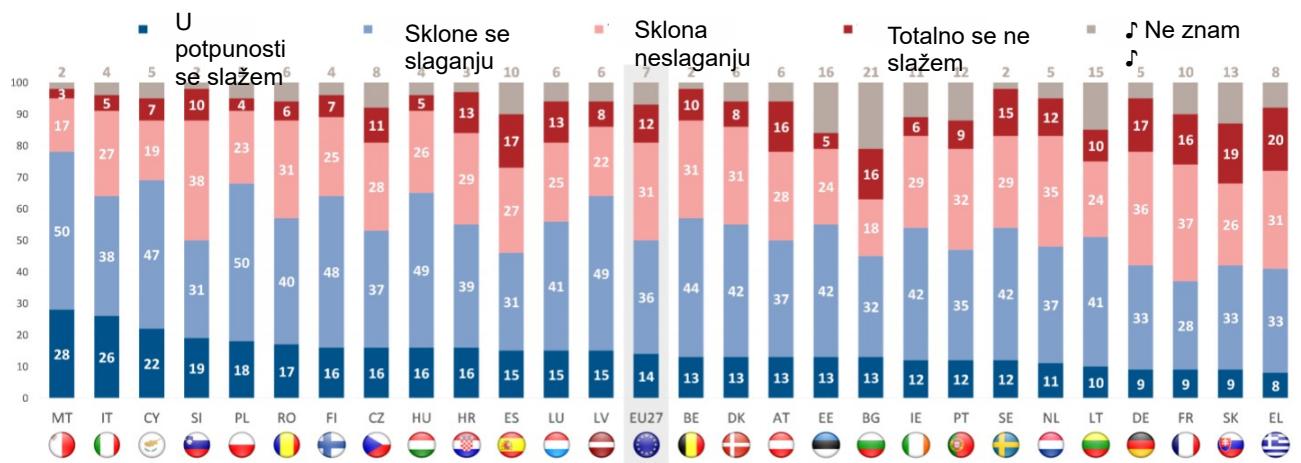
У 23 државе чланице ЕУ-а већина испитаника сматра да ЕУ чини довољно како би осигурао прavedну зелену транзицију, иако се омјери крећу од 78 % на Мали, 69 % на Ципру и 68 % у Пољској до 45 % у Бугарској. У преостале четири земље мањине се slaže с 37 % у Француској, 41 % у Грчкој и 42 % у Немачкој и Словачкој.

Važno је напоменути да више од једне петине (21 %) у Бугарској не може одговорити.

QA2.4. У којој се мјериslažete или се неslažete да сваки од слjедеćих актера чини довољно како би осигурао прavedну зелену транзицију? ЕУ (% – ЕУ)

QA2.4. У којој се мјериslažete или се неslažete да сваки од слjедећих актера чини довољно како би осигурао прavedну зелену транзицију? ЕУ (% – ЕУ)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

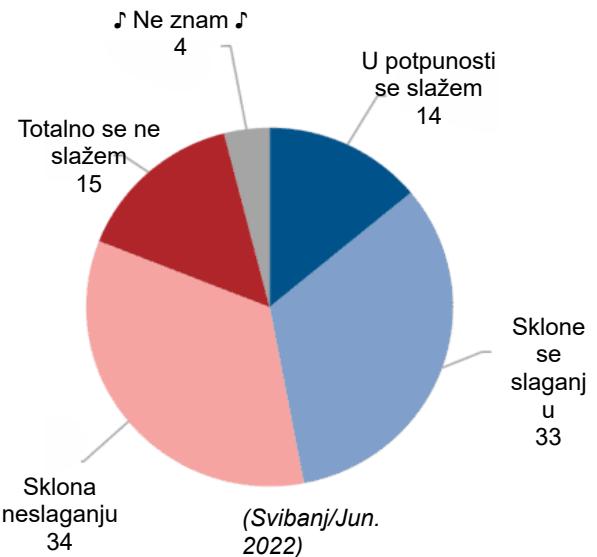
Percepција прavednosti зелене транзиције

У 14 земаља већина испитаника slaže se да njihova национална vlada čini dovoljno kako bi osigurala pravednu zelenu tranziciju, uz najvišu razinu dogovora u Finskoj (71 %), Luksemburgu (67 %) i Malti (64 %). Nasuprot tome, samo 30 % u Bugarskoj, 31 % u Grčkoj i 33 % u Slovačkoj slaže se da njihova vlada čini dovoljno.

Postoje i neke skupine zemalja koje se mogu istaknuti. Na primjer, nordijske zemlje imaju tendenciju da imaju visoku potporu za svoju nacionalnu vladu. Kao takva; najmanje šest od deset ispitanika slaže se da njihova nacionalna vlada čini dovoljno u Finskoj (71 %), Danskoj (63 %) i Švedskoj (60 %).

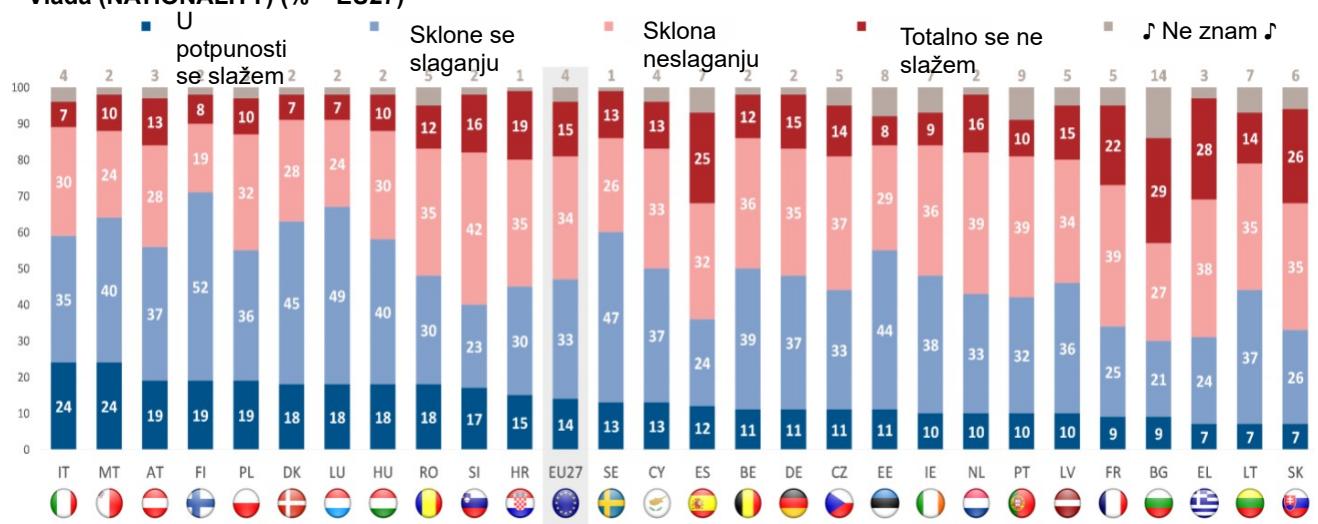
U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju?

Vlada (NATIONALITY) (% – EU27)

U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju?

Vlada (NATIONALITY) (% – EU27)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

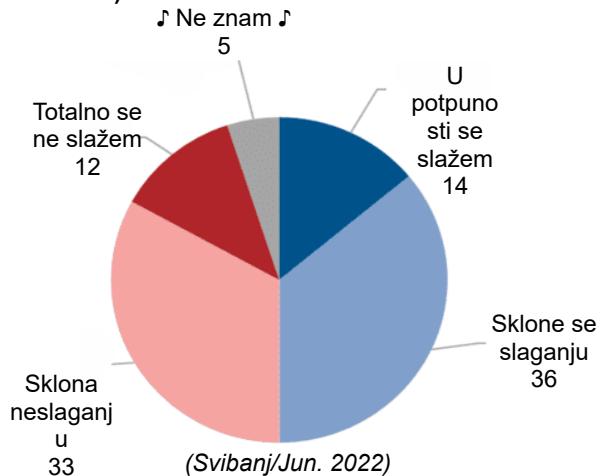
Percepција прavednosti зелене транзиције

Postoje i znatne razlike među državama članicama EU-a kad je riječ o regionalnim, gradskim ili lokalnim javnim tijelima. U 17 zemalja većina se slaže da ta tijela čine dovoljno kako bi osigurala pravednu zelenu tranziciju, iako se omjeri razlikuju od 68 % u Finskoj, 64 % u Luksemburgu i 62 % u Danskoj do 48 % u Irskoj. S druge strane, slaže se samo 26 % u Grčkoj, 32 % u Bugarskoj i 40 % u Litvi i Španjolskoj.

Slično potpori nacionalnim vladama, nordijske zemlje obično imaju visoku stopu potpore regionalnim, gradskim ili lokalnim javnim tijelima, a najmanje šest od deset ispitanika izjavilo je da se slažu.

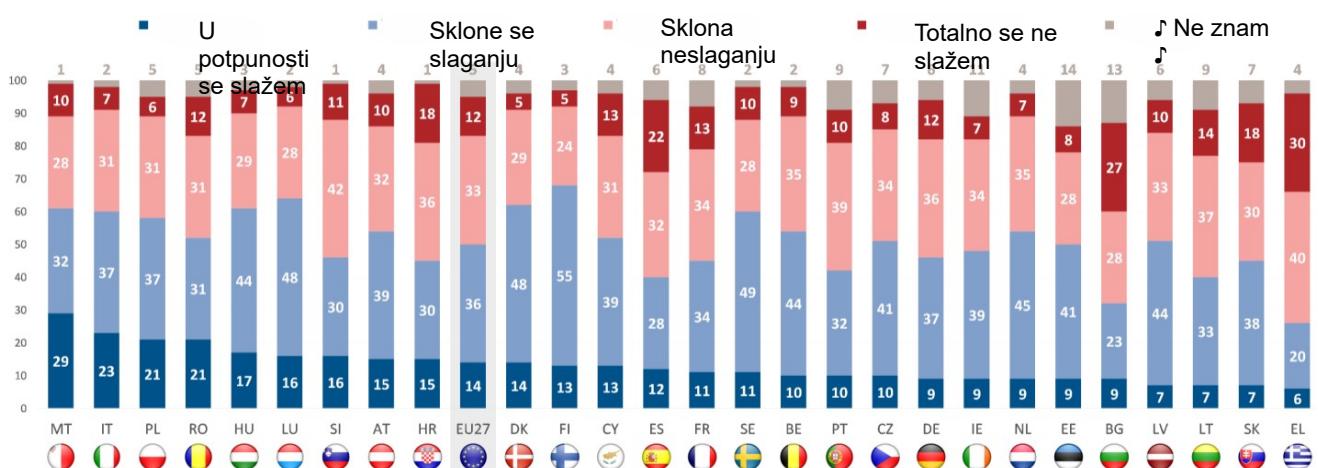
QA2.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju?

Vaša regionalna, gradska ili lokalna javna tijela (% – EU-27)

QA2.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju?

Vaša regionalna, gradska ili lokalna javna tijela

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

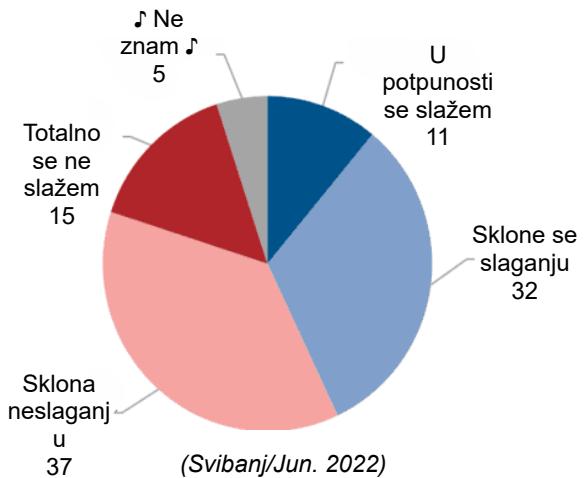
Sporazum o tome da privatna poduzeća čine dovoljno znatno se razlikuje među zemljama. Većina se slaže sa sedam zemalja, a najveći udio zabilježen je u Italiji (64 %), Danskoj, Mađarskoj i Malti (54 %) te Finskoj (53 %). S druge strane, samo 25 % u Bugarskoj, 27 % u Litvi i Grčkoj i 31 % u Francuskoj slaže se da privatna poduzeća i poduzeća čine dovoljno.

Važno je napomenuti da gotovo svaki peti (18 %) u Bugarskoj kaže da „ne znaju“.

QA2.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju?

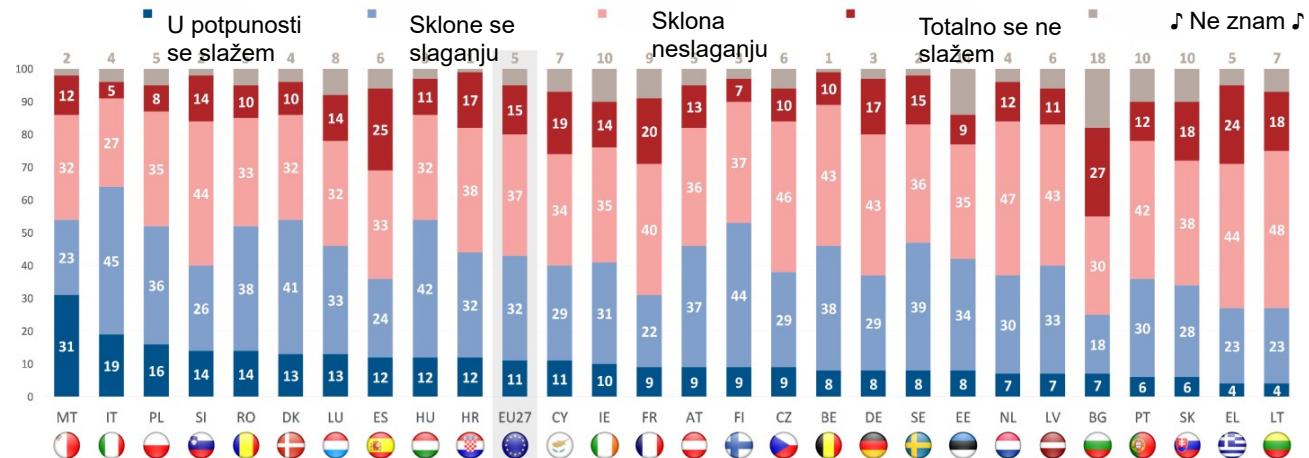
Privatne tvrtke, tvrtke

(% – EU-27)

U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju?

(% – privatna poduzeća, poduzeća)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje da što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će se složiti da EU čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju: 55 % osoba u dobi od 15 do 24 godine misli na taj način u usporedbi s 48 % osoba starijih od 55 godina. U njemu se također ističe sljedeće:

- Najmanje je vjerojatno da će se ispitanici koji se suočavaju s najvećim financijskim poteškoćama složiti da svaki od tih sudionika čini dovoljno. Na primjer, 38 % onih koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena smatra da njihova nacionalna vlada čini dovoljno, u usporedbi s 47 % koji imaju manje poteškoća.
- Osim toga, najmanje je vjerojatno da će se ispitanici s raspoloživim dohotkom u prvom kvintilu složiti da svaki od tih aktera čini dovoljno.
- Ispitanici koji žive na poljoprivrednim gospodarstvima ili domovima na selu najvjerojatnije će se složiti da svaki od tih aktera čini dovoljno. Na primjer, 56 % onih koji žive na farmama ili domovima na selu smatra da njihova nacionalna vlada ne čini dovoljno, u usporedbi s 48 % onih koji žive u velikim gradovima.
- Naposljetku, ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u vjerojatnije će misliti da svaka razina vlasti čini dovoljno. Na primjer, 59 % s pozitivnim stajalištem EU-a smatra da to čini dovoljno, u usporedbi s 32 % s negativnim stajalištem.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

	Vaša regionalna, gradska ili lokalna javna tijela	EU	(Nacionalna) vlada	Privatne tvrtke, tvrtke
EU27	50	50	47	43
Spol				
Čovjek	51	51	48	45
Žena	48	49	45	42
Starost				
15 – 24	51	55	47	43
25 – 39	50	53	47	44
40 – 54	50	51	47	43
55+	49	48	46	41
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	40	42	38	34
S vremena na vrijeme	49	50	47	45
Gotovo nikad/nikad	51	52	47	43
Imidž EU-a				
Ukupno „pozitivan“	54	59	52	46
Neutralna	49	47	45	42
Ukupno „negativno“	39	32	35	35
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil				
Prvi kvintil	45	45	43	37
2. kvintil	53	50	49	43
Treća kvintilna	51	51	46	42
Četvrta kvintilna	51	53	49	42
Peta kvintilna	52	56	51	44
Radni status				
Zaposlen na neodređeno vrijeme	51	53	48	45
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	49	49	44	36
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	59	58	57	59
Samozaposleni bez zaposlenika	43	47	42	42
Samozaposleni sa zaposlenicima	50	48	50	50
Nezaposleni	45	47	41	42
U mirovini	50	48	46	40
Neaktivan dom, neaktivan	42	46	44	38
Student	52	56	47	43
Ostali	48	37	34	39
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)				
Ispod sekundarnog	42	40	41	39
Sekundarna	51	52	48	44
Radno mjesto sekundarne	49	46	43	41
Sveučilište u Zagrebu	49	52	46	40
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite?				
Veliki grad	51	54	48	44
Predgrade ili periferije velikog grada	46	44	43	37
Grad ili mali grad	50	50	46	43
Selo na selu	49	50	47	42
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	55	55	56	52
U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete da svaki od sljedećih aktera čini dovoljno kako bi osigurao pravednu zelenu tranziciju? (% – ukupno „suglasnost“)				

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

2. Mogućnosti zapošljavanja i vještine u zelenoj tranziciji

Većina ispitanika smatra da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti više radnih mesta nego što će se ukloniti, kao i kvalitetnija radna mjesta.

Gotovo šest od deset ispitanika (57 %) slaže se da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti više novih radnih mesta nego što će se ukloniti, a 15 % se slaže s tim.¹⁴ Gotovo tri od deset ispitanika (29 %) ne slaže se, a 7 % ih kaže da se „potpuno ne slažu“. Više od jednog od deset (14 %) tvrdi da to ne zna.

U 25 zemalja većina ispitanika slaže se da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena otvoriti više novih radnih mesta nego što će se ukloniti, iako se omjeri razlikuju od 73 % na Malti, 72 % u Švedskoj i 68 % u Italiji i Danskoj do 38 % u Estoniji. U Latviji (35 %) i Češkoj (39 %) slaže se samo manjina.

Vrijedi napomenuti da više od četvrtine u Bugarskoj (29 %), Portugalu i Estoniji (obje 27 %) kažu da ne znaju.

QA10.3 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji?

Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se više novih radnih mesta nego što će se ukloniti (%) – EU27)

„Ne znam“

14

U potpunosti se
slažem

15

Totalno se
ne slažem

7

Sklona
neslaganju

22

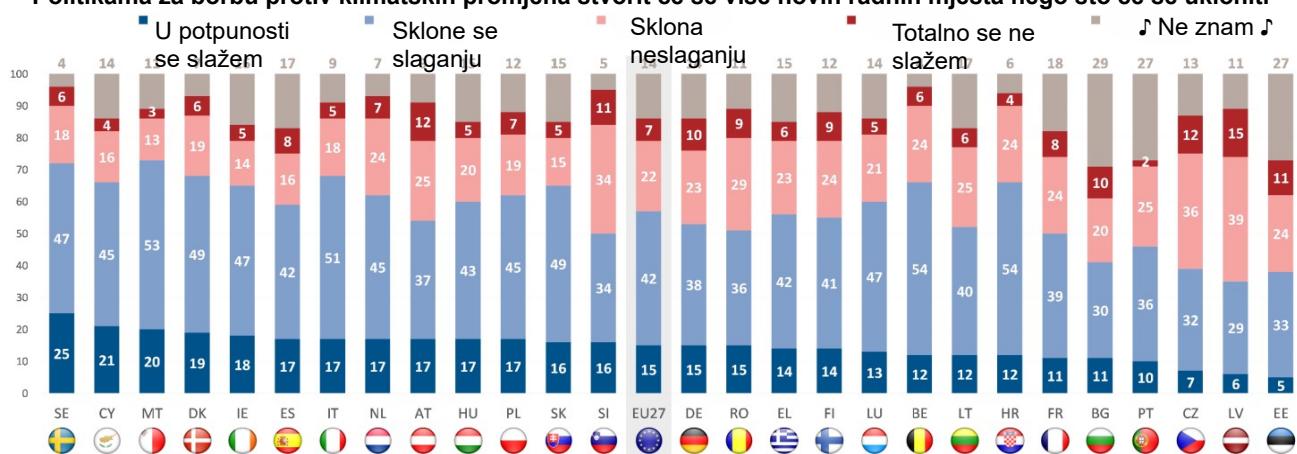
Sklone se
slaganju

42

(Svibanj/Jun. 2022)

QA10.3 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji?

Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se više novih radnih mesta nego što će se ukloniti

14 QA10.3. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji? Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se više novih radnih mesta nego što će se ukloniti

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Perpercija pravednosti zelene tranzicije

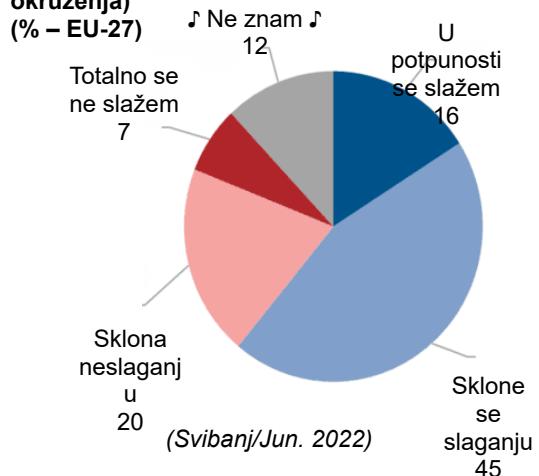
Više od šest od deset ispitanika (61 %) slaže se da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti kvalitetna radna mjesta, a 16 % njih „potpuno se slaže”.¹⁵ S druge strane, više od četvrtine (27 %) ne slaže se s tom izjavom, a 7 % ih se u potpunosti ne slaže. Samo jedan od deset (12 %) kaže da ne zna.

Većina ispitanika u 25 zemalja slaže se da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena otvoriti kvalitetna radna mjesta, iako se omjeri kreću od 80 % na Malti, 77 % na Cipru i 75 % u Švedskoj do 45 % u Estoniji. Češka (43 %) i Latvija (42 %) su jedine zemlje u kojima se manjina slaže.

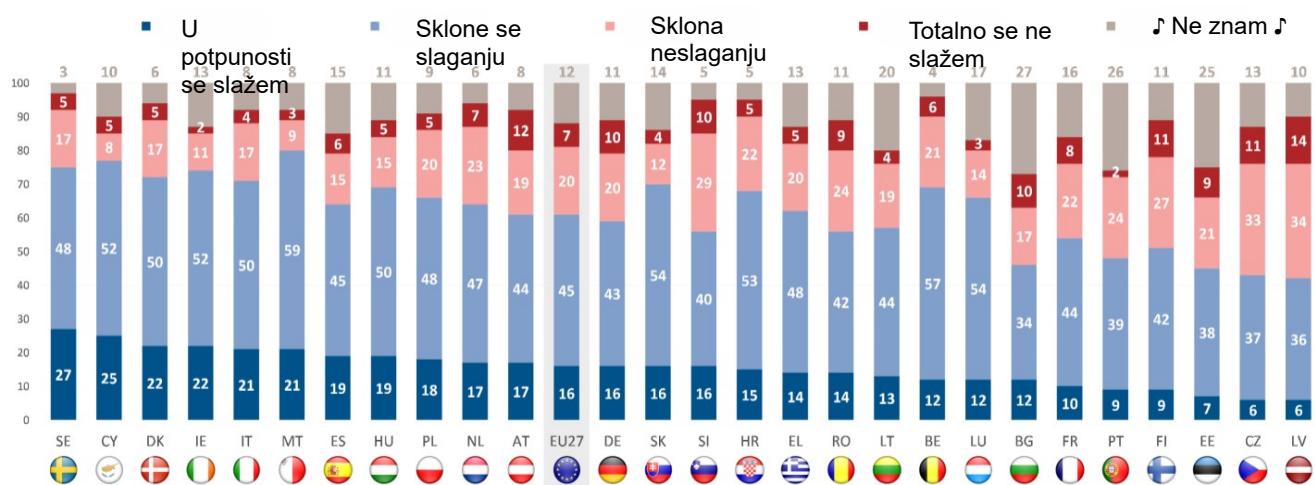
Važno je napomenuti da postoje četiri zemlje u kojima najmanje jedna od pet kaže da ne zna: Bugarska (27 %), Portugal (26 %), Estonija (25 %) i Litva (20 %)

U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji?

Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se kvalitetna radna mjesta (u pogledu zarade, sigurnosti radnih mesta i kvalitete radnog okruženja)

U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji? (%) – politike za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će kvalitetna radna mjesta (u smislu zarade, sigurnosti radnih mesta i kvalitete radnog okruženja)

¹⁵ QA10.4. U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji? Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će kvalitetna radna mjesta (u smislu zarade, sigurnosti radnih mesta i kvalitete radnog okruženja).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska **анализа** на razini EU-a ne pokazuje razlike na temelju spola, ali pokazuje sljedeće: ispitanici s visokom upotrebom interneta, visokom razinom obrazovanja, većim raspoloživim dohotkom ili pozitivnom predodžbom o EU-u vjerojatnije će se složiti s objema izjavama.

- Što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti kvalitetna radna mjesta ili da će se politikama stvoriti više novih radnih mjesta nego što će se ukloniti. Na primjer, 66 % osoba u dobi od 15 do 39 godina slaže se da će se politikama otvoriti kvalitetna radna mjesta, u usporedbi s 57 % osoba starijih od 55 godina.
- Ispitanici koji imaju visoku razinu korištenja interneta imaju veću vjerojatnost da će se složiti s objemom izjave. Na primjer, 64 % ljudi koji svakodnevno koriste internet slažu se da će politike za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti kvalitetna radna mjesta, u usporedbi s 51 % koji nikada ne koriste internet.
- Ispitanici s visokom razinom obrazovanja vjerojatnije se slažu s objema izjavama. 64 % sa sveučilišnom razinom obrazovanja slaže se da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti više radnih mjesta nego što će se ukloniti, u usporedbi s 45 % sa srednjom razinom obrazovanja.
- Ispitanici koji imaju najviše poteškoća s plaćanjem računa najmanje se slažu sa svakom izjavom.
- Što je veći raspoloživi dohodak ispitanik, to je vjerojatnije da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, 62 % u četvrtom i petom kvintilu slaže se da će se politikama stvoriti više novih radnih mjesta nego što se uklanjuju u usporedbi s 49 % u prvom kvintilu.
- Što je više urbanizirano okruženje ispitanika, to je vjerojatnije da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, 67 % ljudi koji žive u velikim gradovima smatra da će se politikama otvoriti kvalitetna radna mjesta, dok 57 % njih živi u ruralnim selima.
- Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u (71 %) mnogo su skloniji tome da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti kvalitetna radna mjesta od onih s negativnim stajalištem (44 %). Osobe s pozitivnom imidžom (66 %) također će vjerojatnije reći da će se politikama otvoriti više novih radnih mjesta nego što će se ukloniti, u usporedbi s onima s negativnim stajalištem (39 %).
- Najmanje je vjerojatno da će se ispitanici bez zanimanja i nekvalificiranih fizičkih radnika složiti s objemom izjavama. Na primjer, 53 % bez trenutačnog zanimanja slaže se da će se politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvoriti kvalitetna radna mjesta, u usporedbi sa 72 % raditi kao samozaposleni stručnjaci.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se kvalitetna radna mjesto (u pogledu zarade, sigurnosti radnih mesta i kvalitete radnog okruženja)	Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se više novih radnih mesta nego što će se ukloniti
EU27	61	57
Spol		
Čovjek	63	58
Žena	60	56
Starost		
15 – 24	66	63
25 – 39	66	61
40 – 54	62	58
55+	57	53
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	49	46
S vremena na vrijeme	60	56
Gotovo nikad/nikad	64	59
Imidž EU-a		
Ukupno „pozitivan“	71	66
Neutralna	57	54
Ukupno „negativno“	44	39
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil		
Prvi kvintil	52	49
2. kvintil	59	53
Treća kvintilna	62	59
Četvrta kvintilna	67	62
Peta kvintilna	67	62
Radni status		
Zaposlen na neodređeno vrijeme	65	61
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	61	56
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	52	57
Samozaposleni bez zaposlenika	65	59
Samozaposleni sa zaposlenicima	63	56
Nezaposleni	56	52
U mirovini	56	52
Neaktivan dom, neaktivan	53	48
 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji? (% – ukupno „suglasnost“)		

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se kvalitetna radna mjesta (u pogledu zarade, sigurnosti radnih mesta i kvalitete radnog okruženja)	Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se više novih radnih mesta nego što će se ukloniti
EU27	61	57
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)		
Ispod sekundarnog	44	45
Sekundarna	59	55
Radno mjesto sekundarne	66	60
Sveučilište u Zagrebu	70	64
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite?		
Veliki grad	67	62
Predgrađe ili periferije velikog grada	61	58
Grad ili mali grad	61	56
Selo na selu	56	53
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	59	59
Koja je vaša sadašnja okupacija?		
Odgovoran za običnu kupovinu i brigu o kući, ili bez bilo kojeg trenutnog zanimanja, ne radi	53	49
Student	69	64
Nezaposleni ili privremeno ne rade	56	53
U mirovini ili nesposobnosti za rad zbog bolesti	55	52
Samozaposleni poljoprivrednik	59	54
Samozaposleni ribar	80	75
Samozaposlena osoba (odvjetnik, liječnik, računovođa,	72	65
Vlasnik trgovine, obrtnici, ostala samozaposlena osoba	68	62
Vlasnici poduzeća, vlasnik (pun ili partner) trgovačkog društva	55	56
Zaposlena profesionalna osoba (zaposleni liječnik, odvjetnik, računovođa,	59	58
Radno mjesto, generalno rukovodstvo, direktor ili više rukovodstvo (upravljački direktori, glavni direktori, ostali direktori)	71	71
Radno mjesto, srednje rukovodstvo, ostalo rukovodstvo (voditelj odjela, mladi menadžer, učitelj, tehničar)	70	64
Radno mjesto, uglavnom za stolom	68	63
Radno mjesto, ne za stolom, već na putovanju (prodavač, vozač itd.)	62	61
Radno mjesto, ne za stolom, već na radnom mjestu (bolnica,	62	57
Radno mjesto, nadzornik	67	64
Radno mjesto, kvalificirani ručni radnik	61	56
Ostali zaposleni (nekvalificirani) ručni radnik, službenik	51	49
U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji? (% – ukupno „suglasnost“)		

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Zaposlenje које доприноси зеленој транзицији ваžno је за већину испитаника, али само једна трећина сматра да њихово trenутачно радно место доприноси тој транзицији.

Већина испитаника (54 %)slaže se da im trenutačне вјештине омогућују да допринесу зеленој транзицији, а 14 % испитаника „потпуно се slaže”.¹⁶ Gotovo четири од десет испитаника (38 %) не slaže se, a 13 % ih se potpuno ne slaže. Gotovo сваки десети (8 %) kaže да ne zna.

Већина испитаника у 24 државе чланице ЕУ-а slaže se da im trenutačne вјештине омогућују да допринесу зеленој транзицији, иако се omjeri kreću od 85 % u Шведској, 75 % na Malti i 73 % u Sloveniji до 46 % u Francuskoj. Suprotno томе, slaže se само мањина у Грчкој, Бугарској (35 %) и Румунској (44 %).

Омјери који kažu da ne znaju posebno su visoki u Бугарској (15 %) и Ирској (13 %).

U којој se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mjesta u zelenoj tranziciji?

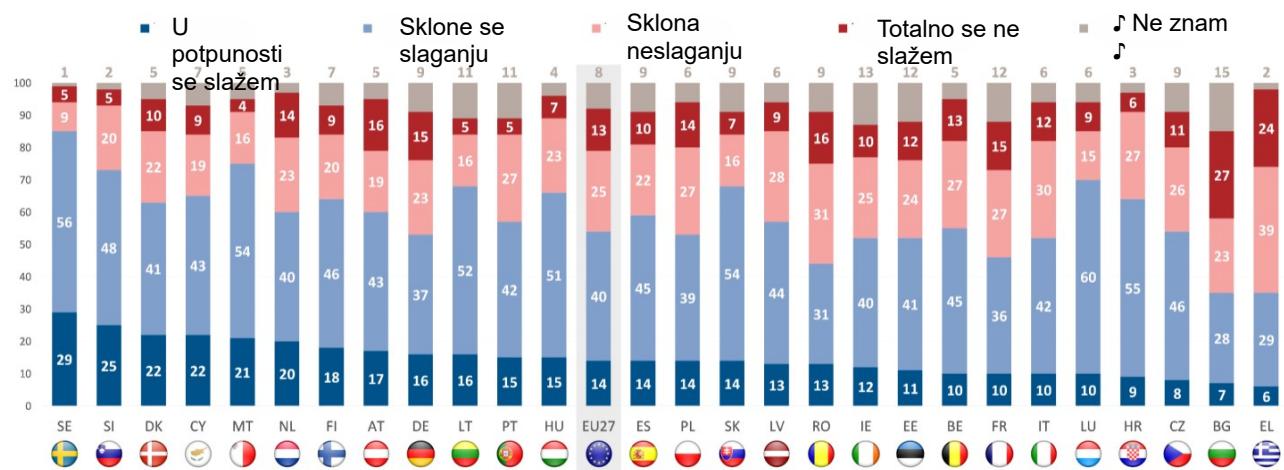
Vaše trenutačne vještine omogućuju vam da dopriňete zelenoj tranziciji? (%) – EU-27)

(Svibanj/Jun. 2022)

U којој se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mjesta u zelenoj tranziciji?

(% – vaše trenutačne vještine omogućuju vam da dopriňete zelenoj tranziciji)

16 QA10.5. U којој se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mjesta u zelenoj tranziciji? Vaše trenutačne vještine omogućuju vam da dopriňete zelenoj tranziciji.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

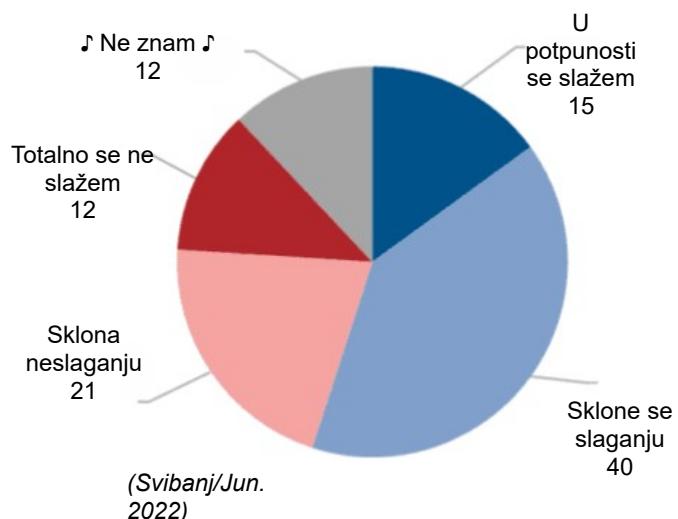
Više od polovice (55 %) slaže se da im je osobno važno biti na radnom mjestu koje doprinosi unapređenju zelene tranzicije, a 15 % ih je izjavilo da se „potpuno slažu”.¹⁷ Jedna trećina (33 %) ne slaže se, 12 % „u potpunosti”, dok 12 % kaže da ne znaju.

U 22 države članice većina ispitanika slaže se da im je važan posao koji doprinosi unapređenju zelene tranzicije, a najveći udio zabilježen je u Sloveniji (83 %), Cipru (81 %) i Malti (75 %). Sporazum je mišljenje manjine u Njemačkoj (40 %), Bugarskoj (41 %), Nizozemskoj (43 %) i Danskoj (43 %), dok je u Austriji mišljenje podijeljeno (44 % se slaže, a 44 % se ne slaže).

Više od jedne pete osobe u Estoniji (24 %) i Litvi (21 %) kažu da ne znaju.

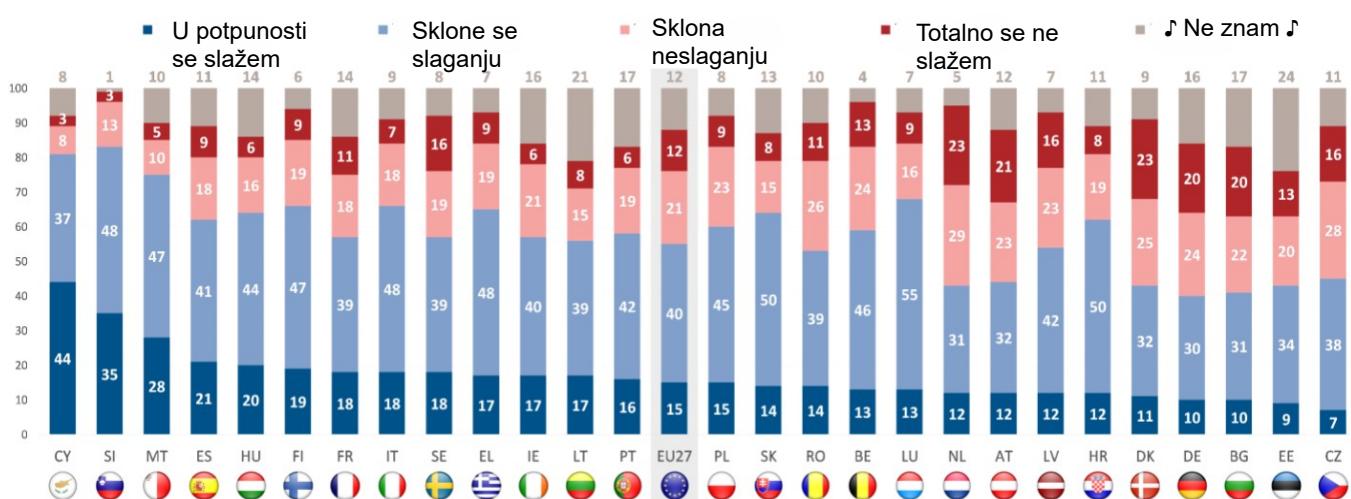
QA10.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mjesta u zelenoj tranziciji?

Osobno vam je važno biti zaposlen na radnom mjestu koje doprinosi unapređenju zelene tranzicije (%) – EU27)

QA10.2 U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mjesta u zelenoj tranziciji?

(% – osobno vam je važno biti zaposlen na radnom mjestu koje doprinosi unapređenju zelene tranzicije)

17 QA10.2. U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mjesta u zelenoj tranziciji? Osobno vam je važno biti zaposlen na radnom mjestu koje doprinosi unapređenju zelene tranzicije.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

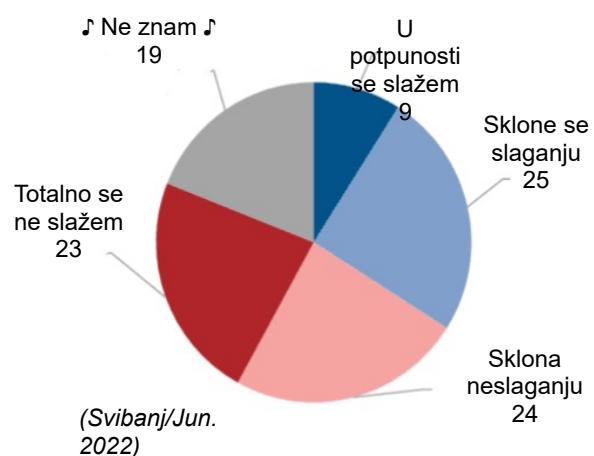
Percepција прavednosti зелене транзиције

Iako (54 %) већина сматра да им trenutačne вјештине omogућују да doprinesу зеленој транзицији, само је мањина (34 %) slaže да njihovo радно mјесто doprinosi unapređenju зелене транзиције, s time da se 9 % slaže.¹⁸ Gotovo polovica (47 %) ne slaže se s tim, a 23 % ih je izjavilo da se „potpuno ne slažu“. Gotovo svaki peti (19 %) kaže da ne zna.

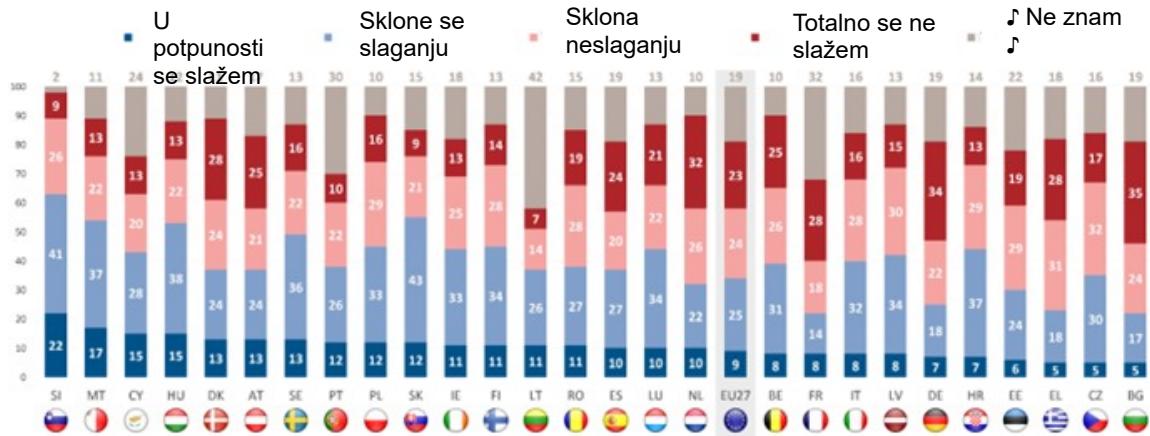
Udio ispitanika koji se slažu da njihovo radno mјесто doprinosi зеленој транзицији znatno se razlikuje među državama članicama. Najmanje polovina u Sloveniji (63 %), Slovačkoj (55 %), Malti (54 %) i Mađarskoj (53 %) slaže se s tim, u usporedbi s 22 % u Francuskoj i Bugarskoj te 23 % u Grčkoj.

Više od tri od desetina u Litvi (42 %), Francuskoj (32 %) i Portugalu (30 %) kažu да ne znaju.

QA10.1. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mјesta u zelenoj tranziciji? (%) – vaše radno mјесто doprinosi unapređenju zelene tranzicije).

QA10.1. U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mјesta u zelenoj tranziciji? (%) – vaše radno mјесто doprinosi unapređenju zelene tranzicije).

18 QA10.1. U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mјesta u zelenoj tranziciji? Vaš posao doprinosi unapređenju zelene tranzicije.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje niz razlika: muškarci, ispitanici s visokom razinom obrazovanja, oni koji se svakodnevno koriste internetom i oni koji se suočavaju s malo finansijskih poteškoća najvjerojatnije će se složiti da im njihov trenutačni posao ili vještine omogućuju da doprinesu unapređenju zelene tranzicije.

- Muškarci (56 %) imaju veću vjeratnost od žena (51 %) da se slažu da im njihove trenutačne vještine omogućuju da doprinesu zelenoj tranziciji. Muškarci (37 %) također imaju veću vjeratnost od žena (31 %) da kažu da njihovo radno mjesto doprinosi unapređenju zelene tranzicije.
- Ispitanici u dobi od 15 do 54 godine najvjerojatnije su od starijih ispitanika da se slože da im je važan posao koji doprinosi unapređenju zelene tranzicije ili da im njihove trenutačne vještine omogućuju da doprinesu zelenoj tranziciji. Osobe u dobi od 25 do 54 godine najvjerojatnije će se složiti da njihovo radno mjesto doprinosi unapređenju zelene tranzicije: više od četiri od deset ispitanika slaže se s tim, u usporedbi s 30 % osoba u dobi od 15 do 24 godine i 26 % osoba starijih od 55 godina.
- Ispitanici sa sveučilišnom razinom obrazovanja najvjerojatnije će se složiti s tri izjave u usporedbi s drugim skupinama. Na primjer, 41 % sa sveučilišnom razinom obrazovanja slaže se da njihovo trenutačno radno mjesto doprinosi unapređenju zelene tranzicije, u usporedbi s 18 % s razinom ispod sekundarne razine.
- Ispitanici koji svakodnevno koriste internet imaju veću vjeratnost da će se složiti s tri izjave. Na primjer, 59 % ljudi koji svakodnevno koriste internet smatraju da im je osobno važno biti na poslu koji doprinosi zelenoj tranziciji, u usporedbi s 43 % koji često/ponekad koriste internet i 38 % koji ga nikada ne koriste.
- Ispitanici koji su samozaposleni sa zaposlenicima (50 %) najvjerojatnije će se složiti da njihovo radno mjesto unapređuje zelenu tranziciju. Uz one zaposlene na neodređeno vrijeme, najvjerojatnije će se složiti i da im njihove trenutačne vještine omogućuju da doprinesu zelenoj tranziciji (obje 61 %).
- Ispitanici koji se suočavaju s najvećim finansijskim poteškoćama najmanje se slažu sa svakom izjavom. Nadalje, što je manje finansijskih poteškoća s kojima se suočava ispitanik, to je vjeratnije da će se složiti da im njihove trenutačne vještine omogućuju da doprinesu zelenoj tranziciji.
- Što je veći raspoloživi dohodak ispitanik, to je vjeratnije da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, 65 % petog kvintila slaže se da im njihove trenutačne vještine omogućuju da doprinesu zelenoj tranziciji, u usporedbi s 43 % u prvom kvintilu.
- Ispitanici koji žive u velikim gradovima (61 %) vjeratnije se slažu da im je važan posao kojim se

potiče zelena tranzicija nego oni koji žive u manjim gradovima (55 %) ili ruralnim selima (51 %).

- Kad je riječ o zanimanju, postoje određene skupine za koje je vjeratnije da imaju trenutačne vještine za doprinos zelenoj tranziciji. Na primjer, samozaposleni ribari (85 %); zaposlene stručnjake kao što su odvjetnici, liječnici, računovode ili arhitekti (64 %); zaposlenici na visokim (76 %) ili srednjim rukovodećim položajima (67 %) vjeratnije su od ostalih skupina da misle da imaju potrebne vještine za doprinos zelenoj tranziciji.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Osobno vam je važno biti zaposlen na radnom mjestu koje doprinosi unapređenju zelene tranzicije	Vaše trenutačne vještine omogućuju vam da doprinesete zelenoj tranziciji	Vaš posao doprinosi unapređenju zelene tranzicije
EU27	55	54	34
Spol			
Čovjek	55	56	37
Žena	54	51	31
Starost			
15 – 24	64	55	30
25 – 39	63	60	43
40 – 54	61	58	42
55+	45	48	26
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	48	37	24
S vremena na vrijeme	56	48	35
Gotovo nikad/nikad	55	58	36
Imidž EU-a			
Ukupno „pozitivan“	61	60	38
Neutralna	52	51	33
Ukupno „negativno“	43	45	27
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil			
Prvi kvintil	47	43	23
2. kvintil	52	51	31
Treća kvintilna	58	57	36
Četvrta kvintilna	59	58	40
Peta kvintilna	59	65	44
Radni status			
Zaposlen na neodređeno vrijeme	61	61	46
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	62	55	38
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	66	55	46
Samozaposleni bez zaposlenika	64	60	42
Samozaposleni sa zaposlenicima	57	61	50
Nezaposleni	57	52	27
U mirovini	41	44	20
Neaktivan dom, neaktivan	47	41	25
U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji? (%) – ukupno „suglasnost“)			

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Osobno vam je važno biti zaposlen na radnom mjestu koje doprinosi unapređenju zelene tranzicije	Vaše trenutačne vjestine omogućuju vam da doprinesete zelenoj tranziciji	Vaš posao doprinosi unapređenju zelene tranzicije
EU27	55	54	34
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)			
Ispod sekundarnog	37	33	18
Sekundarna	54	50	32
Radno mjesto sekundarne	59	61	38
Sveučilište u Zagrebu	60	65	41
Koji od slijedećih najbolje opisuje područje u kojem živite?			
Veliki grad	61	56	37
Predgrađe ili periferije velikog grada	54	58	31
Grad ili mali grad	55	52	33
Selo na selu	51	52	33
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	56	65	52
Koja je vaša sadašnja okupacija?			
Odgovoran za običnu kupovinu i brigu o kući, ili bez bilo kojeg trenutnog zanimanja, ne radi	48	42	25
Nezaposleni ili privremeno ne rade	57	53	26
U mirovini ili nesposobnosti za rad zbog bolesti	40	44	18
Samozaposleni poljoprivrednik	65	55	65
Samozaposleni ribar	85	85	69
Samozaposlena osoba (advjetnik, liječnik, računovođa, arhitekt itd.)	65	63	42
Vlasnik trgovine, obrtnici, ostala samozaposlena osoba	66	55	45
Vlasnici poduzeća, vlasnik (pun ili partner) trgovačkog društva	52	61	40
Zaposlena profesionalna osoba (zaposleni liječnik, advjetnik, računovođa, arhitekt)	60	64	45
Radno mjesto, generalno rukovodstvo, direktor ili više rukovodstvo (upravljački direktori, glavni direktori, ostali direktori)	64	76	56
Radno mjesto, srednje rukovodstvo, ostalo rukovodstvo (voditelj odjela, mladi menadžer, učitelj, tehničar)	59	67	46
Radno mjesto, uglavnom za stolom	64	61	44
Radno mjesto, ne za stolom, već na putovanju (prodavač, vozač itd.)	60	53	43
Radno mjesto, ne za stolom, već na radnom mjestu (bolnica, restoran, policija, vatrogasac itd.)	59	60	39
Radno mjesto, nadzornik	62	62	47
Radno mjesto, kvalificirani ručni radnik	61	57	45
Ostali zaposleni (nekvalificirani) ručni radnik, službenik	54	43	30

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

3. Задједничка одговорност за борбу против климатских промјена

Три четвртина испитаника уплашено је zbog klimatskih promjena, a više od tri четвртина испитаниka osjeća osobnu odgovornost za djelovanje.

Sedam od deset испитаника slaže se da su klimatske promjene nešto što ih plaši, a 28 % испитаниka izjavilo je da se „potpuno slaže“ s ovom izjavom.¹⁹ Gotovo tri od deset испитаниka (29 %) ne slažu se, a 10 % ih kaže da se „potpuno ne slažu“.

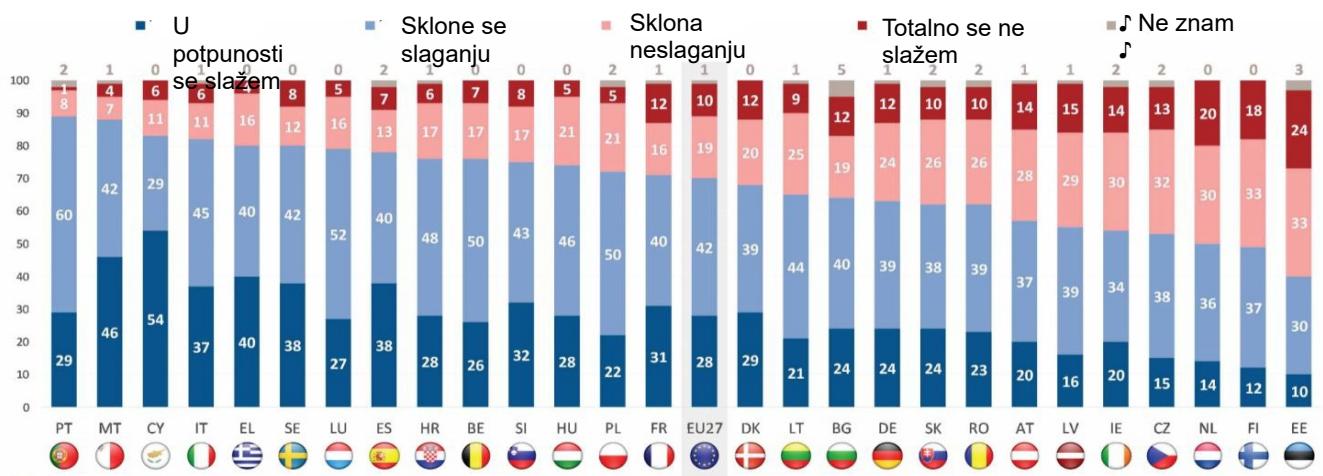
Iako se većina испитаника u 24 države članice Europske unije slaže da ih klimatske promjene plaše, omjeri variraju od 89 % u Portugalu, 88 % na Malti i 83 % na Cipru do 53 % u Češkoj. Zemlje južne Europe obično pokazuju visoku razinu dogovora: nakon Portugala i Malte; Cipar (83 %), Italija (82 %) i Grčka (80 %) imaju najvišu razinu dogovora. S druge strane, само 40 % u Estoniji i 49 % u Finskoj slaže se, dok je u Nizozemskoj mišljenje podijeljeno (50 % se slaže, a 50 % se ne slaže).

U svakoj državi članici najmanje svaka desetina „potpuno se slaže“ s tvrdnjom da ih klimatske promjene plaše.

QA1.3. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama?

(% – klimatske promjene su nešto što vas plaši.)

19 QA1.3. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama?
Klimatske promjene su nešto što vas plaši.

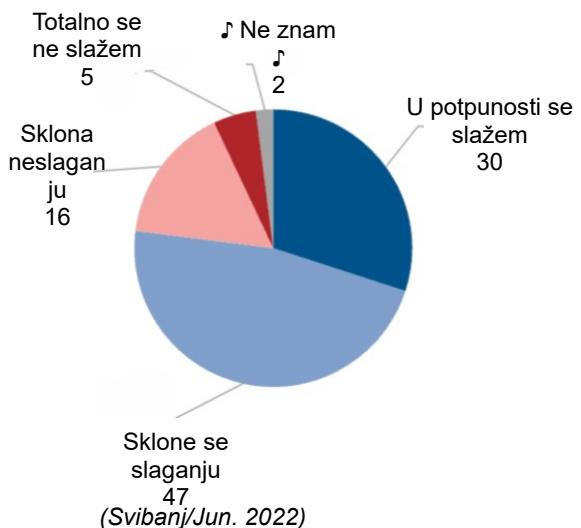
Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

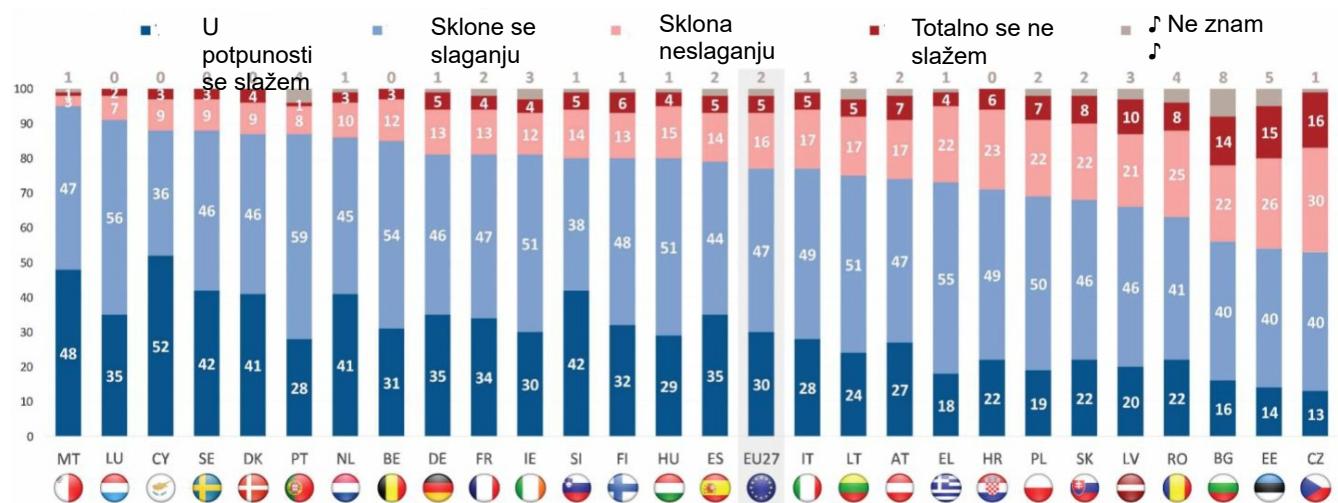
Više od tri četvrtine ispitanika (77 %) slaže se da osjećaju osobnu odgovornost da djeluju kako bi ograničile klimatske promjene, a 30 % ispitanika izjavilo je da se „potpuno slažu”.²⁰ Samo jedan od pet ispitanika (21 %) ne slaže se s tom izjavom, a 5 % ih je izjavilo da se „potpuno ne slažu”.

Većina ispitanika u svakoj zemlji slaže se da osjećaju osobnu odgovornost da djeluju kako bi ograničili klimatske promjene. Omjeri se kreću od 95 % na Malti, 91 % u Luksemburgu i 88 % u Cipru i Švedskoj do 53 % u Češkoj, 54 % u Estoniji i 56 % u Bugarskoj.

QA1.1. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama? Smatrate osobnu odgovornost djelovati kako biste ograničili klimatske promjene (%) – EU27)

QA1.1. U kojoj se mjerislažete sa sljedećim izjavama?
(% – osjećate osobnu odgovornost da djelujete kako biste ograničili klimatske promjene)

20 QA1.1. U kojoj se mjerislažete sa sljedećim izjavama?
Osjećate osobnu odgovornost da djelujete kako biste ograničili klimatske promjene.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje niz razlika, kao što je činjenica da su žene i ispitanici s visokom razinom obrazovanja vjerojatnije da će se bojati klimatskih promjena.

- Žene (74 %) su vjerojatnije od muškaraca (66 %) reći da ih klimatske promjene plaše.
- Što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će se složiti da osjećaju osobnu odgovornost da djeluju kako bi ograničili klimatske promjene. Na primjer, 80 % osoba u dobi od 15 do 29 godina slaže se da osjećaju osobnu odgovornost za djelovanje, u usporedbi sa 74 % osoba starijih od 55 godina.
- Ispitanici s visokom razinom obrazovanja vjerojatnije će reći da ih klimatske promjene plaše. Na primjer, 72 % sa sveučilišnom razinom obrazovanja i 73 % s poslijesrednjoškolskom razinom obrazovanja izjavilo je da ih klimatske promjene plaše, u usporedbi sa 69 % ispitanika sa srednjom ili nižom srednjoškolskom razinom obrazovanja.
- Što je manje poteškoća s kojima se ispitanik suočava s plaćanjem računa, to je vjerojatnije da će se složiti da osjećaju osobnu odgovornost za djelovanje. Na primjer, 80 % s najmanje finansijskih poteškoća slaže se da osjećaju osobnu odgovornost da djeluju kako bi ograničili klimatske promjene, u usporedbi sa 68 % onih koji se suočavaju s najvećim poteškoćama.
- Što ispitanik ima više raspoloživog dohotka, to je vjerojatnije da će se složiti da osjećaju osobnu odgovornost za djelovanje: 83 % u petom kvintilu se tako osjeća, u usporedbi sa 71 % u prvom kvintilu.
- Što je više urbanizirano okruženje ispitanika, to je vjerojatnije da će se složiti da osjećaju osobnu odgovornost da djeluju kako bi ograničili klimatske promjene ili da su klimatske promjene zastrašujuće za njih. Na primjer, 73 % ljudi koji žive u velikim gradovima uplašeni su klimatskim promjenama, dok 66 % živi u ruralnim selima.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Osjećate osobnu odgovornost da djelujete kako biste ograničili klimatske promjene	Klimatske promjene su nešto što vas plaši
EU27	77	70
Spol		
Čovjek	76	66
Žena	79	74
Starost		
15 – 24	80	71
25 – 39	80	71
40 – 54	79	72
55+	74	69
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	68	74
S vremena na vrijeme	75	72
Gotovo nikad/nikad	80	69
Imidž EU-a		
Ukupno „pozitivan“	85	74
Neutralna	75	70
Ukupno „negativno“	63	58
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil		
Prvi kvintil	71	67
2. kvintil	75	71
Treća kvintilna	79	70
Četvrta kvintilna	81	71
Peta kvintilna	83	69
Radni status		
Zaposlen na neodređeno vrijeme	81	72
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	78	72
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	75	70
Samozaposleni bez zaposlenika	80	70
Samozaposleni sa zaposlenicima	76	67
Nezaposleni	74	67
U mirovini	72	67
Neaktivan dom, neaktivan	69	69
Student	83	73
Ostali	75	53
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)		
Ispod sekundarnog	61	69
Sekundarna	75	69
Radno mjesto sekundarne	83	73
Sveučilište u Zagrebu	85	72
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite		
Veliki grad	81	73
Predgrađe ili periferije velikog grada	77	70
Grad ili mali grad	77	71
Selo na selu	73	66
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	81	60
QA1 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama? (% – ukupno „suglasnost“)		

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Više od tri četvrtine испитаника slaže se da bi osobno trebali učiniti više kako bi doprinijeli зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena.

Više od sedam od deset испитаника (72 %) smatra da bi osobno trebali učiniti više nego što trenutačno čine kako bi doprinijeli зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena (npr. potrošnjom manje ili štedeći energiju), bez obzira na to što drugi čine, a 22 % испитаниka izjavilo je da se snažno slaže s tom izjavom.²¹ Četvrta (25 %) ne slaže se, a 6 % tvrdi da se ne slaže. Manje od jednog od dvadeset (3 %) tvrdi da to ne zna.

Većina u svakoj zemlji smatra da bi osobno trebala učiniti više kako bi doprinijela зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena, iako se omjeri kreću od 91 % na Malti, 89 % na Cipru i 84 % u Hrvatskoj do 56 % u Estoniji, 62 % u Češkoj i 63 % u Bugarskoj.

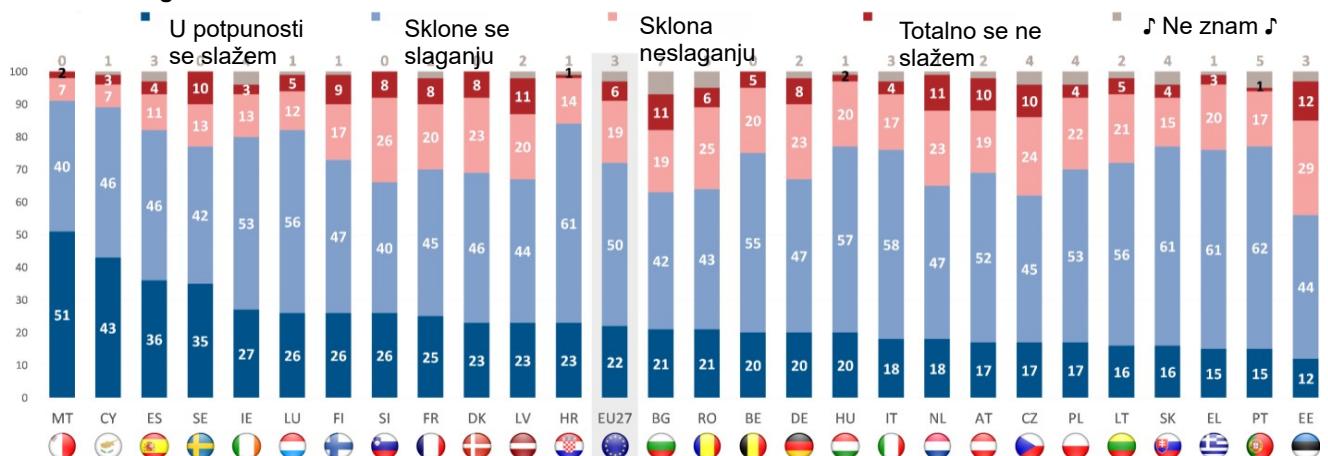
Najmanje jedna trećina na Malti (51 %), Cipar (43 %), Španjolska (36 %) i Švedska (35 %) kažu da se „potpuno slažu“ da bi trebali činiti više.

QA3. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o зеленој транзицији i борbi protiv klimatskih promjena? 3.1 Osobno biste trebali učiniti više nego što trenutačno činite kako biste doprinijeli зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena (potrošnjom manje energije ili, primjerice, štednjom energije), bez obzira na to što drugi čine. (%) – EU-27)

QA3.1 U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena?

(%) – osobno biste trebali učiniti više nego što trenutačno činite kako biste doprinijeli зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena (potrošnjom manje energije ili, primjerice, štednjom energije), bez obzira na to što drugi čine.

21 QA3. U kojoj se mjerislažete sa sljedećim izjavama o зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena? 3.1 Osobno biste trebali učiniti više nego što trenutačno činite kako biste doprinijeli зеленој транзицији i борби protiv klimatskih promjena (potrošnjom manje energije ili, primjerice, štednjom energije), bez obzira na to što drugi čine. 3.2 Ne morate osobno poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi u (našoj zemlji) ne poduzmu nikakve mjere. 3.3 (naša ZEMLJA) ne treba poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih i okolišnih promjena ako ni druge zemlje ne poduzmu nikakve mjere.

У **sociodemografskoj analizi** на razini EU-a ističe se da se, primjerice, među ispitanicima, mladima, osobama s visokom razinom obrazovanja, osobama s manje finansijskih poteškoća i onima koji žive u velikim gradovima vjerojatnije slaže s tvrdnjom da bi osobno trebali učiniti više kako bi doprinijeli zelenoj tranziciji i borili se protiv klimatskih promjena bez obzira na to što drugi čine.

- Što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će osobno učiniti više kako bi doprinijeli zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena, s najvećom razlikom između osoba u dobi od 18 do 54 godine i osoba starijih od 55 godina (66 %).
- Ispitanici s diplomom nakon srednje škole (78 %) ili sveučilišnom diplomom (76 %) vjerojatnije će se složiti da bi osobno trebali učiniti više nego što trenutačno čine kako bi doprinijeli zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena od ispitanika sa sekundarnom (70 %) ili nižom razinom srednjoškolskog obrazovanja (59 %).
- Ispitanici s manje finansijskih poteškoća (73 %) imaju veću vjerojatnost da će se složiti od onih koji većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa (65 %).
- Što ispitanik ima više raspoloživog dohotka, to je vjerojatnije da će se složiti: 78 % u četvrtom i petom kvintilu slaže se sa 65 % u prvom kvintilu.
- Vjerojatnije je da će se zaposleni (76 % – 78 %) složiti s drugim skupinama za zapošljavanje, osobito umirovljenicima (63 %).
- Ispitanici koji žive u velikim gradovima (76 %) imaju veću vjerojatnost da će se složiti s onima u malim ili srednjim gradovima (72 %) ili ruralnim selima (68 %).
- Ispitanici koji imaju pozitivno mišljenje o EU-u (79 %) imaju veću vjerojatnost da će se složiti od onih s negativnim stajalištem (57 %).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti zelene tranzicije

	U potpunosti seslažem	Sklone se slaganju	Sklona neslaganju	Totalno se neslažem	Ukupno „suglasnos t“	Ukupno „Disagree“	♪ Ne znam ♪
EU27	22	50	19	6	72	25	3
Spol							
Čovjek	21	50	20	7	71	27	2
Žena	23	50	19	5	73	24	3
Starost							
15 – 24	30	51	12	4	81	16	3
25 – 39	25	51	18	5	76	23	1
40 – 54	23	51	18	6	74	24	2
55+	18	48	23	8	66	31	3
Poteškoće s plaćanjem računa							
Većinu vremena	20	45	21	10	65	31	4
S vremena na vrijeme	21	51	21	5	72	26	2
Gotovo nikad/nikad	23	50	19	6	73	25	2
Imidž EU-a							
Ukupno „pozitivan“	26	53	15	4	79	19	2
Neutralna	20	49	22	6	69	28	3
Ukupno „negativno“	16	41	26	15	57	41	2
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil							
Prvi kvintil	21	44	22	9	65	31	4
2. kvintil	20	48	23	7	68	30	2
Treća kvintilna	22	51	19	6	73	25	2
Četvrta kvintilna	23	55	16	5	78	21	1
Peta kvintilna	27	51	16	5	78	21	1
Radni status							
Zaposlen na neodređeno vrijeme	23	53	18	5	76	23	1
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	23	53	19	4	76	23	1
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	29	49	14	7	78	21	1
Samozaposleni bez zaposlenika	24	48	19	7	72	26	2
Samozaposleni sa zaposlenicima	24	47	15	11	71	26	3
Nezaposleni	27	45	18	8	72	26	2
U mirovini	17	46	24	9	63	33	4
Neaktivni dom, neaktivni	18	50	21	8	68	29	3
Student	31	51	11	4	82	15	3
Ostali	15	44	23	8	59	31	10
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)							
Ispod sekundarnog	13	46	26	7	59	33	8
Sekundarna	20	50	21	6	70	27	3
Radno mjesto sekundarne	28	50	14	7	78	21	1
Sveučilište u Zagrebu	27	49	16	7	76	23	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite							
Veliki grad	26	50	16	6	76	22	2
Predgrađe ili periferije velikog grada	24	49	19	7	73	26	1
Grad ili mali grad	22	50	20	6	72	26	2
Selo na selu	19	49	22	7	68	29	3
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	22	51	13	12	73	25	2

QA3.1 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena? **Osobno biste trebali učiniti više nego što trenutačno činite kako biste doprinijeli zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena (potrošnjom manje energije ili uštedom energije na primjer), bez obzira na to što drugi čine.** (% – EU)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Oko четвртина испитаника (27 %) slaže se da ne moraju poduzimati osobne mjere za borbu protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi u njihovoj zemlji ne poduzmu nikakve mjere, a 9 % ispitanika izjavilo je da se u potpunosti slažu. Međutim, većina (71 %) ne slaže se s tom izjavom, a 38 % se potpuno ne slaže.

Rumunjska (48 % se slaže s tim da se 47 % ne slaže) jedina je zemlja u kojoj se većina slaže da ne moraju poduzeti mjere osobno u borbi protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi u njihovoj zemlji ne poduzmu nikakve mjere – u stvari, 21 % se „potpuno slaže“ s ovom izjavom. U preostalim državama članicama samo se manjina slaže, iako se omjeri kreću od 42 % u Poljskoj, 37 % u Bugarskoj i 35 % u Austriji do 11 % u Nizozemskoj, 14 % u Danskoj i 16 % u Švedskoj i Grčkoj.

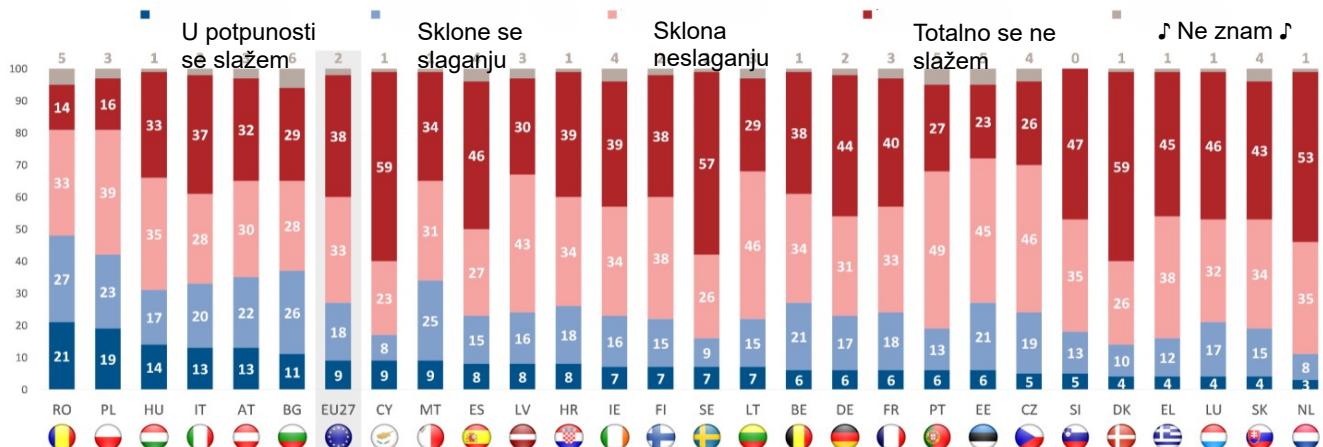
QA3.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena?

Ne morate osobno poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi u (našoj zemlji) ne poduzmu nikakve mjere.
(% – EU-27)

QA3.2 U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena?

(% – ne morate osobno poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi u (naša ZEMLJA) ne poduzmu nikakve mjere)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje nekoliko razlika među ispitanicima. Na primjer, ispitanici s nižim razinama obrazovanja, oni koji se suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa, oni s nižim raspoloživim dohotkom ili oni koji žive u ruralnim selima vjerojatnije će se složiti da ne bi trebali osobno poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi u njihovoj zemlji ne poduzmu nikakve mjere.

- Ispitanici s višom razinom obrazovanja, kao što su poslijesrednjoškolski (23 %) ili sveučilište (20 %), manje je vjerojatno da će se složiti da ne bi trebali poduzeti mjere osobno u borbi protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi u njihovoj zemlji ne poduzmu nikakve mjere, od ispitanika s nižom razinom obrazovanja, bilo srednjoškolskim (30 %) ili ispod sekundarnog (35 %).
- Oni koji imaju poteškoća s plaćanjem računa s vremena na vrijeme ili najčešće (31 %) imaju veću vjerojatnost da će se složiti od onih koji rijetko ili nikada ne imaju te poteškoće (25 %).
- Što je manje raspoloživog dohotka ispitanik, to je vjerojatnije da će se složiti: 30 % u prvom kvintilu to čini, u usporedbi s 21 % u 5. kvintilu.
- Ispitanici koji su zaposleni u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi (45 %) imaju mnogo veću vjerojatnost da će postići dogovor od ispitanika u drugim skupinama zanimanja.
- Što je manje urbanizirano okruženje ispitanika, veća je vjerojatnost da će se složiti: 31 % u ruralnim selima to čini u usporedbi s 25 % koji žive u velikim gradovima.
- Vjerojatnije je da će se oni koji imaju negativnu predodžbu o EU-u (36 %) složiti (36 %) od onih koji imaju pozitivan imidž (22 %).

QA10.3 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o ulozi rada i radnih mesta u zelenoj tranziciji?

Politikama za borbu protiv klimatskih promjena stvorit će se više novih radnih mesta nego što će se ukloniti (%) – EU27)

„Ne znam“
14

U potpunosti se
slažem
15

Totalno se
ne slažem
7

43

Sklona
neslaganju

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелene tranzicije

	U potpunosti seslažem	Sklone se slaganju	Sklona neslaganju	Totalno se ne slažem	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „Disagree”	„Ne znam“
EU27	9	18	33	38	27	71	2
Starost							
Čovjek	10	19	33	36	29	69	2
Žena	8	17	32	40	25	72	3
Spol							
15 – 24	9	13	30	45	22	75	3
25 – 39	10	17	32	40	27	72	1
40 – 54	9	18	33	39	27	72	1
55+	9	19	33	35	28	68	4
Poteškoće s plaćanjem računa							
Većinu vremena	11	20	33	33	31	66	3
S vremena na vrijeme	11	20	34	32	31	66	3
Gotovo nikad/nikad	8	17	32	41	25	73	2
Imidž EU-a							
Ukupno „pozitivan“	7	15	32	44	22	76	2
Neutralna	10	20	34	33	30	67	3
Ukupno „negativno“	14	22	32	30	36	62	2
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil							
Prvi kvintil	10	20	32	35	30	67	3
2. kvintil	8	20	34	35	28	69	3
Treća kvintilna	9	18	34	37	27	71	2
Četvrta kvintilna	9	15	33	42	24	75	1
Peta kvintilna	7	14	32	46	21	78	1
Radni status							
Zaposlen na neodređeno vrijeme	9	17	33	39	26	72	2
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	7	20	31	40	27	71	2
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	18	27	25	29	45	54	1
Samozaposleni bez zaposlenika	10	15	29	43	25	72	3
Samozaposleni sa zaposlenicima	14	17	32	35	31	67	2
Nezaposleni	12	18	30	38	30	68	2
U mirovini	10	20	33	33	30	66	4
Neaktivni dom, neaktivni	8	18	39	31	26	70	4
Student	6	11	30	50	17	80	3
Ostali	5	12	31	46	17	77	6
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)							
Ispod sekundarnog	7	28	31	26	35	57	8
Sekundarna	11	19	35	32	30	67	3
Radno mjesto sekundarne	8	15	30	45	23	75	2
Sveučilište u Zagrebu	7	13	28	51	20	79	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?							
Veliki grad	10	15	31	42	25	73	2
Predgrade ili periferije velikog grada	7	15	30	46	22	76	2
Grad ili mali grad	9	18	33	38	27	71	2
Selo na selu	10	21	35	31	31	66	3
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	12	22	29	34	34	63	3
QA3.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena? Ne morate osobno poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih promjena ako drugi ljudi (NAŠA ZEMLJA) ne poduzmu nikakve mјere (% – EU)							

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

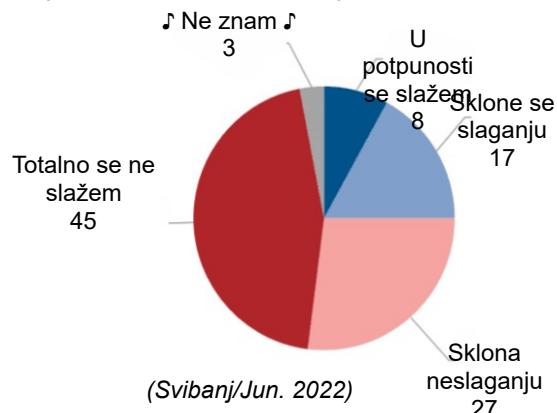
Četvrtina ispitanika (25 %) slaže se da njihova zemlja ne mora poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih i ekoloških promjena ako druge zemlje ne poduzmu nikakve mjere, s time da se 8 % ispitanika slaže s tim. Međutim, većina (72 %) se ne slaže, a gotovo polovica (45 %) kaže da se „potpuno ne slaže” s tom izjavom.

Samo manjina u svakoj zemlji slaže se da njihova zemlja ne mora poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih i ekoloških promjena ako druge zemlje ne poduzmu nikakve mjere, s omjerima u rasponu od 42 % u Rumunjskoj, 41 % u Poljskoj i 35 % u Austriji do 13 % u Grčkoj, 15 % u Danskoj i 16 % u Cipru, Nizozemskoj, Portugalu i Sloveniji.

Postoji pet zemalja u kojima se barem jedna od deset „potpuno slaže” s ovom izjavom: Austrija (17 %), Poljska (15 %), Finska (13 %), Rumunjska (12 %) i Bugarska (10 %).

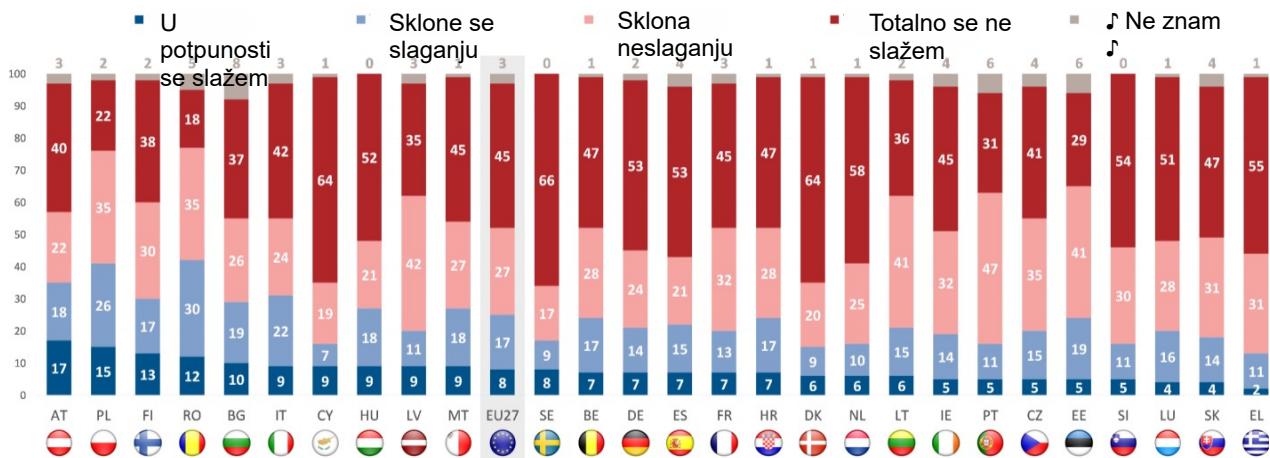
QA3.3 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena?

(Naša ZEMLJA) ne treba poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih i okolišnih promjena ako ni druge zemlje ne poduzmu nikakve mjere. (% – EU-27)

QA3.3 U kojoj se mjerislažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena?

(% – (naša ZEMLJA) ne treba poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih i okolišnih promjena ako ni druge zemlje ne poduzmu nikakve mjere.)

У **sociodemografskoj analizi** на razini EU-a ističe se nekoliko razlika među ispitanicima. Najupečatljivija je razlika između ispitanika s pozitivnim i negativnim stajalištem o EU-u. Osim toga, postoje i razlike koje se temelje na razini obrazovanja, finansijskim poteškoćama, zapošljavanju i urbanizaciji.

- Ispitanici s nižom razinom obrazovanja, ispod srednjoškolskog ili srednjoškolskog (obje 27 %) imaju veću vjerojatnost da će se složiti da njihova zemlja ne mora poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih promjena i promjena u okolišu ako druge zemlje ne poduzmu nikakve mjere, u usporedbi s onima s višom razinom obrazovanja, bilo nakon srednje škole (23 %) ili sveučilišta (19 %).
- Oni koji imaju poteškoća s plaćanjem računa s vremena na vrijeme (31 %) najvjerojatnije će se složiti, posebno u usporedbi s onima koji rijetko ili nikada ne imaju te poteškoće (23 %).
- Ispitanici koji su zaposleni u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi (45 %) imaju mnogo veću vjerojatnost da će postići dogovor od onih s drugim radnim statusima.
- Ispitanici u urbaniziranim područjima, kao što su veliki gradovi (23 %) ili predgrađa (21 %), imaju manju vjerojatnost da će se složiti s tim nego ispitanici koji žive u ruralnim područjima, kao što su sela u zemljama (28 %) ili poljoprivredna gospodarstva ili domovi u ruralnim područjima (33 %).
- Ispitanici s negativnim stajalištem o EU-u vjerojatnije će se složiti (34 %) od onih s pozitivnim stajalištem (20 %).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

	U potpunosti se slažem	Sklone se slaganju	Sklona neslaganju	Totalno se ne slažem	Ukupno "suglasnost"	Ukupno "Disagree"	♪ Ne znam
EU27	8	17	27	45	25	72	3
Spol							
Čovjek	9	18	28	43	27	71	2
Žena	8	16	27	46	24	73	3
Starost							
15 – 24	7	13	24	53	20	77	3
25 – 39	9	17	26	47	26	73	1
40 – 54	9	17	27	45	26	72	2
55+	8	18	29	41	26	70	4
Poteškoće s plaćanjem računa							
Većinu vremena	11	15	30	40	26	70	4
S vremena na vrijeme	10	21	28	38	31	66	3
Gotovo nikad/nikad	8	15	27	48	23	75	2
Subjektivna urbanizacija							
Seosko selo	9	19	31	37	28	68	4
Mali/srednji grad	8	17	28	44	25	72	3
Veliki grad	8	15	24	51	23	75	2
Imidž EU-a							
Ukupno „pozitivan“	6	14	26	52	20	78	2
Neutralna	9	19	30	39	28	69	3
Ukupno „negativno“	14	20	27	36	34	63	3
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil							
Prvi kvintil	9	16	29	42	25	71	4
2. kvintil	8	19	29	42	27	71	2
Treća kvintilna	8	17	29	44	25	73	2
Četvrta kvintilna	8	15	27	49	23	76	1
Peta kvintilna	7	14	24	54	21	78	1
Radni status							
Zaposlen na neodređeno vrijeme	8	18	27	46	26	73	1
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	9	16	27	46	25	73	2
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	16	29	23	30	45	53	2
Samozaposleni bez zaposlenika	9	13	24	51	22	75	3
Samozaposleni sa zaposlenicima	13	15	32	38	28	70	2
Nezaposleni	13	15	26	43	28	69	3
U mirovini	9	17	30	40	26	70	4
Neaktivni dom, neaktivni	7	18	33	37	25	70	5
Student	5	12	23	57	17	80	3
Ostali	13	8	12	57	21	69	10
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (JEDAN)							
Ispod sekundarnog	7	20	32	31	27	63	10
Sekundarna	9	18	30	40	27	70	3
Radno mjesto sekundarne	8	15	24	51	23	75	2
Sveučilište u Zagrebu	6	13	22	58	19	80	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?							
Veliki grad	8	15	24	51	23	75	2
Predgrađe ili periferije velikog grada	6	15	23	54	21	77	2
Grad ili mali grad	8	17	28	44	25	72	3
Selo na selu	9	19	31	37	28	68	4
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	10	23	26	39	33	65	2
QA3.3 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o zelenoj tranziciji i borbi protiv klimatskih promjena?							
(Naša ZEMLJA) ne treba poduzimati mjere za borbu protiv klimatskih i okolišnih promjena ako ni druge zemlje ne poduzmu nikakve mjere. (% – EU)							

ŠTO SE DOGAĐA? SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE NA PRAVEDAN NAČIN

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Cijene energije su ozbiljan problem za većinu ljudi. U nekim državama članicama svi ispitanici razmišljaju na taj način.

Više od devet od deset ispitanika (93 %) u EU-u smatra da je razina cijena energije za ljude u njihovoј zemlji ozbiljan problem. U stvari, većina (58 %) smatra da je to „vrlo ozbiljan problem”.²²

Osam od deset (80 %) kaže da je trenutačni trošak goriva za njihove potrebe za prijevozom problem, a za 47 % to je ozbiljan problem. Gotovo isto toliko (79 %) kaže da je trenutni trošak energetskih potreba njihovog kućanstva problem, a 44 % ih je okarakteriziralo kao „vrlo ozbiljan problem”.

RIJEČ JE O 17-GODIŠNjem. Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata? (% – EU)

Razina cijena energije za ljude u (NAŠOJ ZEMLJI) općenito

Trenutačni trošak goriva za potrebe prijevoza (javni prijevoz, povećanje cijene karata, osobni automobili, vaše dnevne ili manje česte potrebe za mobilnošću itd.)

Trenutačni trošak energetskih potreba vašeg kućanstva (rasvjeta, kuhanje, grijanje, hlađenje, pogonski uređaji itd.)

■ Vrlo ozbiljan problem
■ Uopće nije ozbiljan problem

■ Vrlo ozbiljan problem
■ Ne znam

■ Nije vrlo ozbiljan problem

22 QA17 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata? 17.1 Razina cijena energije za ljude u (NAŠOJ ZEMLJI) općenito. 17.2 Trenutni troškovi energetskih potreba vašeg kućanstva (rasvjeta, kuhanje, grijanje, hlađenje, pogonski uređaji itd.). 17.3 Trenutačni trošak goriva za vaše potrebe prijevoza (javni prijevoz, povećanje cijene karata, osobni automobili, vaše dnevne ili manje česte potrebe za mobilnošću itd.).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

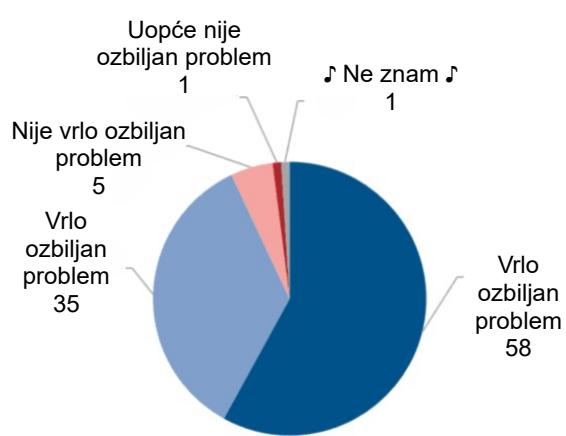
Percepција прavednosti зелене транзиције

Na nacionalnoj razini više od tri četvrtine ispitanika u svakoj državi članici izjavilo je da je razina cijena energije u njihovoj zemlji ozbiljan problem za ljudе općenito. Svi ispitanici u Grčkoj (100 %) misle na taj način, kao i 99 % u Španjolskoj, Cipru i Portugalu te 98 % u Irskoj, u usporedbi sa 76 % na Malti, 82 % u Švedskoj i 83 % u Finskoj.

U 19 zemalja barem polovica svih ispitanika smatra da su cijene energije u njihovoj zemlji „vrlo ozbiljan problem”, a najveći udio zabilježen je u Grčkoj (89 %), Cipru (83 %) i Irskoj (79 %).

QA17.1 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata?

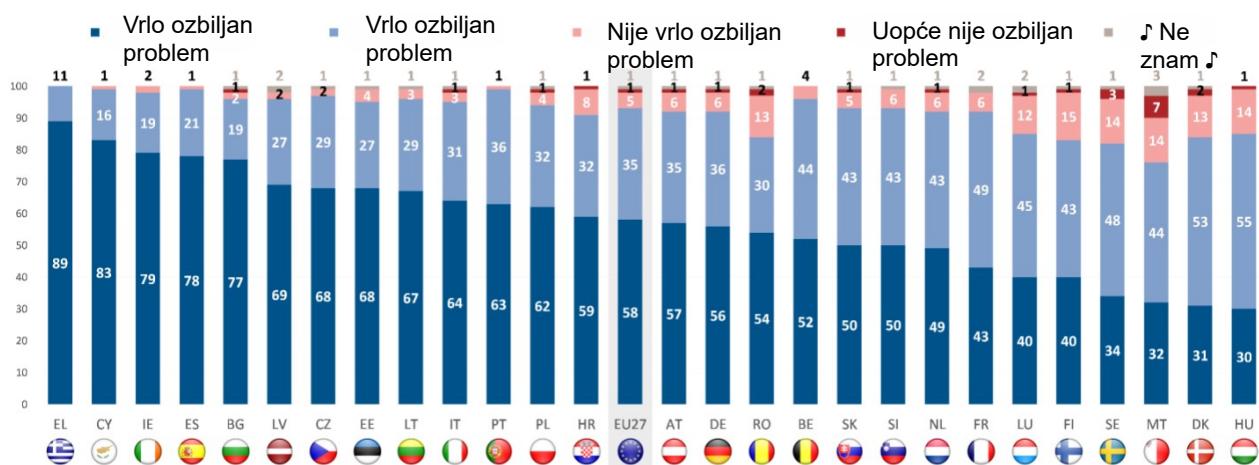
Razina cijena energije za ljudе u (NAŠOJ ZEMLJI) općenito (% – EU27)

(Svibanj/Jun. 2022)

QA17.1 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata?

(% – razina cijena energije za ljudе u (NAŠOJ ZEMLJI) općenito)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

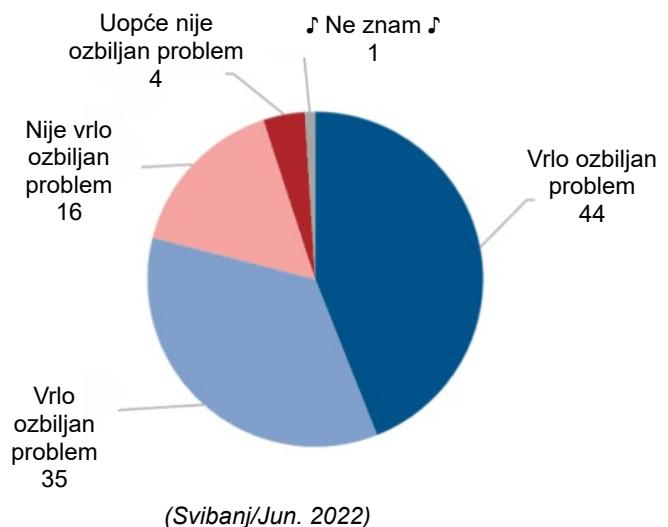
Udio ispitanika koji kažu da je trenutačni trošak energetskih potreba njihova kućanstva ozbiljan problem znatno se razlikuje, od 99 % ispitanika u Grčkoj, 96 % na Cipru i 94 % u Španjolskoj i Italiji do 36 % u Švedskoj, 46 % u Nizozemskoj i 51 % u Danskoj.

Najmanje sedam od deset u Grčkoj (83 %), Cipru (76 %), Španjolskoj (71 %) i Irskoj (70 %) smatra da je trošak energetskih potreba njihova kućanstva „vrlo ozbiljan problem”.

Ispitanici u južnoeuropskim zemljama i nekim istočnoeuropskim zemljama vjerojatnije će reći da je trenutni trošak njihovih potreba za energijom problem u usporedbi sa zemljama sjeverne i zapadne Europe. Sličan obrazac primjenjuje se i na trenutačne troškove goriva za potrebe prijevoza.

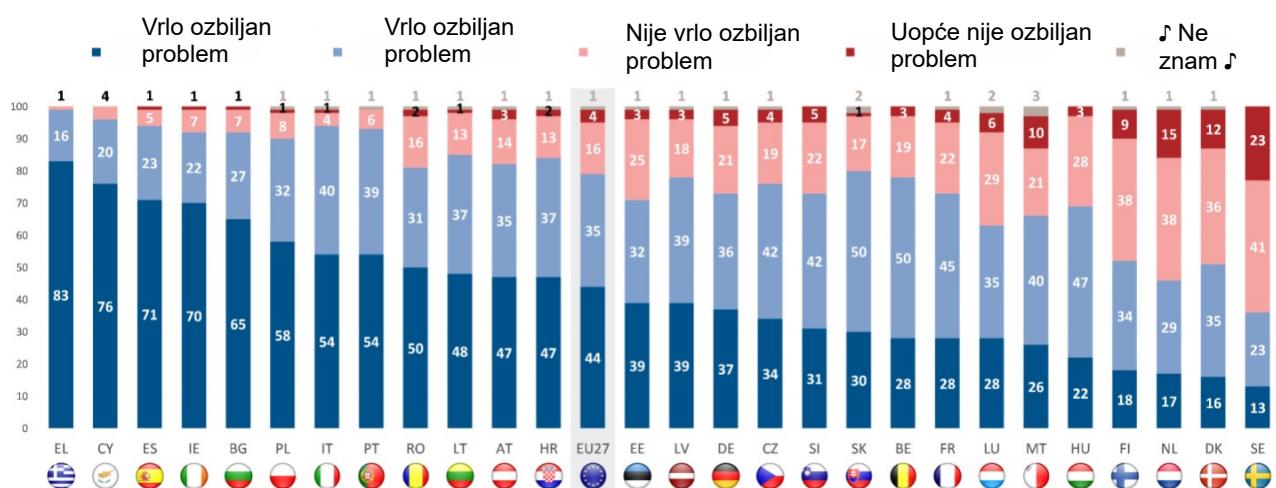
QA17.2 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata?

Trenutačni trošak energetskih potreba vašeg kućanstva (rasvjeta, kuhanje, grijanje, hlađenje, pogonski uređaji itd.) (%) – EU27)

QA17.2 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata?

(% – trenutačni trošak energetskih potreba vašeg kućanstva (rasvjeta, kuhanje, grijanje, hlađenje, pogonski uređaji itd.)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

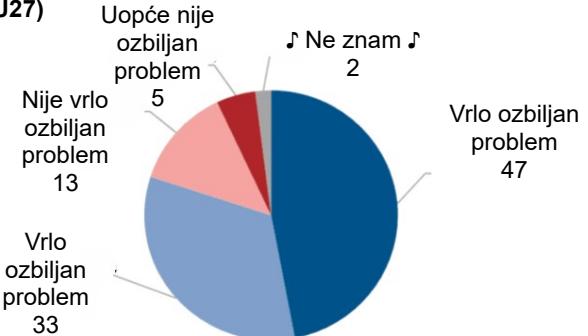
Percepција прavednosti зелене транзиције

У свим земљама осим у једној, већина испитаника сматра да је трошак горива за њихове потребе за превозом озбиљан проблем, а то је стајалиште најраширенije у Грчкој, Црногорији (97 %) и Португалији (95 %). С друге стране, 46 % у Луксембургу, 54 % у Шведској и 56 % у Данској размишља на исти начин.

Више од осам од десет осoba у Грчкој (82 %) и Црногорији (81 %) изјавило је како је трошак горива за њихове потребе за превозом „врло озбиљан проблем”.

QA17.3 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata?

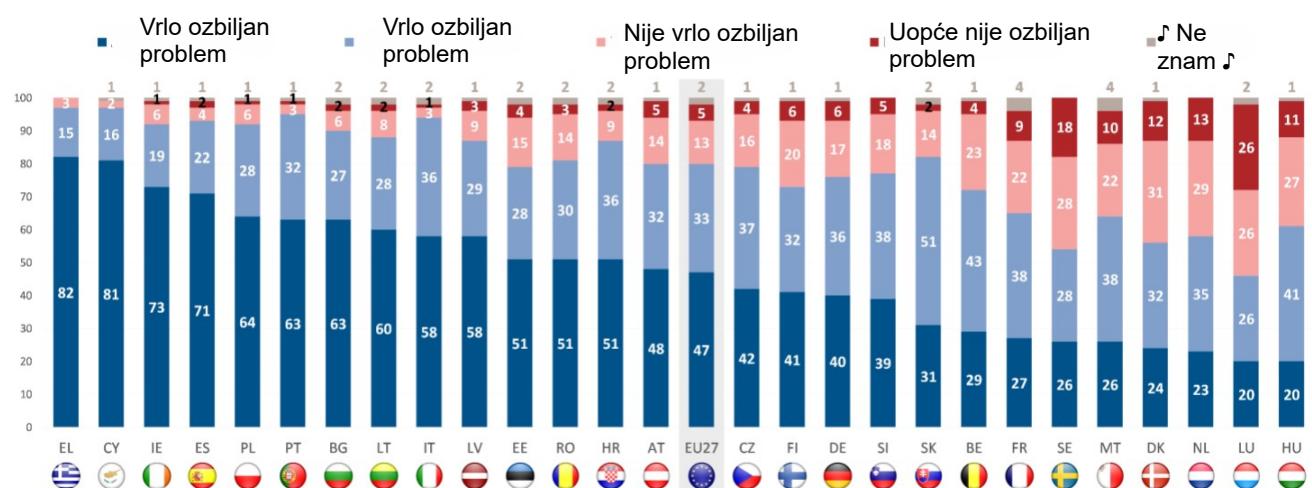
Trenutačni трошак горива за потребе превоза (јавни превоз, повећање цене карата, особни аутомобили, дневне или мање честе потребе за мобилношћу итд.) (%) – EU27)

(Svibanj/Jun. 2022)

QA17.3 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata?

(% – trenutačni трошак горива за ваше потребе за превозом (јавни превоз, повећање цене карата, особни аутомобили, ваше дневне или мање честе потребе за мобилношћу итд.))

У **sociodemografskoj analizi на razini EU-a** ističe se nekoliko razlika među ispitanicima, uzimajući u obzir spol, dob, razinu obrazovanja, zaposlenost, finansijske poteškoće, dohodak te kućanstva i stalno boravište. Te su razlike prisutne u trima izjavama.

- Žene (82 %) vjerojatnije su od muškaraca (77 %) da kažu da je trenutačni trošak energetskih potreba njihovog kućanstva ozbiljan problem.
- Osobe u dobi od 25 do 54 godine vjerojatnije su od drugih dobnih skupina da kažu da je trenutačni trošak goriva za njihove potrebe za prijevozom ozbiljan problem. Na primjer, 85 % djece u dobi od 25 do 34 godine to kaže, u usporedbi sa 77 % osoba starijih od 55 godina.
- Ispitanici s nižom razinom obrazovanja vjerojatnije će reći da je trenutačni trošak goriva za njihove potrebe za prijevozom ili trenutačni trošak energetskih potreba njihova kućanstva ozbiljan problem. Na primjer, 91 % sa srednjom razinom obrazovanja izjavilo je da su njihove sadašnje energetske potrebe ozbiljan problem, u usporedbi sa 69 % sa sveučilišnom razinom obrazovanja.
- Osobe koje žive u kućanstvu (89 %) i nezaposleni (87 %) vjerojatnije su od drugih skupina za zapošljavanje da kažu da je trenutačni trošak energetskih potreba kućanstva ozbiljan problem.
- Što se više finansijskih poteškoća suočava s ispitanikom, to je vjerojatnije da će reći da je trošak energetskih potreba njihovog kućanstva ozbiljan problem. Osim toga, vjerojatnije je da će oni koji imaju poteškoća s plaćanjem računa s vremena na vrijeme (87 %) ili većinu vremena (88 %) reći da su trenutačni troškovi goriva za svoje potrebe za prijevozom ozbiljan problem u usporedbi s onima koji rijetko imaju poteškoća (77 %).
- Ispitanici s najraspoloživijim dohotkom (68 %) najmanje će vjerojatno reći da su trenutačni troškovi njihovih energetskih potreba kućanstava ozbiljan problem, posebno u usporedbi s onima s najmanjim raspoloživim dohotkom (84 %).
- Ispitanici koji su vlasnici s nepodmirenim hipotekom (75 %) manje su vjerojatno da će reći da su trenutačni troškovi energetskih potreba njihovog kućanstva ozbiljan problem.
- Kućanstva s djecom (84 %) vjerojatnije su od bilo koje druge skupine da kažu da je trenutačni trošak goriva za njihove potrebe za prijevozom ozbiljan problem.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

	Razina cijena energije za ljudе u (NAŠOJ ZEMLJI) općenito	Trenutačni trošak goriva za vaše potrebe za prijevozom (javni prijevoz, povećanje cijene karata, osobni automobili vaše dnevne ili manje česte potrebe za mobilnošću itd.)	Trenutačni trošak energetskih potreba vašeg kućanstva (rasvjeta, kuhanje, grijanje, hlađenje, pogonski uređaji itd.)
EU27	93	80	79
Spol			
Čovjek	92	80	77
Žena	94	81	82
Starost			
15 – 24	89	77	77
25 – 39	93	85	80
40 – 54	93	83	82
55+	94	77	79
Stanje u kućanstvu			
Jednokrevetna kuća bez djece	92	77	79
Jednokrevetna kuća s djecom	94	81	83
Više kućanstava bez djece	93	81	79
Domaćinstvo s djecom	94	84	81
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	95	88	93
S vremena na vrijeme	93	87	88
Gotovo nikad/nikad	93	77	74
Imidž EU-a			
Ukupno „pozitivan“	93	79	77
Neutralna	93	82	81
Ukupno „negativno“	94	83	84
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil			
Prvi kvintil	92	78	84
2. kvintil	95	82	81
Treća kvintilna	94	83	81
Četvrta kvintilna	92	80	75
Peta kvintilna	92	73	68
Radni status			
Zaposlen na neodređeno vrijeme	94	84	79
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	91	82	80
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	84	86	82
Samozaposleni bez zaposlenika	92	82	80
Samozaposleni sa zaposlenicima	88	81	78
Nezaposleni	95	83	87
U mirovini	94	73	78
Neaktivan dom, neaktivan	95	88	89
Student	89	77	78
Ostali	97	76	80

QA17 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata? (% – ukupno „ozbiljno“)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Razina cijena energije za ljudi u (NAŠOJ ZEMLJI) općenito	Trenutačni trošak goriva za vaše potrebe za prijevozom (javni prijevoz, povećanje cijene karata, osobni automobili vaše dnevne ili manje česte potrebe za mobilnošću itd.)	Trenutačni trošak energetskih potreba vašeg kućanstva (rasvjeta, kuhanje, grijanje, hlađenje, pogonski uređaji itd.)
EU27	93	80	79
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)			
Ispod sekundarnog	95	83	91
Sekundarna	93	83	83
Radno mjesto sekundarne	94	81	78
Sveučilište u Zagrebu	91	71	69
Što se od sljedećeg odnosi na mjesto u kojem živite?			
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, bez nepodmirene hipoteke	93	81	82
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, s nepodmirenim hipotekama	93	79	75
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnajmoprimci koji plaćaju najam po tržišnoj cijeni	92	79	79
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnajmoprimci koji plaćaju najamninu po sniženoj cijeni	91	78	80
Vaš smještaj je besplatan, iznajmljuje se besplatno	90	84	82
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite?			
Veliki grad	93	78	79
Predgrađe ili periferije velikog grada	93	78	75
Grad ili mali grad	93	80	81
Selo na selu	92	81	80
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	94	86	81
QA17 Prema vašem mišljenju, koliko je ozbiljan problem svaki od sljedećih aspekata? (%) – ukupno „ozbiljno“)			

Posebno istraživanje Eurobarometra 527 Percepcija pravednosti zelene tranzicije

Više od polovice ispitanika uvjereni su da bi mogli smanjiti potrošnju energije.

Više od pet od deset ispitanika (53 %) uvjereni su da bi mogli potrošiti manje energije nego sada. Više od jedne petine (22 %) je „vrlo samouvjereni”, dok je 31 % njih „umjesto samouvjereni”. Gotovo polovica (46 %) nije samouvjereni, s 27 % „umjesto nepouzdanih”, a 19 % „nije baš samouvjereni”.²³

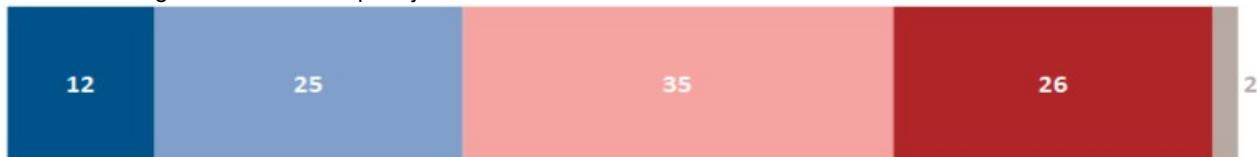
Nasuprot tome, samo je manjina (37 %) uvjerenja da je velik broj ljudi na njihovom području spreman ograničiti svoju potrošnju energije kako bi ograničio klimatske promjene, s 12 % „vrlo samopouzdanih” i 25 % „umjesto samopouzdanja”. Većina (61 %) nije uvjerenja: 35 % je „umjesto da nema povjerenja”, a 26 % „vrlo nije samouvjerenog”.

QA5. Koliko ste sigurni u ove izjave o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni”, a 10 „potpuno samouvjereno”. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. (% – EU)

Općenito, koliko ste sigurni da biste mogli potrošiti manje energije nego sada?

5.2 Ukoliko ste sigurni da je velik broj ljudi u (našoj zemlji) spremni ograničiti svoju potrošnju energije kako bi se ograničile klimatske promjene?

- Ukupno „vrlo samouvjereni“
(8+ 9+ 10)
- Ukupno „vrlo nepouzdano“
(1+ 2+ 3)

- Ukupno „umjesto samopouzdanja” (6+ 7)
- Odbijanje (SPONTANEOUS)

- Ukupno „Umjesto da niste sigurni” (4+ 5)
 - „Ne znam.”

23 QA5. Koliko ste sigurni u ove izjave o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni”, a 10 „potpuno samouvjereno”. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. 5.1 Ukupno, koliko ste sigurni da možete koristiti manje energije nego sada? 5.2 Ukupno, koliko ste sigurni da je velik broj ljudi u (našoj zemlji) spreman ograničiti svoju potrošnju energije kako bi se ograničile klimatske promjene?

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

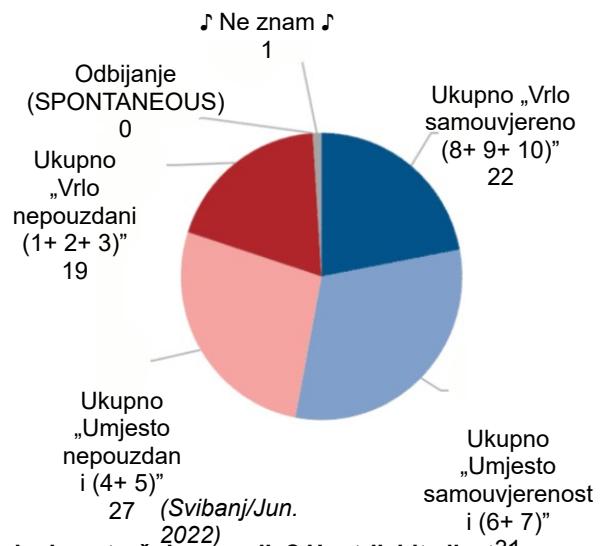
Percepција прavednosti зелене транзиције

U cijelom EU-u nešto više od polovice (53 %) ima određenu razinu povjerenja da bi moglo koristiti manje energije nego sada, a u 19 zemalja većina vjeruje da bi to mogla učiniti. Najveći su udjeli u Italiji (69 %), Irskoj (68 %) i Cipru (67 %), a najniži u Rumunjskoj (37 %), Poljskoj (40 %) i Češkoj (41 %). Važno je napomenuti da tri nordijske zemlje pokazuju visoku razinu ispitanika koji su uvjereni: najmanje tri od deset ispitanika „vrlo su uvjereni“ da bi mogli osobno smanjiti potrošnju energije u Švedskoj (39 %), Danskoj (36 %) i Finskoj (35 %).

Najveći udio ispitanika koji su „vrlo sigurni“ da bi mogli koristiti manje energije zabilježen je u Švedskoj (39 %), Cipru (38 %) te Irskoj i Danskoj (obje 37 %), dok su najniže razine zabilježene u Rumunjskoj (12 %), Češkoj (14 %) i Poljskoj (16 %).

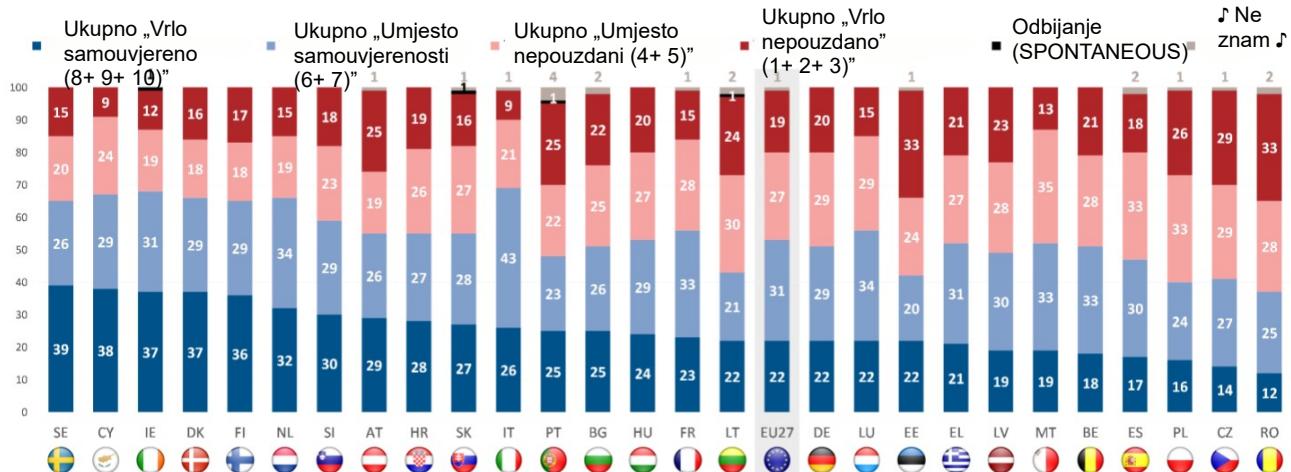
Važno je napomenuti da više od tri od deset u Rumunjskoj i Estoniji (33 %) „vrlo nije uvjereni“ da bi mogli koristiti manje energije nego što to trenutačno čine.

QA5.1 Koliko ste sigurni ili niste u ovim izjavama o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni“, a 10 „potpuno samouvjereno“. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. Općenito, koliko ste sigurni da biste mogli potrošiti manje energije nego sada? (%) – EU-27)

QA5.1 Koliko ste sigurni ili niste u ovim izjavama o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvici od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni“, a 10 „potpuno samouvjereno“. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije.

(% – ukupno, koliko ste sigurni da biste mogli koristiti manje energije nego sada?)

У **sociodemografskoj analizi** на razini EU-a ističu se sljedeće razlike: ispitanici koji imaju veću vjerojatnost да će reći да su sigurni da bi mogli smanjiti potrošnju energije su mladi ispitanici, oni s višom razinom obrazovanja, manje finansijskih poteškoća ili oni koji žive u malim/srednjim ili velikim gradovima.

- Što je ispitanik mlađi, veća je vjerojatnost da će biti sigurni da bi mogli osobno koristiti manje energije, pri čemu 62 % osoba u dobi od 15 do 24 godine razmišlja na taj način u usporedbi s 50 % osoba starijih od 55 godina.
- Samohrana kućanstva s djecom (21 %) najvjerojatnije će reći da se osjećaju „vrlo nesigurnima” da bi mogli smanjiti potrošnju energije.
- Ispitanici s nižom razinom obrazovanja vjerojatnije će reći da nisu sigurni da bi mogli smanjiti potrošnju energije. Na primjer, ispitanici s nižim stupnjem srednjoškolskog obrazovanja (21 %) „vrlo nisu sigurni” da bi mogli smanjiti potrošnju energije, u usporedbi s 14 % sa sveučilišnom razinom obrazovanja.
- Što je manje finansijskih poteškoća ispitanika, to je vjerojatnije da će biti sigurni da mogu smanjiti potrošnju energije. Na primjer, 55 % s najmanjim poteškoćama uvjereni je da bi mogli koristiti manje energije, u usporedbi s 44 % onih koji imaju najviše poteškoća.
- Što ispitanik ima više raspoloživog dohotka, to su sigurniji da bi mogli koristiti manje energije: 58 % u četvrtom i petom kvintilu je samouvjereni, u usporedbi s 47 % u 1. kvintilu. ● Ispitanici koji žive u malim/srednjim (55 %) ili velikim (57 %) gradovima imaju veću vjerojatnost da će biti sigurni da bi mogli smanjiti potrošnju energije od onih koji žive u ruralnim selima (48 %).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Ukupno „vrlo nepouzdano”	Ukupno „Umjesto da niste sigurni”	Ukupno „umjesto samouvjerenosti”	Ukupno „vrlo samouvjereni”	„Ne znam“
EU27	19	27	31	22	1
Spol					
Čovjek	19	26	31	23	1
Žena	19	27	31	22	1
Starost					
15 – 24	12	25	35	27	1
25 – 39	17	26	34	23	0
40 – 54	19	28	31	21	1
55+	21	28	28	22	1
Stanje u kućanstvu					
Jednokrevetna kuća bez djece	19	27	30	23	1
Jednokrevetna kuća s djecom	21	30	27	21	1
Više kućanstava bez djece	18	26	33	22	1
Domaćinstvo s djecom	18	27	32	22	1
Sastav kućanstva					
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	23	27	26	23	1
4	18	26	32	23	1
Poteškoće s plaćanjem računa					
Većinu vremena	27	27	25	19	2
S vremena na vrijeme	20	28	31	20	1
Gotovo nikad/nikad	18	26	32	23	1
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil					
Prvi kvintil	24	27	28	19	2
2. kvintil	19	28	31	21	1
Treća kvintilna	19	26	32	22	1
Četvrta kvintilna	17	25	33	25	0
Peta kvintilna	17	25	32	26	0
Radni status					
Zaposlen na neodređeno vrijeme	16	28	33	23	0
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	18	25	34	22	1
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	33	23	31	12	1
Samozaposleni bez zaposlenika	19	23	31	26	1
Samozaposleni sa zaposlenicima	30	18	24	26	2
Nezaposleni	21	27	29	22	1
U mirovini	24	27	26	22	1
Neaktivan dom, neaktivan	19	27	34	19	1
Student	9	24	36	29	2
Ostali	27	33	14	26	0
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)					
Ispod sekundarnog	21	29	26	20	4
Sekundarna	20	27	31	21	1
Radno mjesto sekundarne	18	27	29	25	0
Sveučilište u Zagrebu	14	25	34	27	0
Koja od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate					
Veliki grad	16	26	32	25	1
Predgrade ili periferije velikog grada	19	25	30	26	0
Grad ili mali grad	17	27	33	22	1
Selo na selu	23	29	28	19	1
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	21	23	30	25	0

QA5.1 Koliko ste sigurni ili niste u ovim izjavama o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni”, a 10 „potpuno samouvjereni”. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. **Općenito, koliko ste sigurni da biste mogli potrošiti manje energije nego sada?** (% – EU)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

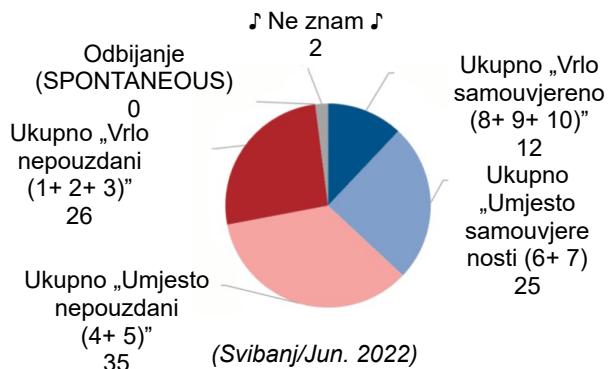
Percepција прavednosti зелене транзиције

Само је мањина (37 %) у ЕУ-у у цјелини увјерена да је велики број у њиховој земљи спреман ограничiti потрошњу енергије како би ограничио климатске промјене.

На националној рацини, Италија (56 %) и Ирска (50 %) су једине земље у којима је barem полова њих у одређеној мјери увјерена, а сlijedi ih 49 % у Финској. С друге стране, 12 % у Чешкој, 24 % у Латвiji и 25 % на Малти увјерено је да је велики број људи у њиховој земљи спреман смањити потрошњу енергије.

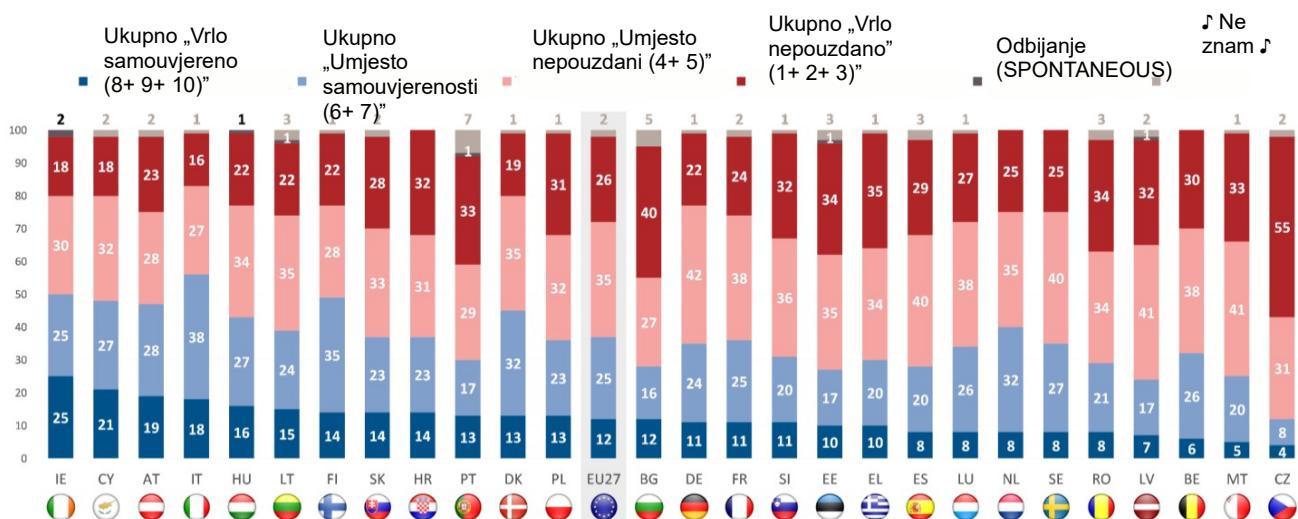
Ирска (25 %) и Ципар (21 %) су једине земље у којима је најмање свака пeta земља „vrlo уvјerena“. Nasuprot томе, 55 % у Чешкој су „vrlo nepouzdani“ велики број људи у своjoj земљi спremni su ограничiti svoju potrošnju energije, a sveukupno, најмањe jedna od pet u 23 земљe misli na taj način.

QA5.2 Koliko ste sigurni ili ne u ove izjave o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni“, a 10 „potpuno samouvjereni“. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. Općenito, koliko ste sigurni da je veliki broj љudi (наша ZEMLJA) spreman ограничiti svoju potrošnju energije kako bi se ограничиile klimatske promjene? (%) – EU-27)

QA5.2 Koliko ste sigurni ili ne u ove izjave o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni“, a 10 „potpuno samouvjereni“. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije.

(% – ukupno, koliko ste sigurni da je veliki broj људи (наша ZEMLJA) spreman ограничiti svoju potrošnju energije kako bi se ограничиile klimatske промјене?)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje nekoliko razlika. Za primjer, postoje znatne razlike u finansijskim poteškoćama, zaposlenju ili situaciji u kućanstvu.

- Ispitanici u dobi od 15 do 24 godine (41 %) najvjerojatnije će biti sigurni da je velik broj u svojoj zemlji spremam ograničiti potrošnju energije.
- Samozaposleni bez zaposlenika i umirovljenici (38 %) najvjerojatnije će reći da su uvjereni da je velik broj ljudi u svojoj zemlji spremam smanjiti potrošnju energije, posebno u usporedbi s nezaposlenim osobama (30 %).
- Što je manje finansijskih poteškoća s ispitanikom, to je vjerojatnije da će biti sigurni da je velik broj ljudi u njihovoj zemlji spremam smanjiti potrošnju energije. Na primjer, 38 % s najmanjim poteškoćama je samouvjereni, u usporedbi s 31 % onih koji imaju najviše poteškoća.
- Samohrana kućanstva s djecom manje su vjerojatna od drugih skupina da se osjećaju sigurnima da je velik broj ljudi u njihovoj zemlji spremam ograničiti potrošnju energije kako bi se ograničile klimatske promjene. Na primjer, samohrana kućanstva s djecom (22 %) kažu da su „umjesto samouvjereni”, u usporedbi s više kućanstava bez djece (26 %).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

	Ukupno „vrlo nepouzdano”	Ukupno „Umjesto da niste sigurni”	Ukupno „umjesto samouvjerenosti”	Ukupno „vrlo samouvjereni”	„Ne znam“
EU27	26	35	25	12	2
Spol					
Čovjek	26	35	26	12	1
Žena	24	37	25	12	2
Starost					
15 – 24	22	35	28	13	2
25 – 39	28	35	26	10	1
40 – 54	27	34	26	12	1
55+	26	36	24	12	2
Stanje u kućanstvu					
Jednokrevetna kuća bez djece	25	36	24	12	2
Jednokrevetna kuća s djecom	26	39	22	11	1
Više kućanstava bez djece	25	36	26	11	2
Domaćinstvo s djecom	27	34	26	12	1
Sastav kućanstva					
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	25	38	22	12	3
4	25	35	27	12	1
Poteškoće s plaćanjem računa					
Većinu vremena	32	34	20	11	3
S vremena na vrijeme	27	36	25	11	1
Gotovo nikad/nikad	25	36	26	12	1
Imidž EU-a					
Ukupno „pozitivan”	23	35	28	13	1
Neutralna	26	37	24	11	2
Ukupno „negativno”	37	32	20	10	1
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil					
Prvi kvintil	25	38	23	12	2
2. kvintil	24	36	26	12	2
Treća kvintilna	25	37	27	10	1
Četvrta kvintilna	27	34	27	12	0
Peta kvintilna	28	36	25	11	0
Radni status					
Zaposlen na neodređeno vrijeme	26	36	26	11	1
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	27	36	27	9	1
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	36	28	27	7	2
Samozaposleni bez zaposlenika	28	33	25	13	1
Samozaposleni sa zaposlenicima	31	34	22	11	2
Nezaposleni	32	36	21	9	1
U mirovini	24	35	25	13	3
Neaktivan dom, neaktivan	23	37	23	14	3
Student	20	37	28	14	1
Ostali	30	36	19	13	2
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)					
Ispod sekundarnog	22	38	19	12	8
Sekundarna	25	35	26	13	1
Radno mjesto sekundarne	26	36	25	12	1
Sveučilište u Zagrebu	26	36	26	11	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje gdje ste					
Veliki grad	27	35	24	13	1
Predgrade ili periferije velikog grada	26	35	25	13	1
Grad ili mali grad	24	36	27	11	2
Selo na selu	27	35	24	12	2
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	26	35	21	17	1
QA5.2 Koliko ste sigurni ili ne u ove izjave o smanjenju potrošnje energije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „nisu sigurni”, a 10 „potpuno samouvjereni”. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. Općenito, koliko ste sigurni da je velik broj ljudi (naša ZEMLJA) spremjan ograničiti svoju potrošnju energije kako bi se ograničile klimatske promjene? (% – EU)					

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

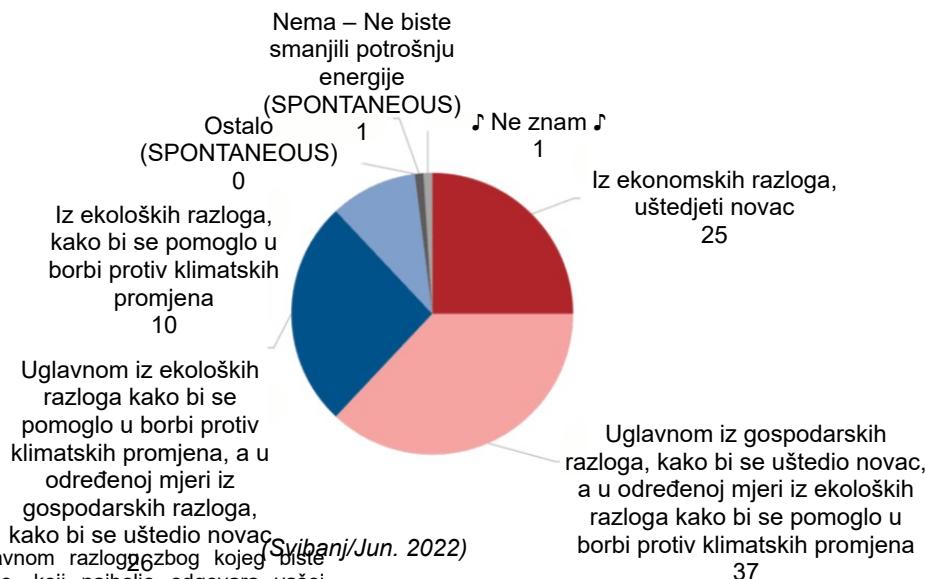
Gospodarski razlozi su faktor за смањење потрошње енергије међу испитаницима.

Štednja novca главни је motiv за смањење потрошње енергије, иако забринутост око окoliša играју улогу за mnoge.²⁴ Укупно више од шест од десет испитаника (62 %) изјавило је да ће смањити потрошњу енергије углавном или само из гospодарских razloga, dok bi 36 % то учинило углавном или само из ekoloških razloga. Gotovo четири од десет испитаника (37 %) каžu да ће смањити потрошњу енергије углавном из ekonomskih razloga, uštедјети novac i u određenoj mjeri iz ekoloških razloga kako bi pomogli u borbi protiv klimatskih promjena. Отприлике једна четвртина (26 %) смањила би своју потрошњу енергије углавном из ekoloških razloga kako bi помогла у борби protiv klimatskih promjena i, u određenoj mjeri iz gospodarских razloga, uštedita novac. Четвртина (25 %) смањила би потрошњу само из ekonomskih razloga, како би се ušteditio novac. Svaki deseti (10 %) смањио би потрошњу energije искључиво из ekoloških razloga kako би помогао у борби protiv klimatskih promjena.

Postoje tri zemlje у којима испитаници најчешће tvrde da bi smanjili потрошњу енергије **samo iz gospodarских razloga**: Bugarska (47 %), Latvija (40 %) i Litva (37 %). S druge strane, 12 % у Sloveniji i 13 % у Švedskoj i Nizozemskoj kažu исто.

U 18 земаља испитаници ће највјеројатније рећи да bi smanjili потрошњу енергије **uglavnom iz ekonomskih razloga, kako bi uštediteli novac, a u određenoj mjeri iz**

QA4. Razmišljajući o главном razlogу zbog kojeg biste smanjili потрошњу energije, koji најбоље одговара vašoj situaciji? Smanjit ćete потрошњу energije: (% – EU-27)

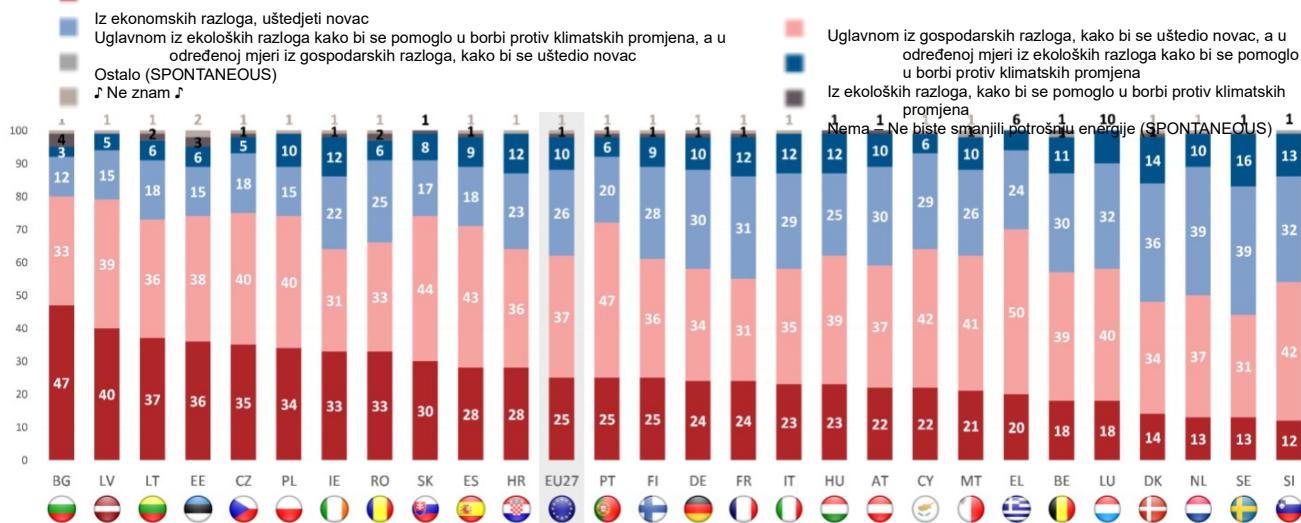
24 QA4. Razmišljajući o главном razlogу zbog којег бисте smanjili потрошњу energije, који најбоље одговара vašoj situaciji? Smanjit ćete потрошњу energije:

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

QA4. Razmišljajući o glavnom razlogu zbog kojeg biste smanjili potrošnju energije, koji najbolje odgovara vašoj situaciji? Smanjite će potrošnju energije:

(%)

Uglavnom iz gospodarskih razloga, kako bi se uštedio novac, a u određenoj mjeri iz ekoloških razloga kako bi se pomoglo u borbi protiv klimatskih promjena

Iz ekoloških razloga, kako bi se pomoglo u borbi protiv klimatskih promjena

Nema

Ne biste smanjili potrošnju energije (SPONTANEOUS)

Ne znam

primjer, 47 % u petom kvintilu spominje uglavnom ili samo ekološke razloge u usporedbi s 30 % u prvom kvintilu.

- Oni s pozitivnim stajalištem EU-a mnogo su vjerojatnije da će navesti uglavnom ekološke razloge (31 %), a manje je vjerojatno da će navesti gospodarske razloge (20 %) od onih s negativnim stajalištem (20 % odnosno 36 %).

U sociodemografskoj analizi na razini EU-a ističe se da su mlađi ispitanici, oni s visokom razinom obrazovanja, oni s manje finansijskih poteškoća i oni s pozitivnim pogledom na EU najvjerojatnije spomenuli uglavnom ili samo ekološke razloge za smanjenje potrošnje energije. U detalje:

- Što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će navesti ekološke razloge kao primarni ili jedini razlog. Na primjer, 31 % osoba u dobi od 15 do 24 godine smanjilo bi potrošnju uglavnom iz ekoloških razloga, ali u određenoj mjeri iz gospodarskih razloga, u usporedbi s 24 % osoba starijih od 55 godina. Osim toga, što je druga stranka u žalbenom postupku starija, to je vjerojatnije da će navesti samo gospodarske razloge.
- Što je viša razina obrazovanja ispitanika, to je vjerojatnije da će navesti ekološke razloge kao primarni ili jedini razlog, a manje je vjerojatno da će navesti samo gospodarske razloge. Na primjer, 36 % osoba sa sveučilišnom razinom obrazovanja izjavilo je da će smanjiti potrošnju energije iz uglavnom ekoloških razloga, u usporedbi s 11 % onih s razinom obrazovanja ispod srednje škole.
- Što je manje finansijskih poteškoća ispitanika, to je vjerojatnije da će navesti ekološke razloge kao primarni ili jedini razlog za smanjenje potrošnje, a manje je vjerojatno da će navesti samo gospodarske razloge. Na primjer, 22 % koji nikada ili gotovo nikada ne bi imali poteškoća s plaćanjem računa smanjilo bi potrošnju samo iz ekonomskih razloga, u usporedbi s 40 % koji se suočavaju s poteškoćama većinu vremena.
- Što ispitanik ima više raspoloživog dohotka, to je vjerojatnije da će navesti ekološke razloge kao primarni ili jedini razlog za smanjenje potrošnje. Na

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

	Iz ekonomskih razloga, uštedjeti novac	Uglavnom iz gospodarskih razloga, kako bi se uštedio novac, a u određenoj mjeri iz ekoloških razloga kako bi se pomoglo u borbi protiv klimatskih promjena	Uglavnom iz ekoloških razloga kako bi se pomoglo u borbi protiv klimatskih promjena, a u određenoj mjeri iz gospodarskih razloga, kako bi se uštedio novac	Iz ekoloških razloga, kako bi se pomoglo u borbi protiv klimatskih promjena	Ostalo (SPONTANEOUS)	Nema – Ne biste smanjili potrošnju energije (SPONTANEOUS)	Uglavnom iz gospodarskih razloga	Uglavnom iz ekoloških razloga	Ne znam
EU27	25	37	26	10	0	1	62	36	1
Spol									
Čovjek	26	36	26	10	0	1	62	36	1
Žena	25	37	27	9	0	1	62	36	1
Starost									
15 – 24	18	34	31	15	0	1	52	46	1
25 – 39	22	39	29	9	0	1	61	38	0
40 – 54	24	39	26	10	0	1	63	36	0
55+	30	34	24	10	0	1	64	34	1
Stanje u kućanstvu									
Jednokrevetna kuća bez djece	27	34	26	11	0	1	61	37	1
Jednokrevetna kuća s djecom	27	39	25	8	0	0	66	33	1
Više kućanstava bez djece	26	36	27	9	0	1	62	36	1
Domaćinštvo s djecom	23	40	26	10	0	1	63	36	0
Poteškoće s plaćanjem računa									
Većinu vremena	40	36	16	6	0	1	76	22	1
S vremenima na vrijeme	30	38	22	8	0	1	68	30	1
Gotovo nikad/nikad	22	36	29	11	0	1	58	40	1
Imidž EU-a									
Ukupno „pozitivan“	20	38	31	11	0	0	58	42	0
Neutralna	28	36	24	10	0	1	64	34	1
Ukupno „negativno“	36	33	20	8	1	1	69	28	1
Ukupni raspolživi dohodak – kvintil									
Prvi kvintil	36	32	22	8	0	1	68	30	1
2. kvintil	27	39	24	8	0	1	66	32	1
Treća kvintilna	24	39	27	9	0	1	63	36	0
Četvrta kvintilna	22	39	29	9	0	1	61	38	0
Peta kvintilna	16	36	32	15	0	1	52	47	0
Radni status									
Zaposlen na neodređeno vrijeme	23	40	28	9	0	0	63	37	0
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	23	38	28	10	0	0	61	38	1
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskim platformama	23	30	38	7	1	1	53	45	0
Samozaposleni bez zaposlenika	19	39	29	11	0	1	58	40	1
Samozaposleni sa zaposlenicima	20	34	31	11	0	2	54	42	2
Nezaposleni	32	37	19	10	0	1	69	29	1
U mirovini	31	34	23	10	0	1	65	33	1
Neaktivan dom, neaktivan	35	34	22	6	0	1	69	28	2
Student	17	32	33	16	0	1	49	49	1
Ostali	29	36	18	13	0	4	65	31	0
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)									
Ispod sekundarnog	42	35	11	7	1	2	77	18	2
Sekundarna	29	37	24	9	0	1	66	33	0
Radno mjesto sekundarne	19	38	30	12	0	1	57	42	0
Sveučilište u Zagrebu	15	35	36	13	0	1	50	49	0
Koja od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?									
Veliki grad	23	37	29	10	0	1	60	39	0
Predgrađe ili periferije velikog grada	20	39	29	10	0	1	59	39	1
Grad ili mali grad	26	37	25	10	0	1	63	35	1
Selo na selu	29	34	25	9	0	2	63	34	1
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	30	36	25	8	0	0	66	33	1

QA4 Razmišljajući o glavnom razlogu zbog kojeg biste smanjili potrošnju energije, koji najbolje odgovara vašoj situaciji? Smanjiti ćete potrošnju energije: (% – EU)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Већина испитаника (64 %) не је желео платити више цijene energije како би се убрзала зелена транзиција.²⁵ Готово половина (46 %) nije voljna jer си не може приућити плаќање више, док 18 % nije voljno, али си то може приућити. Нешто више од трећине (34 %) било би спремно платити више: 21 % би платило до 10 % више, 8 % платило би до 20 % више, 3 % до 30 % више, а 2 % више

пovećanje plaća za više od 30 %.

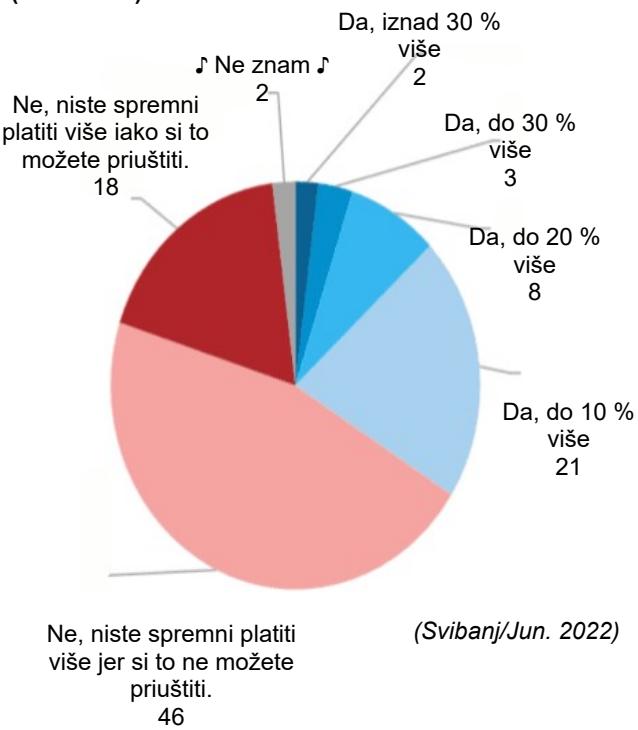
Postoje само четири земље у којима би већина испитаника била спремна платити више цijene energije како би убрзала зелену транзицију: Низоземска, Шведска (56 %), Данска (54 %) и Малта (49 % наспрам 47 %). Насупрот томе, 14 % у Бугарској и Португалу и 23 % у Пољској били су волjni платiti више.

У свакој земљи, осим Румунске, више од једног од десет испитаника било би спремно платити **до 10 % више**, а највећа подpora томе забиљежена је у Словенији (31 %), Данској и Њемачкој (обе 30 %).

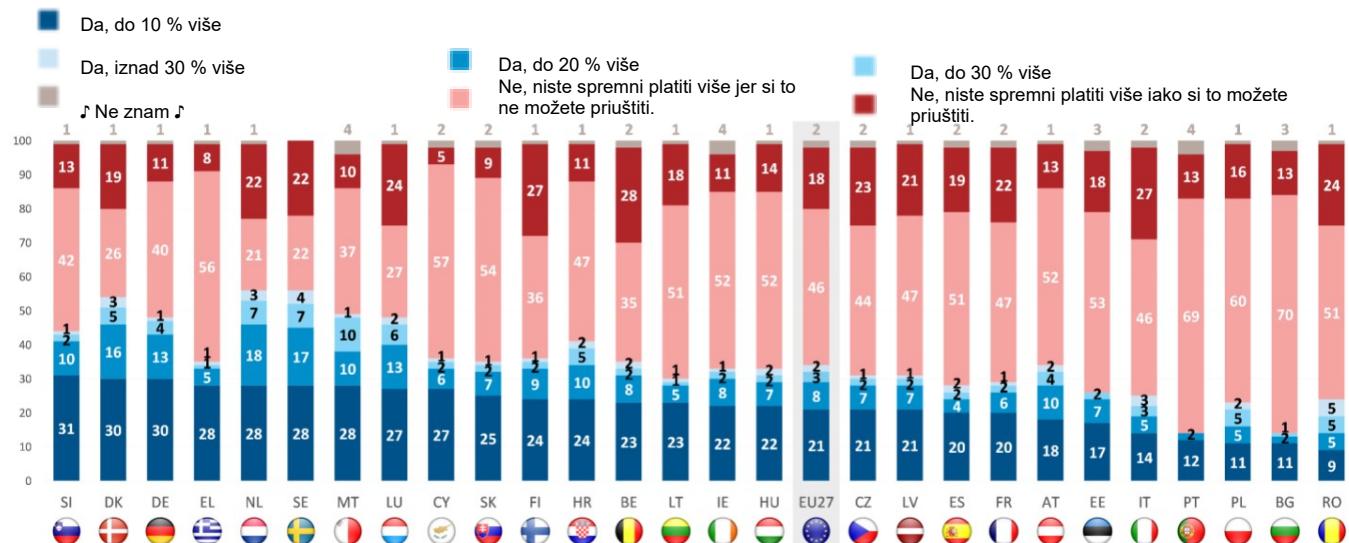
У девет земаља barem једна од десет земаља била би спремна платити **до 20 % више**, а то је osobito slučaj у Низоземској (18 %), Шведској (17 %) и Данској (16 %). Малта (10 %) једина је земља у којој би најмање једна од десет особа била спремна платити **до 30 % више** за енергију како би се убрзала зелена транзиција, док су one у Румунској (5 %) највјеројатније спремне платити **povećanja od 30 % ili više**.

У свакој земљи осим Низоземске и Шведске, испитаници су највјеројатнији да неће бити волjni платiti jer си то не могу приuћiti, а не бити nespremni, али могу платити више. Земље са највеćim jazom između onih koji nisu voljni, jer си не могу ili могу приuћiti плаќање више, су Бугарска (70 % nevoljko i ne могу si je priuћiti, aли si to mogu priuћiti), Португалија (69 % наспрам 13 %) и Чипар (57 % i 5 %).

Biste li bili spremni platiti više cijene energije ako to pomaže ubrzati zelenu tranziciju?
(% – EU-27)

Biste li bili spremni platiti višu cijenu energije ako to pomaže ubrzati zelenu tranziciju?
(%)

25 NA 18. MJESTU. Biste li bili spremni platiti više cijene energije ako to pomaže ubrzati zelenu tranziciju?

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje da je samo manjina u većini skupina spremna platiti više cijene energije kako bi se ubrzala zelena tranzicija, ali postoje neke zanimljive razlike, posebno u pogledu zapošljavanja, urbanizacije ili pogleda EU-a.

Što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će biti spremni platiti više: 39 % djece u dobi od 15 do 24 godine izjavilo je da to čine, u usporedbi s 30 % osoba starijih od 55 godina.

- Ispitanici s visokom razinom obrazovanja mnogo su vjerojatnije spremni platiti više cijene energije kako bi ubrzali zelenu tranziciju. Na primjer, 29 % ispitanika sa sveučilišnom razinom izjavilo je da je spremno platiti više cijene energije, u usporedbi s 10 % onih s razinom obrazovanja ispod srednje škole.

Što je manje finansijskih poteškoća s ispitanikom, to je vjerojatnije da će biti spremni platiti više: 39 % s najmanjim poteškoćama spremno je, u usporedbi s 15 % onih s najvećim poteškoćama.

- Što je raspoloživiji dohodak koji ispitanik ima, to je vjerojatnije da će biti spremni platiti više: 52 % u petom kvintilu su voljni, u usporedbi s 23 % u 1. kvintilu.
- Samozaposleni sa zaposlenicima (47 %) imaju mnogo veću vjerojatnost da će biti spremni platiti više – posebno u usporedbi s osobama koje rade kod kuće (17 %).
- Ispitanici koji žive u velikim gradovima (40 %) imaju veću vjerojatnost da će biti spremni platiti više od onih u malim gradovima/gradovima srednje veličine (32 %) ili ruralnim selima (27 %).
- Oni koji imaju pozitivan stav o EU-u (41 %) vjerojatnije su spremni platiti više od onih s negativnim stajalištem (20 %).

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

	Da, do 10 % više	Da, do 20 % više	Da, do 30 % više	Da, iznad 30 % više	Ne, niste spremni platiti više jer si to ne možete priuštiti.	Ne, niste spremni platiti više iako si to možete priuštiti.	Ukupno „da”	Ukupno „ne”	„Ne znam”
EU27	21	8	3	2	46	18	34	64	2
Spol									
Čovjek	21	9	3	2	42	21	35	63	2
Žena	21	7	3	1	51	16	32	67	1
Starost									
15 – 24	25	9	3	2	43	13	39	56	5
25 – 39	22	9	4	2	44	18	37	62	1
40 – 54	20	8	3	2	46	20	33	66	1
55+	19	7	3	1	49	20	30	69	1
Poteškoće s plaćanjem računa									
Većinu vremena	9	3	2	1	74	11	15	85	0
S vremena na vrijeme	16	4	3	2	59	15	25	74	1
Gotovo nikad/nikad	24	10	3	2	38	21	39	59	2
Imidž EU-a									
Ukupno „pozitivan”	26	10	4	1	40	17	41	57	2
Neutralna	18	7	3	2	51	18	30	69	1
Ukupno „negativno”	12	4	2	2	53	26	20	79	1
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil									
Prvi kvintil	15	5	2	1	64	12	23	76	1
2. kvintil	19	7	3	2	53	15	31	68	1
Treća kvintilna	23	8	2	2	45	19	35	64	1
Četvrta kvintilna	25	11	5	2	35	21	43	56	1
Peta kvintilna	28	15	6	3	25	22	52	47	1
Radni status									
Zaposlen na neodređeno vrijeme	23	9	3	2	42	20	37	62	1
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	18	10	5	1	52	13	34	65	1
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	8	11	7	10	48	15	36	63	1
Samozaposleni bez zaposlenika	21	7	5	3	38	24	36	62	2
Samozaposleni sa zaposlenicima	27	7	6	7	23	28	47	51	2
Nezaposleni	15	4	1	2	64	14	22	78	0
U mirovini	19	7	3	1	50	19	30	69	1
Neaktivan dom, neaktivan	11	4	1	1	65	16	17	81	2
Student	28	10	2	2	39	13	42	52	6
Ostali	14	0	6	1	63	16	21	79	0
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)									
Ispod sekundarnog	10	2	1	0	69	15	13	84	3
Sekundarna	18	6	2	2	52	18	28	70	2
Radno mjesto sekundarne	24	8	3	2	41	21	37	62	1
Sveučilište u Zagrebu	29	14	6	3	27	20	52	47	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?									
Veliki grad	24	10	4	2	41	17	40	58	2
Predgrađe ili periferije velikog grada	25	10	4	1	39	19	40	58	2
Grad ili mali grad	20	7	3	2	47	19	32	66	2
Selo na selu	16	6	2	2	54	19	26	73	1
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	16	7	1	3	48	24	27	72	1
QA18 Hoćete li biti spremni platiti više cijene energije ako to pomaže ubrzati zelenu tranziciju? (% – EU)									

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Polovica испитаника сматра да би 50 % најбогатијих требало пovećati своје напоре за смањење потрошње енергије.

Већина испитаника у ЕУ-у сматра да би богатији људи посебно требали улоžiti веће напоре како би смањили своју потрошњу енергије.²⁶ Половица (50 %) сматра да би 50 % најбогатијих требало улоžiti више напора, док 25 % сматра да би 20 % најбогатијих требало улоžiti више напора, а 12 % најбогатијих 10 % требало би улоžiti више напора. Око 1 од десет (9 %) мисли да би свако требао учинити више без обзира на своје богатство.

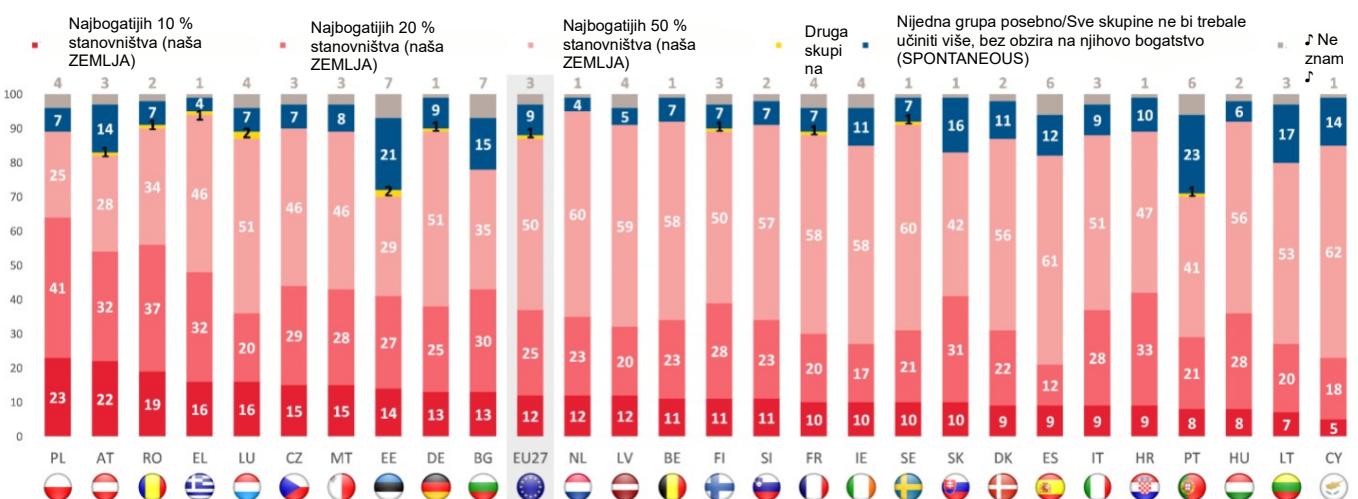
У 27 земаља испитаници најчешће каžу да би **50 % најбогатијег** становништва у својој земљи требало улоžiti више напора у смањење потрошње енергије, иако се омjer крећу од 62 % на Црногорији, 61 % у Шпанији и 60 % у Низоземској и Шведској до 29 % у Естонији, 35 % у Бугарској и 41 % у Португалији.

У Пољској (41 %), Румунској (37 %) и Аустрији (32 %) испитаници најчешће каžу да би **20 % најбогатијих** требало учинити више, а та се могућност широко споминje и у Хрватској (33 %), Грчкој (32 %), Словачкој (31 %) и Бугарској (30 %). Укупно, више од 1 од десет у свакој земљи мисли да би 20 % најбогатијих требало учинити више.

У 19 земаља, најманje једна од десет сматра да би **10 % најбогатијих** требало улоžiti више напора како би смањили своју потрошњу енергије, а највиša razina zabilježena je u Poљској (23 %), Аустрији (22 %) и Румунској (19 %).

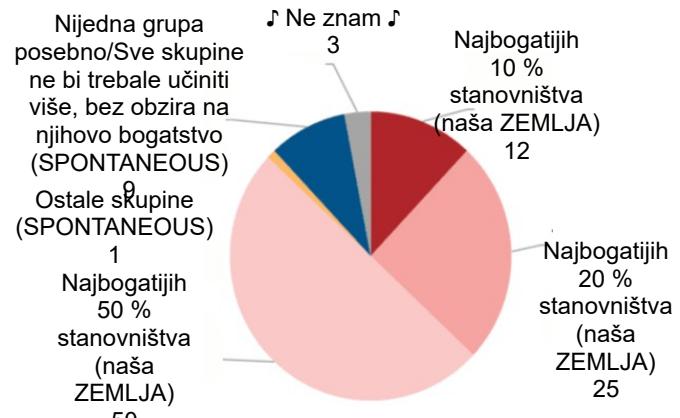
У 11 земаља, најманje један од десет испитаника spontano kaže da bi **svi** требали **činiti više** без обзира на богатство, а највиša razina zabilježena je u Португалији (23 %), Естонији (21 %) и Литви (17 %).

QA7. Smatrate li da bi od sljedećih skupina stanovništva (NAŠE) требало улоžiti виše напора u smanjenje potrošnje energije? (%)

26 QA7. Smatrate li da bi od sljedećih skupina stanovništva (NAŠE) требало улоžiti виše напора u smanjenje potrošnje energije?

QA7 Koje od sljedećih skupina становništva u (НАША ЗЕМЉА) сматрате да би посебно требали улоžiti више напора како би смањили своју потрошњу енергије? (%) – EU-27)

(Svibanj/Jun. 2022)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje vrlo malu razliku u mišljenju među skupinama. Najznačajnije je da što je ispitanik mlađi, to je vjerojatnije da će se složiti da bi 20 % najbogatijih u svojoj zemlji trebalo uložiti više napora kako bi smanjili svoju potrošnju energije: Na taj način razmišlja 30 % osoba u dobi od 15 do 24 godine, u usporedbi s 22 % osoba starijih od 55 godina. Osim toga, ispitanici sa srednjom razinom obrazovanja (27 %) najvjerojatnije će misliti da bi 20 % najbogatijih trebalo uložiti više napora u smanjenje svoje energije, u usporedbi s 18 % onih s razinom ispod srednje škole ili 21 % onih s postsrednjoškolskom razinom. Važno je napomenuti da postoji vrlo mala razlika u mišljenju u dohodovnim skupinama, iako je pitanje povezano s tom sociodemografskom diferencijacijom.

	Najbogatijih 10 % stanovništva (naša ZEMLJA)	Najbogatijih 20 % stanovništva (naša ZEMLJA)	Najbogatijih 50 % stanovništva (naša ZEMLJA)	Ostale skupine	Nijedna grupa posebno/Sve skupine ne bi trebale učiniti više, bez obzira na njihovo bogatstvo (SPONTANEOUS)	„Ne znam“
EU27	12	25	50	1	9	3
Spol						
Čovjek	13	26	49	0	9	3
Žena	12	25	51	0	9	3
Starost						
15 – 24	12	30	48	0	7	3
25 – 39	13	29	48	0	8	2
40 – 54	11	25	52	1	9	2
55+	13	22	50	1	10	4
Poteškoće s plaćanjem računa						
Većinu vremena	14	23	53	0	7	3
S vremena na vrijeme	13	28	47	1	8	3
Gotovo nikad/nikad	12	24	51	0	10	3
Imidž EU-a						
Ukupno „pozitivan“	12	25	51	0	10	2
Neutralna	11	26	50	0	9	4
Ukupno „negativno“	15	23	49	1	9	3
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil						
Prvi kvintil	9	24	54	1	7	5
2. kvintil	13	25	52	1	7	2
Treća kvintilna	12	27	50	1	8	2
Četvrta kvintilna	13	29	49	0	7	2
Peta kvintilna	12	26	51	0	10	1
Radni status						
Zaposlen na neodređeno vrijeme	13	27	49	0	9	2
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	11	29	50	1	7	2
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	5	40	43	0	6	6
Samozaposleni bez zaposlenika	11	25	51	0	11	2
Samozaposleni sa zaposlenicima	10	26	47	2	15	0
Nezaposleni	11	20	57	0	8	4
U mirovini	13	22	50	0	10	5
Neaktivan dom, neaktivan	11	22	51	0	10	6
Student	10	32	47	0	8	3
Ostali	5	19	41	0	34	1
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)						
Ispod sekundarnog	12	18	48	0	12	10
Sekundarna	12	27	49	0	9	3
Radno mjesto sekundarne	12	21	54	1	10	2
Sveučilište u Zagrebu	13	24	52	0	10	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite						
Veliki grad	12	27	48	0	10	3
Predgrađe ili periferije velikog grada	12	23	50	0	12	3
Grad ili mali grad	10	25	52	1	9	3
Selo na selu	16	25	47	0	8	4
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	14	22	54	0	7	3

QA7 Koje od sljedećih skupina stanovništva u (NAŠA ZEMLJA) smatrate da bi posebno trebali uložiti više naporu kako bi smanjili svoju potrošnju energije? (% – EU)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Већина испитаника своју потрошњу energije ocjenjuje manjom od потрошње drugih ljudi.

Већина испитаника своју потрошњу energije ocjenjuje manjom od drugih ljudi u svojoj zemlji.²⁷ Gotovo polovica (49 %) kaže da je „prilično niska”, dok 21 % njihovu potрошњu ocjenjuje kao „vrlo nisku” u usporedbi s drugima u njihovoj zemlji. Gotovo četvrtina (23 %) kaže da je njihova potrošnja prilično visoka u usporedbi s njima, a 5 % kaže da je vrlo visoka. Само 2 % ih ne može odgovoriti.

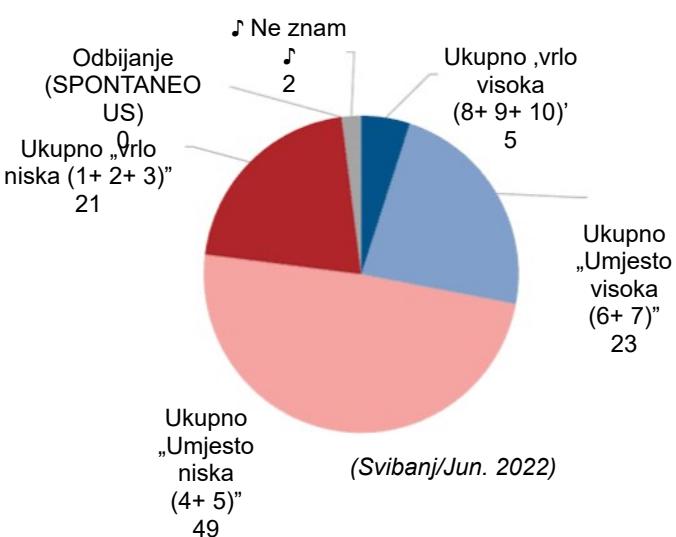
Уз iznimku Italije, испитаници у svakoj zemlji najčešće opisuju svoju potrošnju energije kao „prilično nisku” u usporedbi s drugima u svojoj zemlji. Omjeri se kreću od 60 % u Češkoj, 57 % u Njemačkoj i 55 % u Španjolskoj do 40 % u Austriji te 41 % u Sloveniji i Rumunjskoj.

Italija (42 %) jedina je zemlja u kojoj većina svoju potrošnju energije ocjenjuje kao „prilično visoku” u usporedbi s drugima u njihovoj zemlji, iako se 36 % u Rumunjskoj, 33 % na Malti i 30 % u Hrvatskoj također nalazi u toj kategoriji. Nasuprot tome, 11 % u Češkoj, 14 % u Estoniji i 15 % u Sloveniji i Njemačkoj također se nalaze u toj kategoriji.

У 16 zemalja, najmanje jedan od pet ispitanika svoju potrošnju energije ocjenjuje kao „vrlo nisku” u usporedbi s drugima u njihovoj zemlji, a испитаници у Estoniji (40 %), Sloveniji (39 %) и Finskoj (33 %) то је највјеројатније рећи. С друге стране, 9 % у Italiji, 13 % у Poljskoj и 14 % у Malti i Rumunjskoj također ocjenjuje njihovu uporabu као „vrlo nisku”.

Poljska (14 %) jedina je zemlja u kojoj barem jedna od deset osoba svoju potrošnju energije opisuje као „vrlo visoku” u usporedbi s drugima u svojoj zemlji.

Šire gledanje на te rezultate pokazuje да Češka, Estonija, Njemačka, Litva i Slovenija imaju највећи udio испитаника који svoju потроšnju energije ocjenjuju manjom od осталих у својој земљи. С друге стране, испитаници у Italiji, Rumunjskoj, Poljskoj i Malti највјеројатније ће своју потрошњу ocijeniti као вишу од осталих у njihovoj zemlji. „vrlo nisko”.

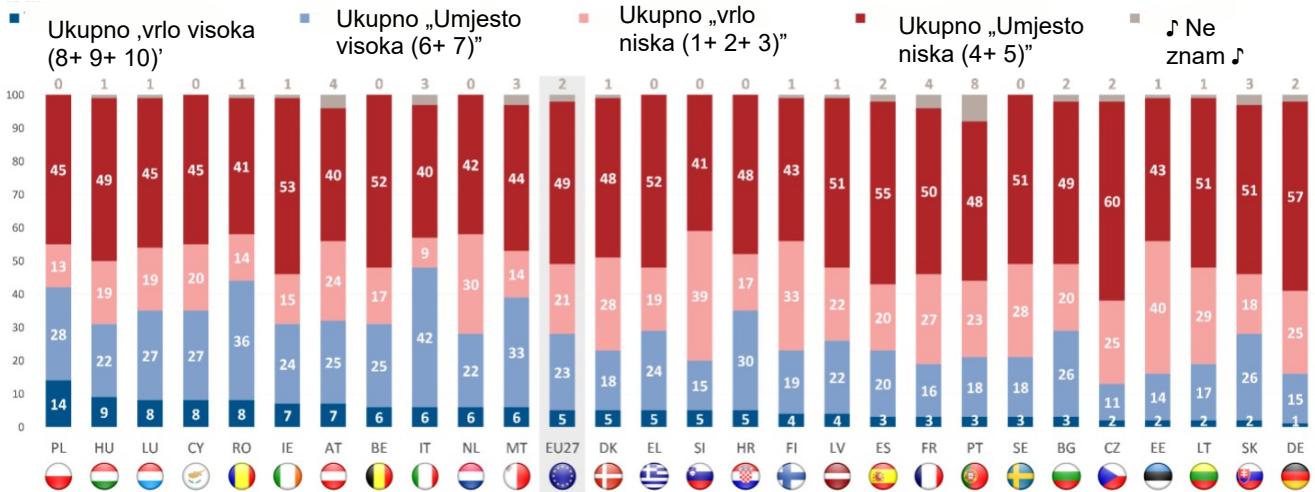
QA6. Razgovarajmo sada o potrošnji energije. Kako se vaša potrošnja energije uspoređuje s potrošnjom drugih ljudi u (NAŠOJ ZEMLJI)? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „među najnižima u usporedbi s drugim ljudima u (naša ZEMLJA)”, a 10 znači „među najvišima u usporedbi s drugim ljudima u (NAŠOJ ZEMLJI)”. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. (% – EU-27)

27 QA6. Razgovarajmo sada o potrošnji energije. Kako se vaša potrošnja energije uspoređuje s potrošnjom drugih ljudi u (NAŠOJ ZEMLJI)? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „među najnižima u usporedbi s drugim ljudima u (naša ZEMLJA)”, a 10 znači „među najvišima u usporedbi s drugim ljudima u (NAŠOJ ZEMLJI)”. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

QA6. Razgovarajmo sada o потрошњи енергије. Како се ваša потрошња енергије успоређује с потрошњом других људи u (NAŠOJ ZEMLJI)? Upotrijebite лествичу од 1 do 10, при чему 1 znači „меđu најниžima u успоређи с другим људима u (наша ZEMLJA)”, а 10 značи „међу највишими u успоређи с другим људима u (NAŠOJ ZEMLJI)”. Preostali бројеви указују на нешто између ове две позиције.

Резултати **sociodemografske analize na razini EU-a** показују да ће испитаници у свакој скупини највјеројатније оцјенити своју употребу као „прilično ниску“ у успоређи с другима. Међутим, открива неке занимљиве разлике у онима који одговарају „vrlo niskim“ или „prilično visokim“:

- Испитаници у доби од 55 i више година највјеројатније ће своју потрошњу оцјенити као „vrlo nisku“ (27 %), а најманje је вјеројатно да ће је оцјенити као „prilično visoku“ (18 %) у успоређи с другим добним скupinama.
- Испитаници с рацином образовања нижом од 30 % вјеројатније су од било које друге скупине да своју потрошњу оцijene као „vrlo nisku“. На пример, 30 % оних с рацином образовања испод средње школе kaže da je njihova potrošnja energije „vrlo niska“, u usporedbi s 20 % оних са sveučilišnom rацином.
- Умиrovljenici (28 %) и nezaposlene особе (27 %) имају већу вјеројатност од других скupina за запошљавање да kažu da je njihova potrošnja „vrlo niska“. Испитаници запосleni u agenciji za privremeno запошљавање/internetskoj platformi (34 %) највјеројатније ће reći da je njihova potrošnja „prilično visoka“.
- Испитаници који живе у кућанствима с djecom imaju veću vjeratnost da ћe svoju potrošnju oцijeniti као „prilično visoku“ (30 %), a manje je vjeratno da ћe јe oцijeniti као „vrlo nisku“ (13 %) u usporedbi s onima који живе у кућанствима без djece.
- Oni који имају poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena имају већu vjeratnost da ћe svoju potrošnju oцijeniti као „vrlo nisku“ (32 %), a најmanje je vjeratno da ћe јe oцijeniti као „prilično visoku“ (18 %) od оних који имају manje financijskih poteškoća.

- Што испitanik има више raspoloživog dohotka, то је vjerojatnije da ћe reći da јe njihova potrošnja energije „prilično visoka“, a manja je vjerojatnost da ћe reći da јe „vrlo niska“.
- Vlasnici kuća (s hipotekom ili bez hipoteke) vjerojatnije ћe reći da јe njihova potrošnja „prilično visoka“ i manje je vjerojatno da ћe reći da јe „vrlo niska“ u usporedbi s onima који plaćaju najamninu.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Ukupno 'Vrlo niska' (1+ 2+ 3)	Ukupno 'Umjesto nisko' (4+ 5)	Ukupno 'Umjesto visoka' (6+ 7)	Ukupno 'Vrlo visoka' (8+ 9+ 10)	„Ne znam“
EU27	21	49	23	5	2
Spol					
Čovjek	20	49	24	5	2
Žena	22	49	22	5	2
Starost					
15 – 24	16	51	24	6	3
25 – 39	16	50	27	5	2
40 – 54	18	49	27	5	1
55+	27	49	18	4	2
Poteškoće s plaćanjem računa					
Većinu vremena	32	45	18	3	2
S vremena na vrijeme	18	48	27	5	2
Gotovo nikad/nikad	21	51	22	4	2
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil					
Prvi kvintil	33	47	15	2	3
2. kvintil	24	51	19	5	1
Treća kvintilna	20	53	22	4	1
Četvrta kvintilna	14	52	29	4	1
Peta kvintilna	15	48	29	7	1
Radni status					
Zaposlen na neodređeno vrijeme	16	50	28	5	1
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	23	52	19	4	2
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	14	42	34	9	1
Samozaposleni bez zaposlenika	17	51	26	5	1
Samozaposleni sa zaposlenicima	13	46	31	10	0
Nezaposleni	27	51	18	3	1
U mirovini	28	48	16	5	3
Neaktivan dom, neaktivan	23	45	22	6	4
Student	15	52	25	4	4
Ostali	24	41	21	4	10
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)					
Ispod sekundarnog	30	43	16	4	7
Sekundarna	19	50	23	6	2
Radno mjesto sekundarne	22	51	21	4	2
Sveučilište u Zagrebu	20	49	26	4	1
Što se od sljedećeg odnosi na mjesto u kojem živite?					
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, bez nepodmirene hipoteke	19	49	26	4	2
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, s nepodmirenim hipotekama	18	48	27	5	2
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnajmoprinci koji plaćaju najam po tržišnoj cijeni	24	52	18	4	2
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnajmoprinci koji plaćaju najamninu po sniženoj cijeni	31	46	16	5	2
Vaš smještaj je besplatan, iznajmljuje se besplatno	17	47	24	11	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite?					
Veliki grad	22	48	24	5	1
Predgrade ili periferije velikog grada	25	50	19	4	2
Grad ili mali grad	19	50	24	5	2
Selo na selu	22	49	21	6	2
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	25	39	27	9	0
QA6 Sada razgovarajmo o vašoj potrošnji energije. Kako se vaša potrošnja energije uspoređuje s potrošnjom drugih ljudi u (NAŠOJ ZEMLJI)? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu 1 znači „među najnižima u usporedbi s drugim ljudima u (naša ZEMLJA)“, a 10 znači „među najvišima u usporedbi s drugim ljudima u (NAŠOJ ZEMLJI)“. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. (% – EU)					

ŠTO SE DOGAĐA? USMJERENOST NA POSEBNE DIMENZIJE KOJE GRAĐANIMA OMOGUĆUJU NAPREDAK U ZELENOJ TRANZICIJI

1. Energetski učinkovito stanovanje

Više od trećine ispitanika poduzelo je mjere kako bi svoje domove učinilo energetski učinkovitijima u posljednjih pet godina. U istom razdoblju svaka desetina primila je financijsku pomoć za poboljšanje energetske učinkovitosti svojih domova.

U posljednjih pet godina 35 % ispitanika poduzelo je jednu ili više mjera kako bi njihov dom bio energetski učinkovitiji (npr. toplinska izolacija, vrata i prozori koji se mijenjaju ili sustav grijanja), ali većina (63 %) to nije učinila.

U istom razdoblju 10 % ispitanika primilo je javna sredstva, subvencije ili finansijsku pomoć kako bi njihov dom bio održiviji ili energetski učinkovitiji. Međutim, velika većina (87 %) nije.

Četvrti od deset ispitanika (40 %) smatra da je njihovim domovima potrebna energetski učinkovita obnova.²⁸ Više od polovice (56 %) kaže da to ne zna, a 4 % ih ne zna.

QA8. Za svaku od sljedećih izjava navedite je li vam namijenjena. (% – EU)

Vjerujete da je vašem domu potrebna obnova energetske učinkovitosti

U posljednjih pet godina poduzeli ste jednu ili više mjera kako biste svoj dom učinili energetski učinkovitijim (npr. toplinska izolacija, promjena vrata i prozora ili sustav grijanja).

U posljednjih pet godina primili ste javna sredstva, subvencije ili finansijsku pomoć kako biste svoju kuću učinili održivijom ili energetski učinkovitijom.

Da

Ne

■ ↗ Ne znam ↘

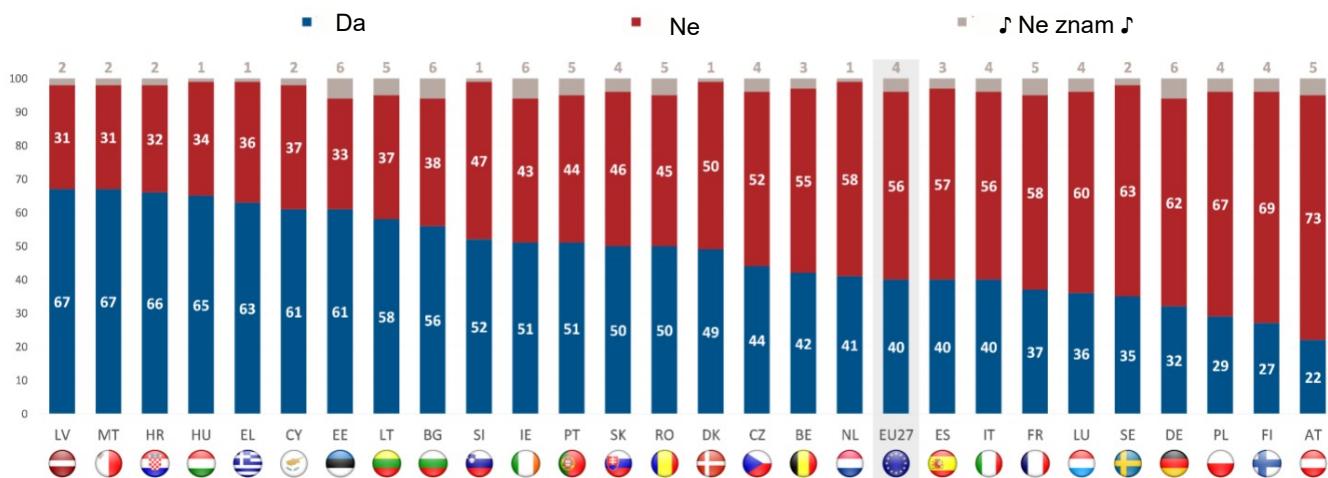
²⁸ Q8. Za svaku od sljedećih izjava navedite je li vam namijenjena ili se na vas. 8.1 U posljednjih pet godina poduzeli ste jednu ili više mjera kako biste svoj dom učinili energetski učinkovitijim (npr. toplinska izolacija, vrata i prozori koji se mijenjaju ili sustav grijanja) 8.2 U posljednjih pet godina primili ste javna sredstva, subvencije ili finansijsku pomoć kako biste svoju kuću učinili održivijom ili energetski učinkovitijom. 8.3 Vjerujete da vaš dom treba obnovu energetske učinkovitosti

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

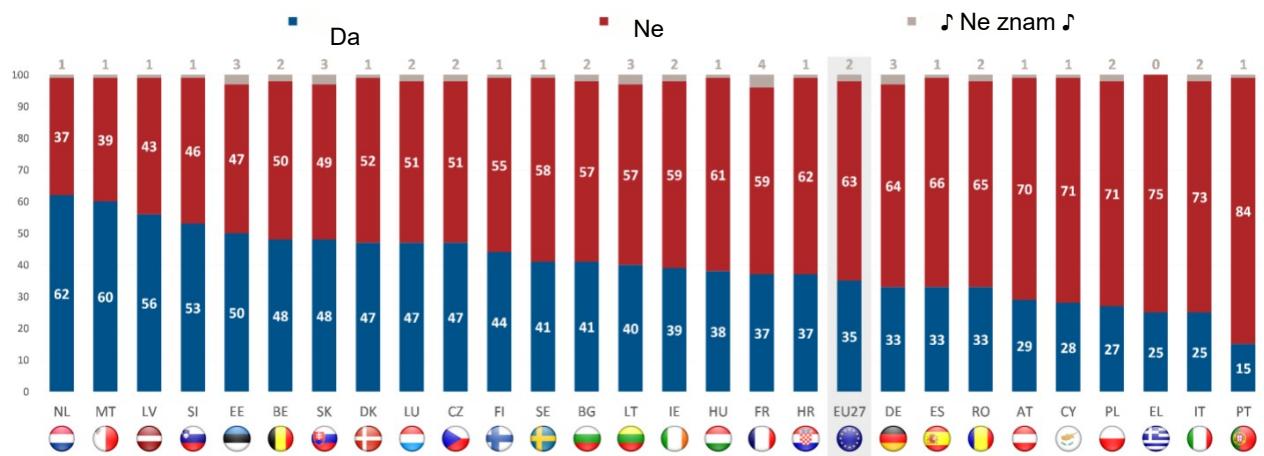
У 14 држава чланica већina испитаника сматра да је njihovim domovima потребна обнова енергетске уčinkovitosti, при čemu je то mišljenje najraširenije u Latviji, Malti (67 %) i Hrvatskoj (66 %). Nasuprot tome, 22 % u Austriji, 27 % u Finskoj i 29 % u Poljskoj razmišlja на isti način.

QA8. За сваку од следеćих изјава наведите примjenjuje li se на вас.
 (% – вјерujete да је ваšem domu потребна обнова енергетске уčinkovitosti)

Na nacionalnoj razini postoje i zнатне разлике u udjelu koji su u posljednjih pet godina poduzeli jednu ili više mjera kako bi svoj dom učinili energetski učinkovitijim, a većina ih je to učinila u samo pet zemalja: Nizozemska (62 %), Malta (60 %), Latvija (56 %), Slovenija (53 %) i Estonija (50 %). Nasuprot tome, najviše jedna četvrtina u Portugalu (15 %), Italija i Grčka (obje 25 %) poduzele su takve mjere.

QA8.1 За сваку од следећих изјава наведите примjenjuje li se на вас.
 (% – u posljednjih pet godina poduzeli ste jednu ili više mjera kako biste svoj dom učinili energetski učinkovitijim (npr. toplinska izolacija, vrata i prozori koji se mijenjaju ili sustav grijanja))

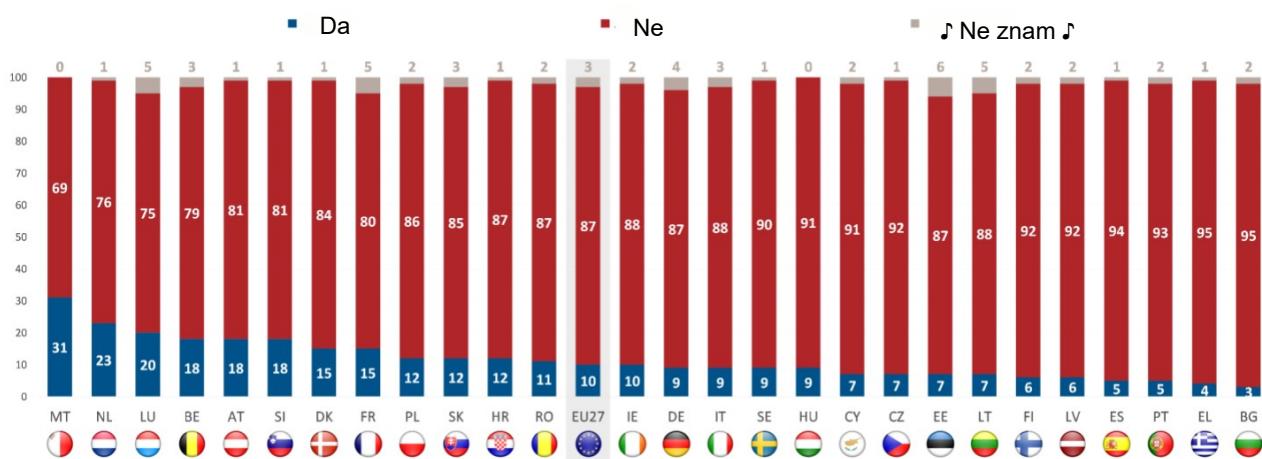

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелене транзиције

Postoje samo tri zemlje u kojima najmanje svaki peti ispitanik kaže da je u posljednjih pet godina primio javna sredstva, subvencije ili finansijsku pomoć kako bi svoj dom učinio održivijim ili energetski učinkovitijim: Malta (31 %), Nizozemska (23 %) i Luksemburg (20 %). Nasuprot tome, 3 % u Bugarskoj, 4 % u Grčkoj i 5 % u Španjolskoj i Portugalu izjavilo je da su primili tu vrstu finansijske pomoći.

Važno je napomenuti da na nacionalnoj razini ne postoji dosljedan odnos između primanja finansijske pomoći i poduzimanja mjera energetske učinkovitosti kod kuće. Na primjer, Malta i Portugal imaju neke od najvećih udjela u poboljšanju energetske učinkovitosti kod kuće i u dobivanju finansijske pomoći za takve promjene. Međutim, Estonija i Latvija imaju neke od najvećih udjela ispitanika koji su poboljšali energetsku učinkovitost kod kuće, ali neke od najnižih razina primanja finansijske pomoći za takve mjere.

QA8.2 Za svaku od sljedećih izjava navedite primjenjuje li se na vas.
 (% – u posljednjih pet godina primili ste javna sredstva, subvencije ili finansijsku pomoć kako biste svoj dom učinili održivijim ili energetski učinkovitijim)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje niz razlika, posebno u pogledu razine obrazovanja, finansijskih poteškoća, zapošljavanja i statusa trajnosti. Postoje i zanimljive razlike u pogledu urbanizacije u posljednje dvije izjave.

- Ispitanici s visokom razinom obrazovanja vjerljivatnije su da su u posljednjih pet godina poduzeli jednu ili više mera kako bi svoj dom učinili energetski učinkovitijim ili su primili finansijska sredstva za takve mjeru. Na primjer, 44 % osoba sa sveučilišnom razinom poduzelo je mjeru za poboljšanje energetske učinkovitosti svojeg doma, u usporedbi s 19 % onih s razinom obrazovanja ispod srednje škole ili 31 % sa srednjom razinom obrazovanja.
- Što je ispitanik više finansijskih poteškoća, to je vjerljivatnije da će se složiti da je njihovim domovima potrebna energetska obnova, ali je manja vjerljivost da će provesti takve obnove ili primiti finansijsku pomoć za takve promjene. Na primjer, više od polovice (52 %) koji imaju problema s plaćanjem računa većinu vremena kažu da njihov dom treba obnovu energetske učinkovitosti, u usporedbi s 36 % koji imaju najmanje poteškoća.
- Što je raspoloživiji dohodak ispitanik, to je vjerljivatnije da je poduzeo jednu ili više mera u posljednjih pet godina kako bi svoj dom učinio energetski učinkovitijim ili da su primili finansijska sredstva za takve mjeru. Na primjer, 51 % u petom kvintilu učinilo je svoj dom energetski učinkovitijim, u usporedbi s 23 % u¹ kvintilu.
- Oni koji žive u ruralnim selima vjerljivatnije su od onih u urbaniziranim područjima da su u posljednjih pet godina poduzeli jednu ili više mera kako bi svoj dom učinili energetski učinkovitijim (39 %) ili da su primili finansijska sredstva za takve mjeru (14 %).
- Ispitanici koji su zaposleni u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi (47 %) vjerljivatnije su od onih s drugim radnim statusima da se slože da njihov dom treba obnovu energetske učinkovitosti, a to je osobito slučaj u usporedbi s umirovljenicima (36 %) ili onima koji su samozaposleni sa zaposlenicima (37 %). Međutim, samozaposleni sa zaposlenicima najvjerljivatnije će reći da su poduzeli barem jednu mjeru kako bi svoj dom učinili energetski učinkovitijim (48 %).
- Ispitanici koji žive u kući koju posjeduju s neotplaćenim hipotekom imaju veću vjerljivost da su poduzeli mjeru energetske učinkovitosti (48 %) ili su primili finansijska sredstva za poduzimanje takvih mjeru (18 %) od onih koji posjeduju svoj dom bez hipoteke ili onih koji iznajmljuju.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

	Vjerujete da je vašem domu potrebna obnova energetske učinkovitosti	U posljednjih pet godina poduzeli ste jednu ili više mjera kako biste svoj dom učinili energetski učinkovitijim (npr. toplinska izolacija, promjena vrata i prozora ili sustav grijanja).	U posljednjih pet godina primili ste javna sredstva, subvencije ili financijsku pomoć kako biste svoju kuću učinili održivijom ili energetski učinkovitijom.
EU27	40	35	10
Spol			
Čovjek	40	37	11
Žena	40	33	10
Starost			
15 – 24	36	27	7
25 – 39	43	35	12
40 – 54	42	37	12
55+	38	35	10
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	52	22	6
S vremena na vrijeme	45	27	9
Gotovo nikad/nikad	36	39	11
Subjektivna urbanizacija			
Seosko selo	40	39	14
Mali/srednji grad	39	32	10
Veliki grad	42	33	8
Imidž EU-a			
Ukupno „pozitivan“	40	38	11
Neutralna	40	31	10
Ukupno „negativno“	40	32	9
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil			
Prvi kvintil	41	23	6
2. kvintil	45	31	10
Treća kvintilna	41	38	12
Četvrta kvintilna	42	41	13
Peta kvintilna	41	51	15
Radni status			
Zaposlen na neodređeno vrijeme	41	37	11
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	45	31	9
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	47	28	16
Samozaposleni bez zaposlenika	40	43	15
Samozaposleni sa zaposlenicima	37	48	17
Nezaposleni	48	28	10
U mirovini	36	34	10
Neaktivan dom, neaktivan	43	27	9
Student	36	25	6
Ostali	50	44	8
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)			
Ispod sekundarnog	40	19	6
Sekundarna	40	31	9
Radno mjesto sekundarne	38	43	13
Sveučilište u Zagrebu	39	44	13
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?			
Veliki grad	39	38	11
Predgrađe ili periferije velikog grada	39	48	18
Grad ili mali grad	41	21	5
Selo na selu	45	21	7
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	37	32	9
Što se od sljedećeg odnosi na mjesto u kojem živate?			
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, bez nepodmirene hipoteke	42	33	8
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, s nepodmirenim hipotekama	38	38	12
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnajmoprimci koji plaćaju najam po tržišnoj cijeni	39	32	10
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnajmoprimci koji plaćaju najamninu po snijeznoj cijeni	40	38	14
Vaš smještaj je besplatan, iznajmljuje se besplatno	45	47	13
QA8 Za svaku od sljedećih izjava navedite primjenjuje li se na vas. (% – da)			

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

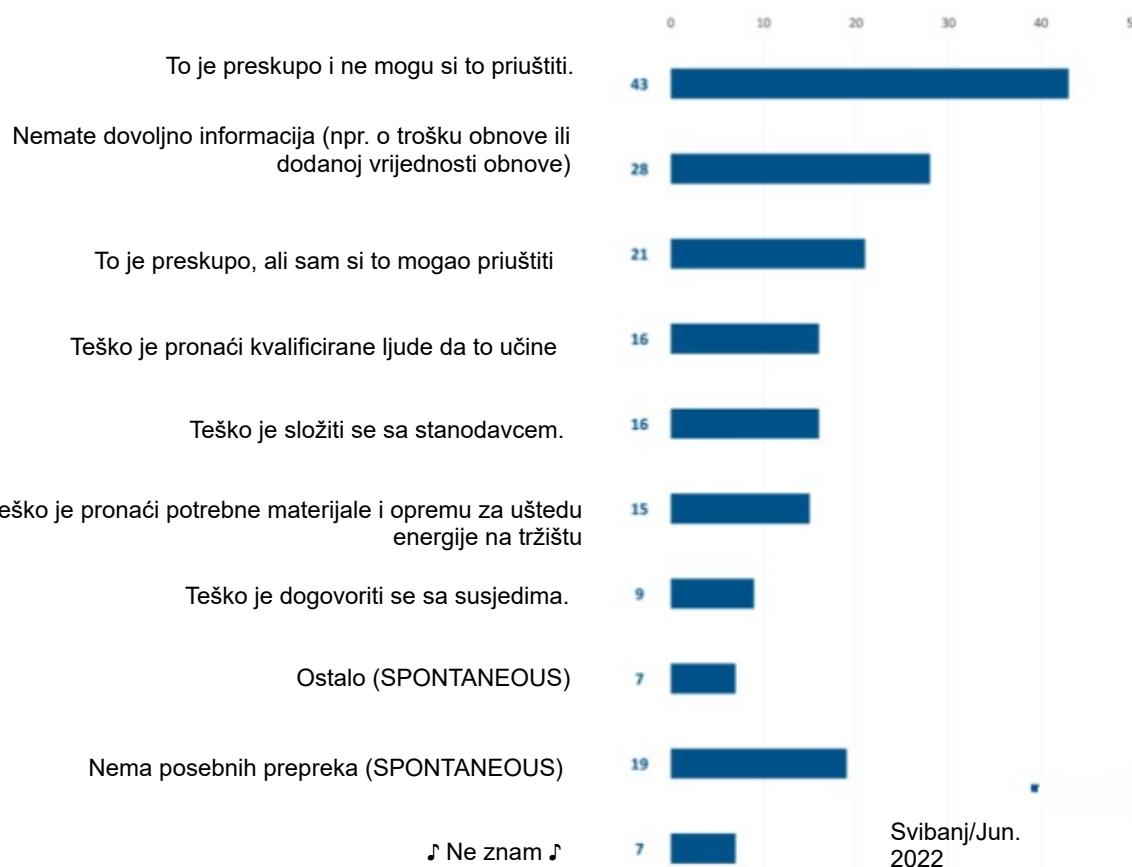
Trošak je glavna prepreka za rad na energetskoj učinkovitosti

Ispitanici su pitani o preprekama za povećanje energetske učinkovitosti svojih domova i mogli su dati najviše tri odgovora.²⁹ Uzimajući u obzir sve njihove odgovore, troškovi su glavna prepreka, a 43 % ih smatra da je energetska učinkovitost domova preskupa i ne mogu si to priuštiti. Jedini drugi odgovori koje je dao najmanje jedan od pet ispitanika jesu da nemaju dovoljno informacija (28 %) ili da su preskupi, ali su si to mogli priuštiti (21 %).

Više od jedne od deset osoba kaže da je teško pronaći kvalificirane ljude da naprave te promjene ili da je teško složiti se s najmodavcem (obje 16 %), dok 15 % kaže da je teško pronaći potrebne materijale i opremu za uštedu energije na tržištu. Gotovo svaki deseti (9 %) smatra da je teško složiti se sa susjedima. Gotovo svaki peti (19 %) kaže da ne postoje posebne prepreke kako bi njihov dom bio energetski učinkovitiji, dok više od dvadeset posto ispitanika (7 %) kaže da ne znaju.

Gledajući samo prvi razlog koji su dali ispitanici pokazuju da je redoslijed razloga isti, pri čemu 31 % tvrdi da je preskupo i ne mogu si to priuštiti, 13 % da nemaju dovoljno informacija, a 12 % da je preskupo, ali si to mogu priuštiti.

QA9T. Bez obzira na to jeste li poduzeli bilo kakve mјere ili ne, koje su glavne prepreke za povećanje energetske učinkovitosti vašeg doma? Prvo? A drugo? (NAJVIŠE 3 ODGOVORA) (%) – EU)

29 QA9T. Bez obzira na to jeste li poduzeli bilo kakve mјере ili ne, koje su glavne prepreke za povećanje energetske učinkovitosti vašeg doma? Prvo? A drugo?

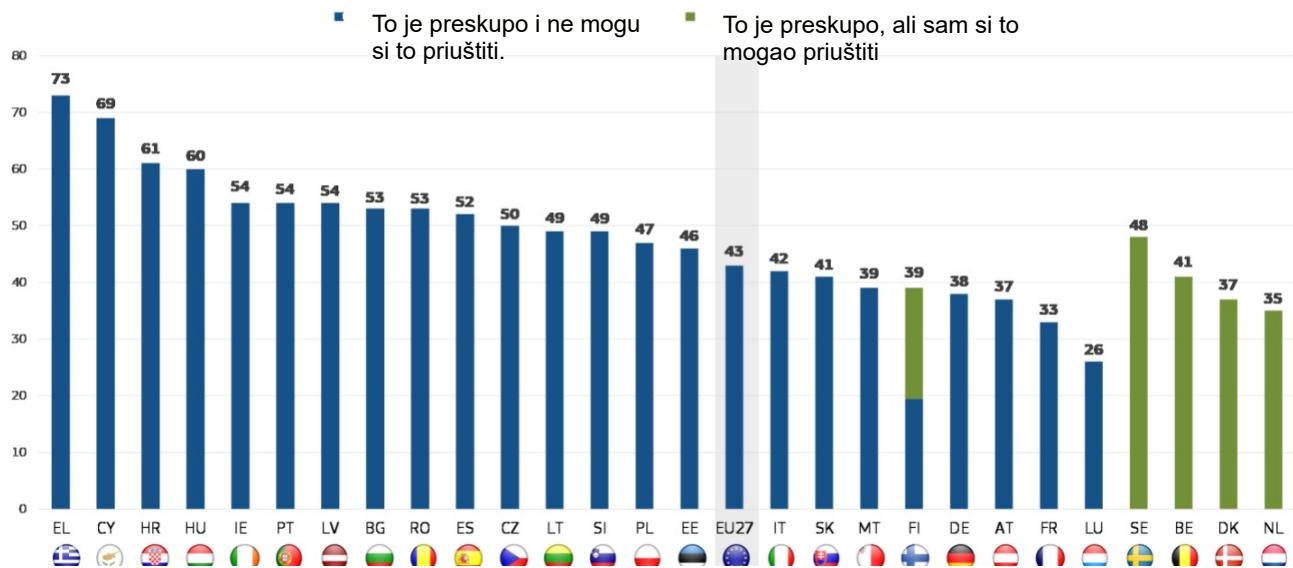
Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

У 22 земље испитаници најчешће kažu da je главна препрека пovećanju energetske učinkovitosti njihovih domova то što si nisu mogli priuštiti trošak, при čemu su највећи udjeli забиљежени у Грčkoj (73 %), Cipru (69 %), Hrvatskoj (61 %) i Mađarskoj (60 %), а најнижи у Luksemburgu (26 %).

У Švedskoj (48 %), Belgiji (41 %), Danskoj (37 %) и Nizozemskoj (35 %) испитаници најчешће kažu да су та побољшанja skupa, ali si ih mogu priuštiti, dok je u Finskoj mišljenje ravnomjerno podijeljeno između te dvije opcije (obje 39 %).

QA9T. Bez obzira на то јесте ли подузели било какве мјере или не, које су главне препреке за пovećanje energetske učinkovitosti ваšег дома? Прво? А друго? (Нajviše 3 ANSWERS) (% – Najspomenutiji odgovor по земљама)

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje nekoliko razlika među ispitanicima, posebno u pogledu cjenovne pristupačnosti povećanja energetske učinkovitosti vlastitog doma. Na primjer, postoje znatne razlike u razinama obrazovanja, finansijskim poteškoćama i situacijama u kućanstvu.

- Što je viša razina obrazovanja ispitanika, to je vjerojatnije da će reći da je preskupo, ali to si mogu priuštiti, a manje je vjerojatno da će reći da je preskupo i da si to ne mogu priuštiti. Na primjer, 32 % osoba sa sveučilišnom razinom obrazovanja izjavilo je da si to ne može priuštiti, u usporedbi s 53 % onih s razinom obrazovanja ispod srednje škole.
- Nezaposlene osobe (57 %) najvjerojatnije će reći da je preskupo i da si to ne mogu priuštiti, posebno u usporedbi sa samozaposlenim osobama sa zaposlenicima (26 %). Ispitanici zaposleni u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi najvjerojatnije će reći da je teško dogоворити se s najmodavcem (39 %), a zajedno sa samozaposlenim osobama bez zaposlenika (24 % odnosno 23 %) najvjerojatnije je reći da je teško pronaći kvalificirane osobe za obavljanje posla.
- Ispitanici koji žive u jednom kućanstvu s djecom imaju veću vjerojatnost od onih koji žive u drugim vrstama kućanstava reći da si to ne mogu priuštiti (51 %) ili da je teško složiti se s najmodavcem (25 %).
- Što je manje finansijskih poteškoća ispitanik doživljava, to je vjerojatnije da će reći da je preskupo, ali si mogu priuštiti ili da je teško pronaći kvalificirane osobe ili potrebne materijale i opremu, a manja je vjerojatnost da će reći da si to ne mogu priuštiti ili da je teško složiti se s stanodavcem. Na primjer, 66 % koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena kažu da si to ne mogu priuštiti, u usporedbi s 36 % koji rijetko imaju taj problem.
- Što je raspoloživiji dohodak koji ispitanik ima, manja je vjerojatnost da će reći da si ga ne mogu priuštiti ili da je teško složiti se s stanodavcem, a to je vjerojatnije da će navesti svaki od drugih razloga. Iznimka je teško dogоворити se sa susjedima, gdje nema razlike.
- Što je više urbanizirano okruženje ispitanika, to je vjerojatnije da će reći da je teško složiti se s stanodavcem. Osim toga, oni koji žive u ruralnim selima vjerojatnije su od onih koji žive u gradovima da kažu da je to preskupo i mogu (25 %) ili si to ne mogu priuštiti (48 %).
- Vlasnici kuća (s hipotekom ili bez hipoteke) vjerojatnije su od iznajmljivača da kažu da nemaju dovoljno informacija, to je preskupo, ali si to mogu priuštiti, ili da je teško pronaći kvalificirane ljude ili potrebne materijale i opremu.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

	To je preskupo i ne mogu si to priuštiti.	To je preskupo, ali sam si to mogao priuštiti	Teško je pronaći kvalificirane ljudi da to učine	Teško je pronaći potrebitne materijale i opremu za uštedu energije na tržistu	Nemate dovoljno informacija (npr. o trošku obnove ili dodanoj vrijednosti obnove)	Teško je sličiti se sa stanodavcima.	Teško je dogovoriti se sa susjedima.	Ostalo (SPONTANEOUS)	Nema posebnih prepreka (SPONTANEOUS)	✓ Ne znam ✓
EU27	43	21	16	15	28	16	9	7	19	7
Spol										
Čovjek	41	22	17	16	28	16	10	7	20	6
Žena	45	20	16	14	29	16	9	8	18	8
Stanje u kućanstvu										
Jednokrevetna kuća bez djece	43	18	13	12	28	20	9	8	19	10
Jednokrevetna kuća s djecom	51	16	14	11	23	25	9	8	16	9
Više kućanstava bez djece	43	22	19	17	29	13	9	8	20	5
Domaćinstvo s djecom	42	24	18	18	30	12	11	6	19	4
Poteškoće s plaćanjem računa										
Većinu vremena	66	14	11	9	25	22	10	8	17	8
S vremena na vrijeme	54	19	15	15	31	20	11	6	13	6
Gotovo nikad/nikad	36	22	18	16	28	14	9	8	22	7
Ukupni raspodjeljni dohodak – kvintil										
Prvi kvintil	53	17	11	10	24	27	8	10	16	10
2. kvintil	49	19	15	13	31	20	10	7	17	5
Treća kvintilna	46	22	17	16	30	16	10	7	18	4
Četvrta kvintilna	40	24	19	20	32	13	10	6	17	4
Peta kvintilna	30	26	24	22	35	9	9	5	20	3
Radni status										
Zaposlen na neodređeno vrijeme	41	22	18	18	29	17	11	6	18	5
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	49	20	17	15	31	23	9	7	14	4
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/na internetu	40	20	24	20	35	29	9	4	10	1
Samozaposleni bez zaposlenika	39	22	23	18	31	14	9	7	19	4
Samozaposleni sa zaposlenicima	26	25	18	19	27	13	11	8	26	6
Nezaposleni	57	17	11	10	24	22	9	10	18	8
U mirovini	44	21	16	12	27	12	8	9	23	8
Neaktivan dom, neaktivan	54	16	12	14	27	16	8	7	18	11
Student	38	18	11	14	30	19	8	7	17	15
Ostali	52	21	5	12	22	16	5	16	31	2
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)										
Ispod sekundarnog	53	17	9	8	29	11	6	9	24	15
Sekundarna	47	20	16	16	28	17	9	6	17	7
Radno mjesto sekundarne	39	21	14	14	29	16	10	9	23	7
Sveučilište u Zagrebu	32	23	20	17	31	14	10	8	22	4
Što se od sljedećeg odnosi na mjesto u kojem živite?										
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, bez nepodmirenih hipoteke	45	24	20	17	30	4	10	5	21	7
U vlasništvu vas, vašeg kućanstva, s nepodmirenim hipotekama	40	25	20	20	33	4	11	6	21	4
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnjoprivrasci koji plaćaju najam po tržišnoj cijeni	43	14	9	10	23	44	7	10	17	8
Vi, vaše kućanstvo su stanari ili podnjoprivrasci koji plaćaju najamnu po srušenoj cijeni	39	14	11	10	23	35	8	14	13	11
Vaš smještaj je besplatan, iznajmljuje se besplatno	51	22	20	18	32	12	12	7	12	5
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?										
Veliki grad	41	19	15	14	30	22	13	8	18	6
Predgrade ili periferije velikog grada	42	19	20	17	29	12	7	8	21	7
Grad ili mali grad	42	20	16	15	29	16	9	7	20	8
Selo na selu	48	25	18	17	25	12	7	7	18	7
Poljoprivredni gospodarstvo ili dom na selu	50	30	20	23	35	9	1	7	13	4
QA9T Bez obzira na to jeste li poduzeli bilo kakve mјere ili ne, koje su glavne prepreke za povećanje energetske učinkovitosti vašeg doma? Prvo? A drugo? (% – EU)										

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

2. Održiva mobilnost

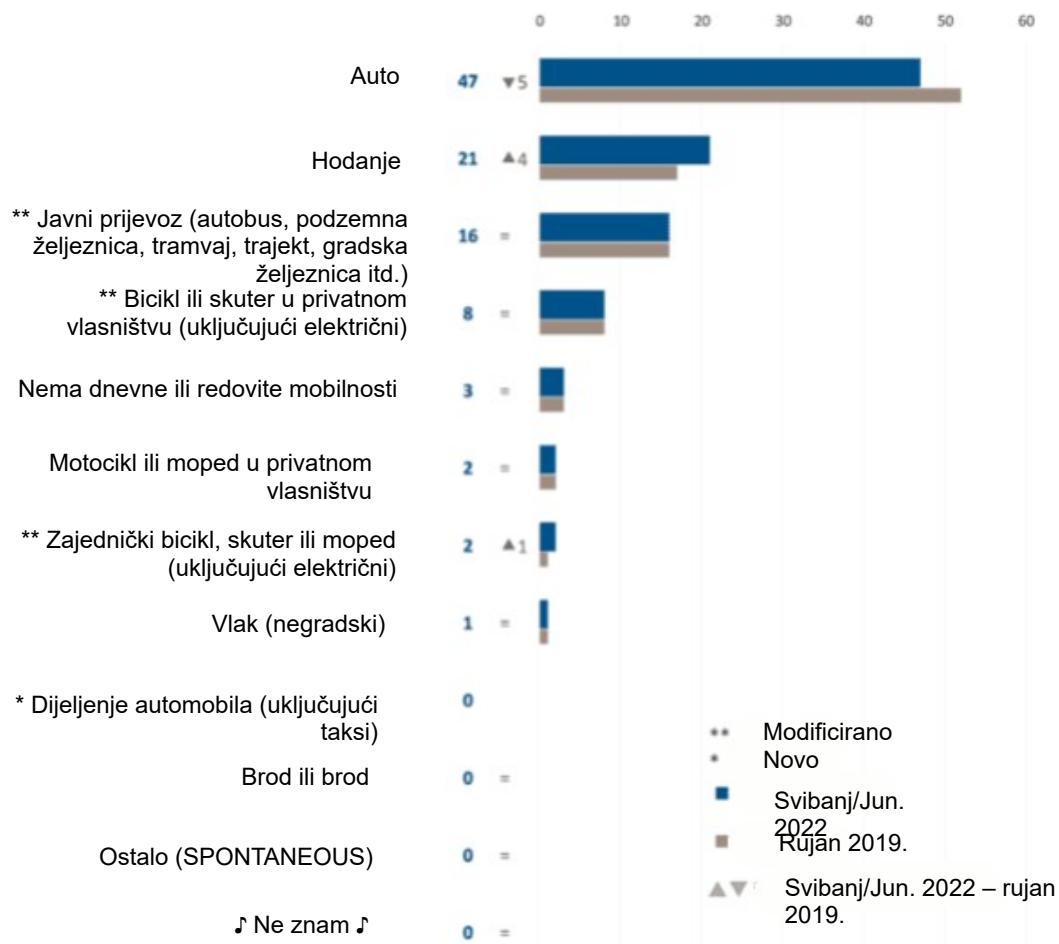
Automobil je i dalje главни начин приjevoza за већину испitanika. Gotovo polovica испitanika користи се одрживим начинима приjevoza.

На типичан дан, automobil је главни начин приjevoza за већину испitanika (47%).³⁰ Отприлике сваки пети (21%) каže да је ходanje њихов главни начин приjevoza, док 16% сматра да је ријеч о јавном приjevozu. Бицикл или скuter у приватном власniштву спомиње се за 8%, док 2% каže да је њихов главни начин рада мопед или мотоцикл у приватном власniштву, а исти удио користи zajеднички бицикл, скuter или мопед. Само 1% сматра да је нурбани влак главни начин свакодневног приjevoza.

Od rujna 2019. дошло је до малih промјена u svakodnevnom начинu приjevoza, pri čemu je najznačajnije blago povećanje udjela koji spominju hodanje (+ 4

postotna boda) i smanjenje udjela koji spominju automobil (-5).

ŠTO SE DOGAĐA? На типичан дан, који је ваš главни начин приjevoza? Под главним начином, mislimo на ону коју најчеšće koristite. (% – EU)

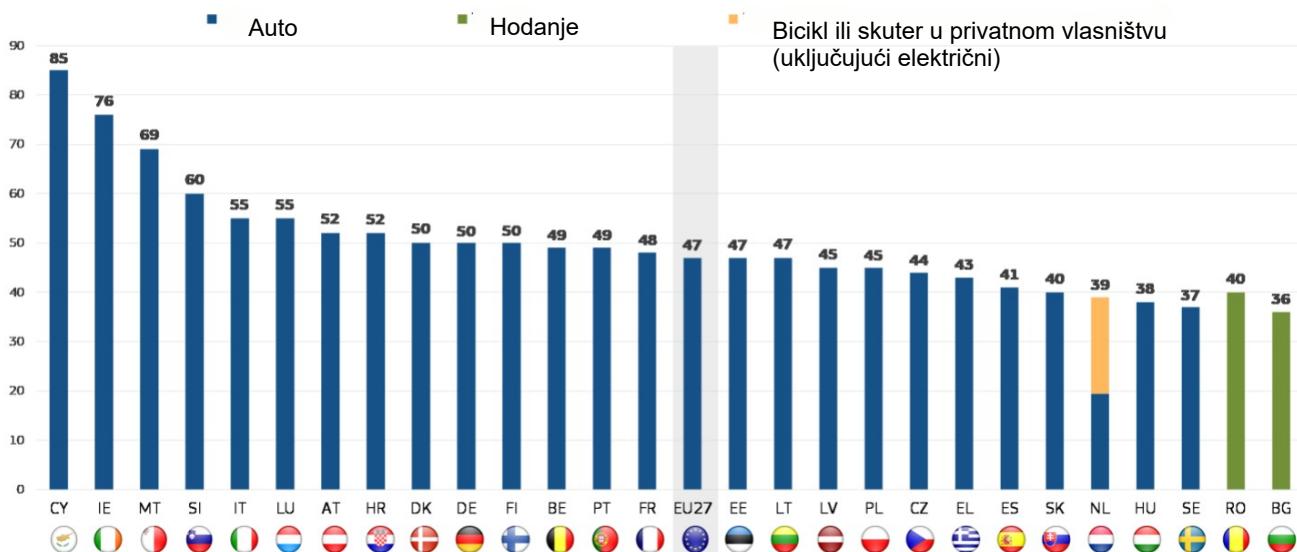

30 ŠTO SE DOGAĐA? На типичан дан, који је ваš главни начин приjevoza? Под главним начином, mislimo на ону коју најчеšće koristite.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелene tranzicije

U svim osim u trima državama članicama automobil je najčešći način dnevnog prijevoza, a najveći udio zabilježen je u Cipru (85 %), Irskoj (76 %) i Malti (69 %). Automobil se najmanje spominje u Rumunjskoj (26 %), Bugarskoj (35 %) i Švedskoj (37 %). U Rumunjskoj (40 %) i Bugarskoj (36 %) najčešće se spominje pješačenje. U Nizozemskoj, automobil i privatni bicikl ili skuter na prvom mjestu (39 % svaki).

ŠTO SE DOGAĐA? Na tipičan dan, koji je vaš glavni način prijevoza? Pod glavnim načinom, mislimo na onu koju najčešće koristite. (% – najspomenutiji odgovor po zemljama)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

U deset zemalja, najmanje jedna od pet zemalja smatra da je njihov glavni način dnevnog prijevoza **javni prijevoz**, s najvećim udjelom u Mađarskoj (25 %), Luksemburgu (24 %) te Slovačkoj i Poljskoj (obje 22 %). Na drugom kraju ljestvice, 2 % na Cipru, 4 % u Nizozemskoj i 7 % u Irskoj i Sloveniji spominje javni prijevoz. Nizozemska (39 %) je jedina zemlja u kojoj najmanje jedna petina kaže da je **privatni bicikl ili skuter** njihov glavni način svakodnevnog prijevoza, nakon čega slijedi 17 % u Švedskoj i 16 % u Belgiji i Danskoj. Samo 1 % u Portugalu i Cipru spominju privatni bicikl ili skuter.

Italija (6 %) i Grčka (5 %) su jedine zemlje u kojima barem jedna od dvadeset osoba spominje **moped ili motocikl u privatnom vlasništvu**, a Danska (11 %) jedina je zemlja u kojoj najmanje jedan od dvadeset spominje **zajednički bicikl, skuter ili moped**. U usporedbi s rujnima 2019. ispitanici u 20 zemalja sada su manje vjerojatno da će reći da je **automobil** njihov glavni način dnevnog prijevoza, a najveći pad zabilježen je u Sloveniji (60 %, -11),

Luksemburgu (55 %, -10) i Francuskoj (48 %, -9) i Rumunjskoj (26 %, -9). Broj automobila povećao se u šest zemalja, uključujući Irsku (76 %, +8), a u Hrvatskoj nije bilo promjena.

U 23 zemlje ispitanici sada imaju veću vjerojatnost nego u rujnu 2019. reći da je **hodanje** njihov glavni način dnevnog prijevoza, a to je posebno slučaj u Rumunjskoj (40 %, +10), Litvi (21 %, +8), Sloveniji (16 %, +7) i Nizozemskoj (12 %, +7). Spominjanje hodanja smanjilo se u tri zemlje i ostalo je nepromijenjeno u Latviji.

Jedine druge značajne promjene od 2019. smanjenje su spominjanja **javnog prijevoza** na Malti (13 %, -8), Češkoj (21 %, -7), Litvi (19 %, -7), Hrvatskoj (12 %, -6), Rumunjskoj (18 %, -5) i Irskoj (7 %, -5).

	EU27	BITI	B	G	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	GO	ST	O	SE	DO	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
		♂	♂										HR	♂	CY	LV													
Auto	Svibanj/ lipanj 2022.	□		49	35	44	50	50	47	76	43	41	48	52	55	45	47	55	38	69	39	52	45	49	26	60	40	50	37
	Δ rujan 2019	▼5	▼5	▼1	□4	▼8	▼8	▼4	□8	▼2	▼1	▼9	=	▼2	▼4	3)	▼1	▼10	□2	□4	▼3	▼5	□2	▼5	▼9	▼11	▼5	▼7	▼3
Hodanje	Svibanj/ lipanj 2022.	21	8	36	23	10	15	19	11	26	31	22	20	19	9	23	21	11	17	11	12	10	19	20	40	16	27	21	20
	Δ rujan 2019	□4	▼1	□2	□2	3)	□4	□1	▼4	□4	□1	□4	□1	5)	□4	=	□8	□4	▼2	□2	□7	□2	□2	3)	□10	□7	□2	5)	□2
Javni prijevoz (autobus, podzemna željezница, tramvaj, trajekt, gradska željezница itd.)	Svibanj/ lipanj 2022.	16	18	20	21	8	15	21	7	20	19	16	12	11	2	18	19	24	25	13	4	18	22	21	18	7	22	11	20
	Δ rujan 2019	=	□1	▼3	▼7	□2	□2	▼2	▼5	▼2	=	=	▼6	=	▼1	▼5	▼7	3)	□4	▼8	=	3)	□1	▼1	▼5	=	3)	=	3)
Bicikl ili skuter u privatnom vlasništvu (uključujući električni)	Svibanj/ lipanj 2022.	8	16	2	6	15	16	4	2	0	2	5	7	4	1	7	5	4	11	0	39	10	3	1	3	5	6	13	17
	Δ rujan 2019	=	□4	=	=	3)	□1	=	□1	▼2	=	□2	□1	=	□1	▼1	=	□2	▼3	▼2	▼2	□2	▼4	□1	▼1	□1	=	=	▼4
Zajednički bicikl, skuter ili moped (uključujući električni)	Svibanj/ lipanj 2022.	2	2	0	1	11	0	2	0	2	1	2	1	3	0	1	1	2	3	0	1	1	3	1	2	4	1	0	1
	Δ rujan 2019	□1	□1	▼1	=	▼1	=	□1	=	□1	▼1	□1	=	=	□1	□1	=	□1	□1	□1	□1	□1	□1	□1	□1	□1	□1	□1	
Motocikl ili moped u privatnom vlasništvu	Svibanj/ lipanj 2022.	2	1	1	0	0	1	0	0	0	5	2	1	2	6	1	1	0	1	2	2	1	3	1	2	2	1	1	1
	Δ rujan 2019	=	=	=	=	▼1	=	=	=	▼2	▼1	▼1	□1	▼2	▼1	=	=	□1	=	□1	▼1	=	=	□2	=	□1	▼1	=	
Vlek (negradski)	Svibanj/ lipanj 2022.	1	2	0	1	2	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	2	2	1	0	0	1	0	1	0	2	
	Δ rujan 2019	=	▼2	=	▼1	=	=	▼1	▼1	=	=	□1	=	□1	=	▼2	▼1	=	▼3	▼1	=	▼1	□1	▼1	▼1	▼1	▼1		
Dijeljenje automobila (uključujući taksi)	Svibanj/ lipanj 2022.	0	1	1	1	0	0	0	2	2	3	1	1	2	0	1	0	1	1	3	0	1	1	2	2	1	1	0	
Brod ili brod	Svibanj/ lipanj 2022.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ rujan 2019	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
Nema dnevne redovite mobilnosti	Svibanj/ lipanj 2022.	3	3	4	3	4	2	5	2	1	2	4	3	2	1	4	5	1	3	2	2	3	5	5	6	4	1	3	2
	Δ rujan 2019	=	□1	□1	□1	3)	□1	3)	=	=	□2	□1	▼2	=	□2	▼2	=	□2	▼2	▼1	□1	□1	▼1	▼1	3)	□2			
Ostalo (SPONTANEOUS)	Svibanj/ lipanj 2022.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Δ rujan 2019	=	=	=	=	▼1	=	=	▼1	=	=	=	=	=	□1	=	=	▼1	=	=	=	□1	=	=	=	=	=	=	
♪ Ne znam ♪	Svibanj/ lipanj 2022.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Δ rujan 2019	=	=	□1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=		

QA11 Na tipičan dan, koji je vaš glavni način prijevoza? Pod glavnim načinom, mislimo na onu koju najčešće koristite. (%)

Резултати **sociodemografske analize на razini EU-a** покazuju неколико разлика међу испитаницима. На пример, испитаници који имају већу вјеројатност кориштења јавног приjevoza или ходанja су жене, млади испитаници, особе с нижим stupnjem obrazovanja или особе с финансиjskim poteškoćama.

- Muškarci (51 %) имају већу вјеројатност од жене (41 %) да користе automobil као главни начин svakodnevnog prijevoza, dok су жене (25 %) вјеројатније од muškaraca (16 %) да kažu da hodaju. Nadalje, жене (18 %) имају већу вјеројатност да ће реći da koriste javni prijevoz u usporedbi s muškarcima (13 %).
- Испитаници у доби од 25 do 54 године имају већу вјеројатност od других dobnih skupina da koriste automobil као главни начин prijevoza i manje je vjerovatno da ће hodati. Особе u доби od 15 do 25 godina (35 %) vjerovatnije su od starijih dobnih skupina da kažu da je javni prijevoz njihov главни начин prijevoza, dok je za особе старије од 55 godina (29 %) vjerovatnije da ће od ostalih dobnih skupina reći da je ходанje njihov главни начин svakodnevnog prijevoza.
- Испитаници с visokom razinom obrazovanja имају већу вјеројатност да ће upotrebljavati automobil као главни начин svakodnevnog prijevoza. На пример, 53 % особа na razini nakon srednje škole koristi automobil као главни начин prijevoza, u usporedbi s 26 % onih s razinom obrazovanja ispod srednje škole.
- Испитаници који су samozaposleni sa zaposlenicima najčešće ће se koristiti automobilom (67 %), osobito u usporedbi s kućним osobama (33 %) i umirovljenicima (34 %). Особе u kući (41 %) najvjerovatnije ће рећи да је ходанje njihov главни начин prijevoza.
- Испитаници који se suočavaju s највећим financijskim poteškoćama vjerovatnije ће spomenuti ходанje (26 %) ili javni prijevoz (21 %), a manje je vjerovatno da ће spomenuti automobil (36 %) od onih s manje poteškoća.
- Што испитаник има више raspoloživog dohotka, то је vjerovatnije да ће рећи да је njihov главни начин rada automobil, a manja je vjerovatnost da ће рећи да је ходанje. На пример, 31 % u prvom kvintilu spominje ходанje, u usporedbi s 10 % u 5. kvintilu.
- Možda nije iznenađujuće, испитаници који живе u velikim gradovima најvjerovatnije ће spomenuti javni prijevoz (33 %), а најmanje je vjerovatno da ће spomenuti automobil (32 %).
- Vlasnici automobila су manje vjerovatno da ће spomenuti ходанje као dnevni начин prijevoza u usporedbi s испитаницима који не posjeduju automobil.

QA11 Na tipičan dan, koji je vaš glavni način prijevoza? Pod glavnim načinom, mislimo na onu koju najčešće koristite. (% - EU)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Већина испитаника у урбаним подручјима сматра квалитету јавног пријевоза добром у смислу квалитета, доступности и цјеновне приступаčности. Задовољство јавним пријевозом знатно је ниže у руралним подручјима.

Više od polovice (54 %) оцјенjuje цјеновну приступаčност јавног пријевоза на свом подручју као добру, а 11 % ih је изјавило да је „врло добар“. Gotovo четири од десет (38 %) оцјенили су цјеновну приступаčност као лоšу, а 11 % ih је изјавило да је „врло лоše“. Манje од 1 % испитаника (8 %) тврди да то не зна.

Међу испитаницима задовољство квалитетом јавног превоза опćenito је веће од задовољства цјеновном приступаčношћу и доступношћу, као што је приказано на графикону у nastavku.

Шест од десет испитаника (60 %) оцјенjuje квалитету јавног пријевоза на подручју у којем живе jedнако добро, а 12 % ih је изјавило да је „врло добар“.³¹ Око три од десет (31 %) оцјенили су квалитету као лоšu, а 9 % ih је изјавило да је „врло лоše“. Gotovo сваки десети (9 %) kaže да не зна.

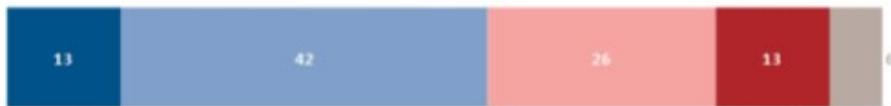
Већина (55 %) оцјенjuje и квалитету доступности јавног пријевоза jedнако добром, а 13 % ju је оцјенило као „врло добру“. Gotovo четири од десет испитаника (39 %) оцјенили су доступност као лоšu, а 13 % ih је изјавило да је „врло лоše“. Gotovo сваки десети (9 %) kaže да не зна.

QA12 Како бiste оцјенили квалитету јавног пријевоза у подручју у којем живите? (% – EU)

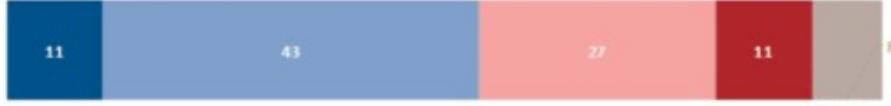
12.1 У смислу доступности: доступност se одnosi na постојање достатних услуга јавног пријевоза како бисте могли доћи до места на која требаје иći, у смислу количине и врсте.

12.2 У погледу цјеновне приступаčности, то је новац и vrijeme потребно за путовање јавним превозом с једног места на друго.

12.3 Што се тиче квалитета: квалитета значи точност, чистоћа, сигурност, једnostavnost приступа и udobnost

■ Vrlo dobro ■ Prilično dobro ■ Vrlo loše ■ Vrlo loše ■ Ne znam

³¹ QA12 Како бисте оцјенили квалитету јавног пријевоза у подручју у којем живите? 12.1 У смислу доступности: доступност se одnosi na постојање достатних услуга јавног пријевоза како бисте могли доћи до места на која требаје иći, у смислу количине и врсте. 12.2 У погледу цјеновне приступаčности, то је новац и vrijeme потребно за путовање јавним превозом с једног места на друго. 12.3 Што се тиче квалитета: квалитета значи точност, чистоћу, сигурност, једnostavnost приступа и udobnost.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

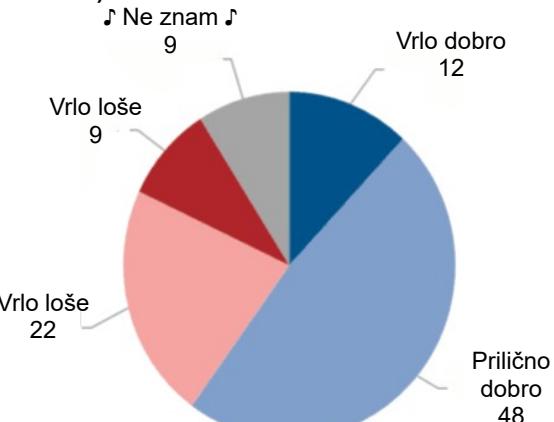
Percepција прavednosti зелене транзиције

U svim zemljama osim u jednoj, većina ispitanika kaže da je kvaliteta javnog prijevoza na njihovu području dobra, iako se omjeri kreću od 82 % u Luksemburgu, 80 % u Češkoj i 75 % u Nizozemskoj do 45 % na Cipru (u usporedbi s 44 % „loše“), 50 % u Italiji i 52 % u Hrvatskoj. U šest zemalja, barem jedna od pet kaže da je kvaliteta „vrlo dobra“: Švedska, Luksemburg (27 %), Češka (25 %), Austrija (24 %), Estonija (23 %) i Nizozemska (20 %).

Iznimka je Grčka, u kojoj 44 % smatra da je kvaliteta javnog prijevoza na njihovom području dobra, a 54 % smatra da je to loše.

Još jednom, u Francuskoj postoji visoka razina odgovora „ne znam“ (25 %).

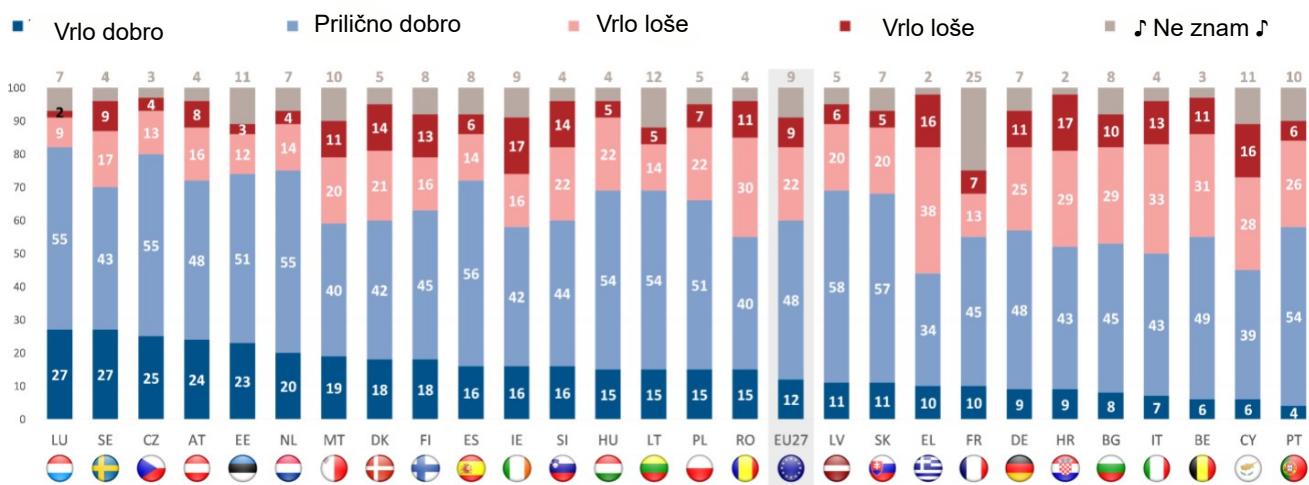
QA12.3 Kako biste ocijenili kvalitetu javnog prijevoza u području u kojem živite? Što se tiče kvalitete: kvaliteta znači točnost, čistoću, sigurnost, jednostavnost pristupa i udobnost. (%) – EU27)

(Svibanj/Jun. 2022)

QA12.3 Kako biste ocijenili kvalitetu javnog prijevoza u području u kojem živite?

Što se tiče kvalitete: kvaliteta znači točnost, čistoću, sigurnost, jednostavnost pristupa i udobnost. (%)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

У 22 земље већина испитаника сматра доступност јавног превоза на својем подручју добром, а највећи удео у Луксембургу (76 %), Чешкој (73 %) и Мађарској (71 %). У Италији је удео расположивости ретинга као добар или лош jednak (обе 48 %).

У Шведској (30 %), Луксембургу (27 %), Чешкој (25 %), Низоземској и Естонији (оба 21 %), barem свака пета стопа доступности као „врло добра“.

У преостале четири земље само мањина оцjenjuje доступност јавног превоза на њихову подручју jednako добром: Грчка (39 %), Сицилија (40 %), Португал (45 %) и Финска (48 %).

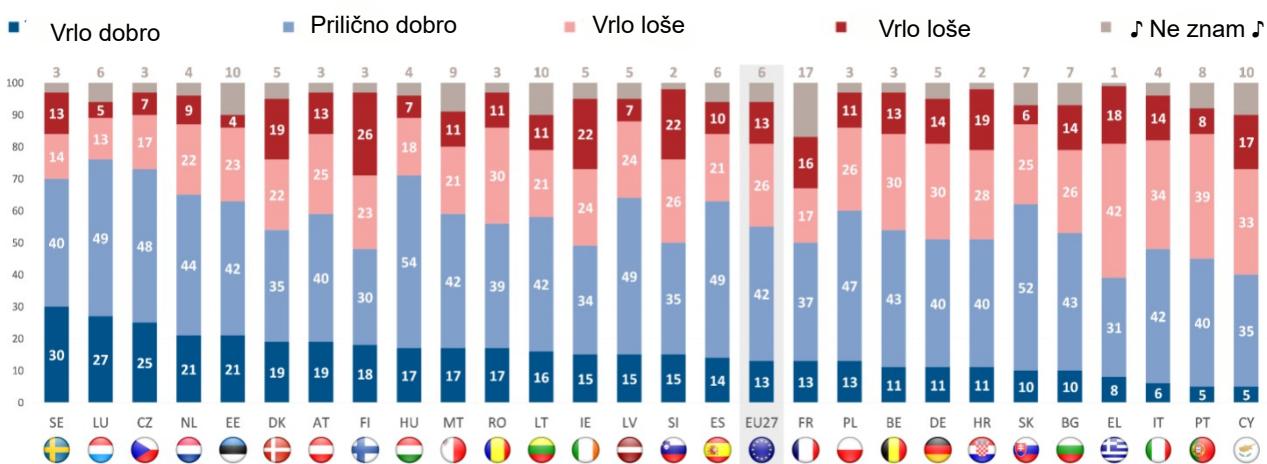
QA12.1 Kako biste ocijenili kvalitetu javnog prijevoza u području u kojem živite?

Što se tiče доступности: доступност се односи на постојање достатних услуга јавног превоза како бисте могли доći до места на која требате иći, у смислу количине и vrste. (% – EU-27)

QA12.1 Kako biste ocijenili kvalitetu јавног превоза u području u kojem живите?

(% – u pogledu доступности: доступност се односи на постојање достатних услуга јавног превоза како би вам се omogućilo да доđete до места на која требате иći, у смислу количине и vrste.)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Ispitanici u Luksemburgu (93 %) mnogo su vjerojatnije da će reći da je cjenovna pristupačnost javnog prijevoza u njihovu području dobra nego u drugim zemljama. Zapravo, u Luksemburgu većina (61 %) ocjenjuje cjenovnu pristupačnost kao „vrlo dobru“ – jedinu zemlju u kojoj to kaže više od tri od deset osoba.

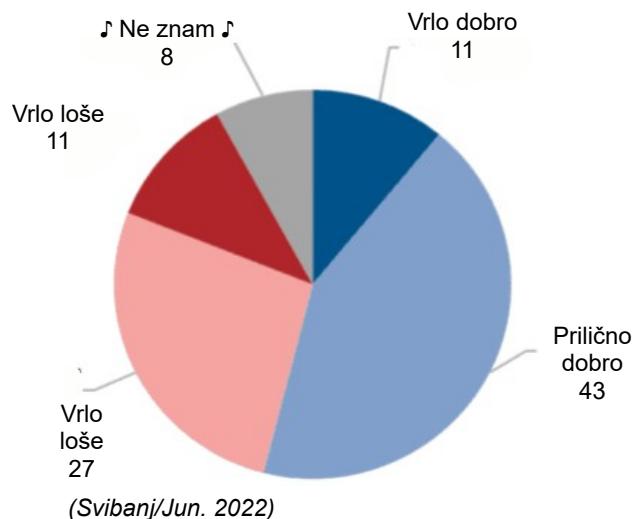
Postoji 25 zemalja u kojima je većina stopa pristupačnosti jednak dobra, s omjerima u rasponu od 93 % u Luksemburgu, 74 % u Češkoj i 72 % u Estoniji do 46 % u Portugalu (u odnosu na 44 %), 48 % na Cipru (u odnosu na 37 % loše) i 49 % u Danskoj (u odnosu na 46 %). U Njemačkoj (43 %) i Nizozemskoj (46 %) samo je niska stopa cjenovne pristupačnosti dobra.

Vrijedi napomenuti da četvrtina (25 %) ispitanika u Francuskoj kaže da ne znaju.

Uzimajući šire stajalište o rezultatima, ispitanici u Luksemburgu i Češkoj dosljedno će svaki aspekt lokalnog javnog prijevoza ocijeniti kao dobar, dok su oni na Cipru dosljedno među onima koji će svaki aspekt smatrati lošim.

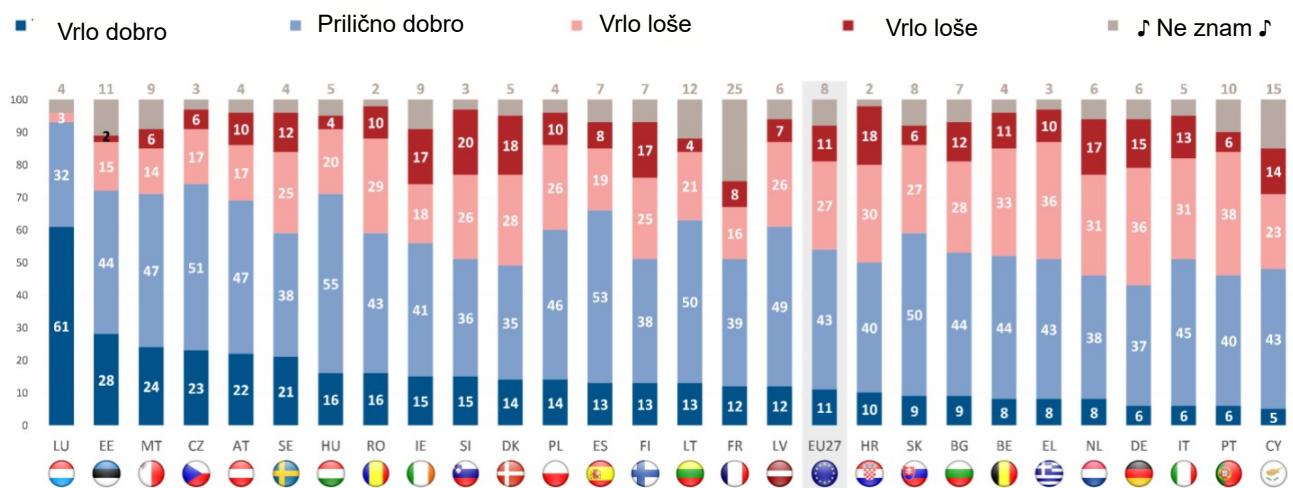
QA12.2 Kako biste ocijenili kvalitetu javnog prijevoza u području u kojem živite?

Što se tiče cjenovne pristupačnosti, to je novac i vrijeme potrebno za putovanje javnim prijevozom s jednog mjesto na drugo. (% – EU-27)

QA12.2 Kako biste ocijenili kvalitetu javnog prijevoza u području u kojem živite?

(% – u pogledu cjenovne pristupačnosti, to je novac i vrijeme potrebno za putovanje javnim prijevozom s jednog mjesto na drugo.)

Резултати **sociodemografske analize на razini EU-a** показују неколико разлика међу испитаницима, посебно у погледу доби, рazine образovanja, dohotka i urbanizacije.

- Oni u dobi od 15 do 24 године чешће него старији испитаници оценjuju квалитету (64 %), цjenovnu приступачност (59 %) и доступност (62 %) локалног јавног пријевоза као „дobre”.
- Испитаници с високом рацином образovanja вјеројатније ће оцijeniti квалитету, цjenовну приступачност и доступност локалног јавног пријевоза као добрим. На пример, 58 % испитника с обrazovanjem nakon srednjoškolskog ili sveučilišnog образovanja оценију доступност локалног јавног пријевоза као „доброг”, у usporedbi s 54 % испитника са srednjoškolskom rацином образovanja i 47 % onih чији je stupanj niži od srednjoškolskog.
- Што је мање финансијских потешкоћа испитника, то је вјеројатније да ће сваки аспект локалног јавног пријевоза оцijeniti добрим. На пример, 56 % с најманјим потешкоћама оценију доступност као добру, у usporedbi s 46 % onih с највећим потешкоћама.
- Што испитник има више raspoloživog dohotka, то је вјеројатније да ће реći да је цjenovna приступачност локалног пријевоза добра: 58 % u 5. kvintilu to kaže, u usporedbi s 48 % u 1. kvintilu.
- Што је виše urbanizirano okruženje испитника, то је вјеројатније да ће сваки аспект оцijeniti као добр. Najveća razlika vidljiva je u dostupnosti, sa 75 % u velikim gradovima koji kažu da je to dobro u usporedbi s 35 % u ruralnim selima. Također je vrijedно napomenuti da su oni koji живе u velikim gradovima vјeroјатније од onih koji живе u predgrađima ili periferiji velikog grada da ocijene сваки аспект јавног пријевоза као добр. На пример, 75 % живе u velikom gradu stopa доступност као добра, u usporedbi s 59 % живи u predgrađima ili periferiji velikog grada.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Što se tiče kvalitete: kvaliteta znači točnost, čistoću, sigurnost, jednostavnost pristupa i udobnost.	Što se tiče dostupnosti: dostupnost se odnosi na postojanje dostatnih usluga javnog prijevoza kako biste mogli doći do mjesta na koja trebate ići, u smislu količine i vrste.	Što se tiče ocenovne pristupačnosti, to je novac i vrijeme potrebno za putovanje javnim prijevozom s jednog mjesta na drugo.
EU27	60	55	54
Spol			
Čovjek	59	53	54
Žena	60	56	53
Starost			
15 – 24	64	62	59
25 – 39	61	55	54
40 – 54	59	53	51
55+	59	53	54
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	50	46	43
S vremena na vrijeme	56	53	51
Gotovo nikad/nikad	62	56	56
Imidž EU-a			
Ukupno „pozitivan“	64	58	57
Neutralna	59	54	53
Ukupno „negativno“	50	45	44
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil			
Prvi kvintil	57	54	48
2. kvintil	61	54	53
Treća kvintilna	60	54	53
Četvrta kvintilna	61	53	51
Peta kvintilna	62	58	58
Radni status			
Zaposlen na neodređeno vrijeme	61	55	54
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	63	58	51
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	63	57	58
Samozaposleni bez zaposlenika	58	52	53
Samozaposleni sa zaposlenicima	55	54	52
Nezaposleni	55	52	46
U mirovini	60	54	54
Neaktivan dom, neaktivan	51	45	43
Student	66	64	61
Ostali	65	53	45
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živite?			
Veliki grad	71	75	67
Predgrađe ili periferije velikog grada	62	59	56
Grad ili mali grad	59	53	53
Selo na selu	49	36	41
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	33	19	28
Imate li auto?			
Da, dizel.	56	48	40
Da, benzin.	59	53	47
Da, hibridni	63	52	41
Da, elektricitet	62	52	50
Da, drugo	55	58	59
Ne, ne mogu si priuštiti	64	62	56
Ne, drugi razlog	64	65	60

QA12 Kako biste ocijenili kvalitetu javnog prijevoza u području u kojem živate? (% – ukupno „dobro“)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

Češći i cjenovno pristupačniji javni prijevoz glavne su stvari kojima bi se ispitanicima pomoglo da odaberu održiviji prijevoz.

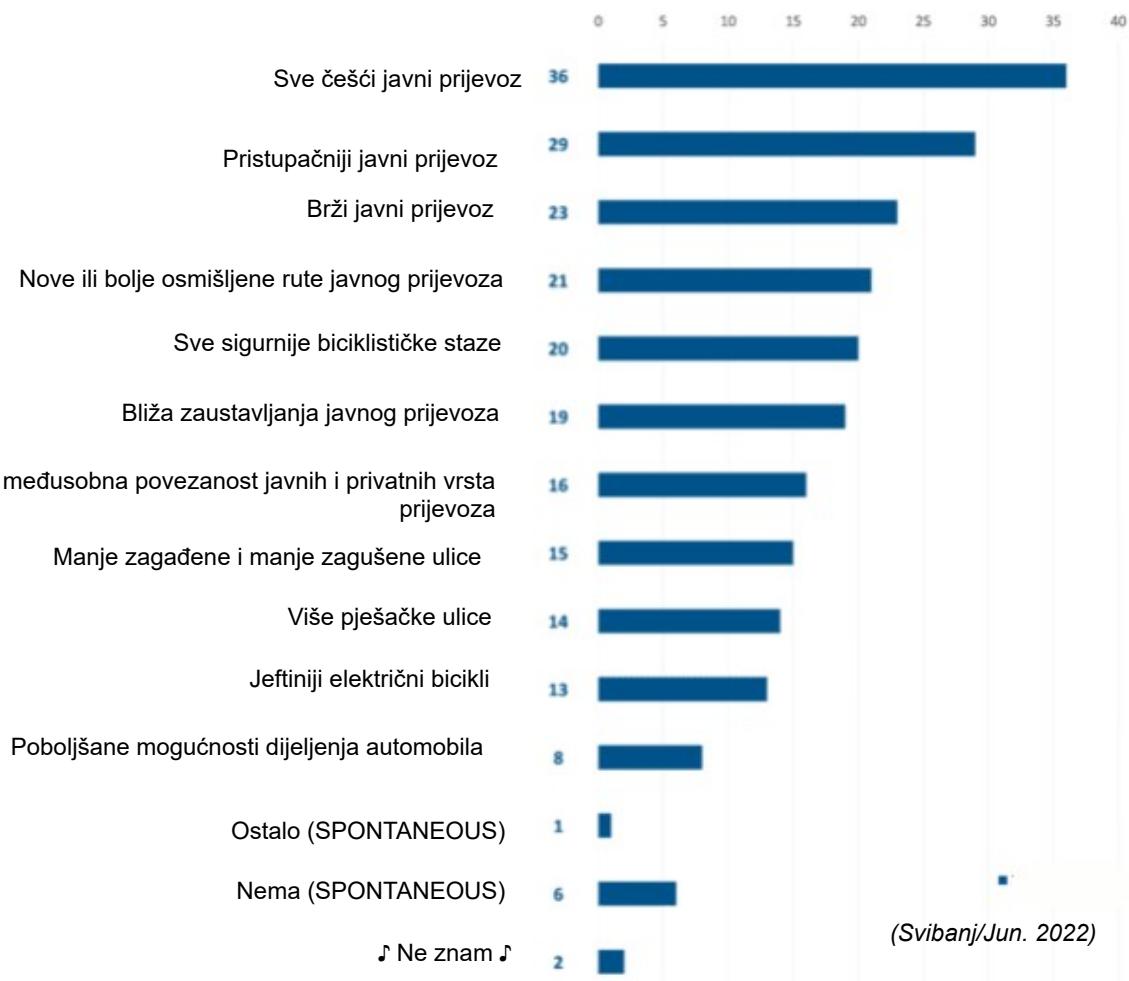
Gotovo svaki deseti (8 %) smatra da bi im poboljšane mogućnosti dijeljenja automobila najviše pomogle.

Ispitanicima je postavljeno pitanje što bi im najviše pomoglo da usvoje održiviji način prijevoza.³² Najčešći javni prijevoz (36 %) najčešće se spominje, nakon čega slijedi cjenovno pristupačniji javni prijevoz (29 %).

Najmanje jedna petina spominje brži javni prijevoz (23 %), nove ili bolje osmišljene rute javnog prijevoza (21 %) ili više sigurnijih biciklističkih staza (20 %). Gotovo kao što mnogi ispitanici spominju bliže stanice javnog prijevoza (19 %).

Najmanje jedna od deset osoba kaže da bi bolja međusobna povezanost javnog i privatnog načina prijevoza (16 %), manje onečišćenih i manje zagušenih ulica (16 %), ulica pogodnih za pješake (14 %) ili cjenovno pristupačnijih električnih bicikala (13 %) najviše pomoglo da usvoje održiviji prijevoz.

ŠTO? -13. S popisa u nastavku, koji bi vam aspekti najviše pomogli da usvojite održiviji način prijevoza? (NAJVIŠE 3 ODGOVORA) (% – EU)

32 ŠTO? -13. S popisa u nastavku, koji bi vam aspekti najviše pomogli da usvojite održiviji način prijevoza? (NAJVIŠE 3 ODGOVORA)

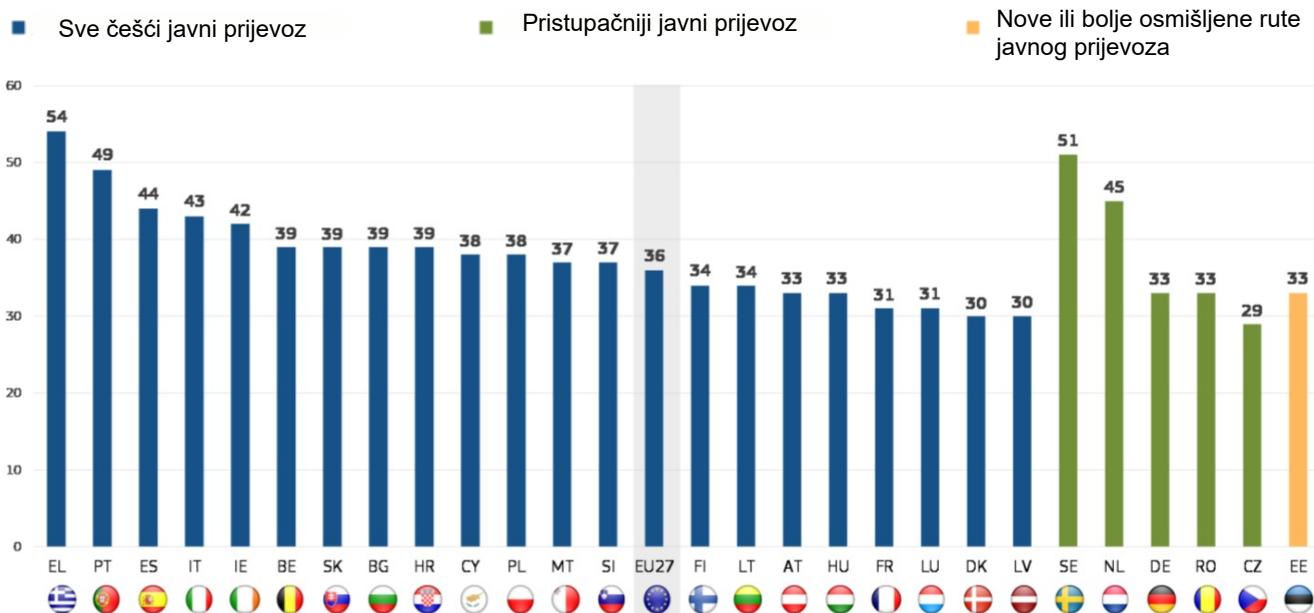
Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

У 21 земљи испитаници ће највјерјатније рећи да би им чешћи јавни пријевоз највише помогао у усвјетљавању одрживог начина пријевоза, при чему је највећи удео забиљежен у Грчкој (54 %), Португалу (49 %) и Шпанији (44 %), а најнижи у Данској и Летонији (обје 30 %).

У пет земаља, укључујући Шведску (51 %) и Низоземску (45 %), најспоменутији је цјеновно приступачнији јавни пријевоз, док у Естонији (33 %) испитаника најчеšće каžу да би им нове или боље осмишљене линије јавног пријевоза могле помоći да усвоје одрживији пријевоз.

ŠTO? -13. S popisa u nastavku, који би вам аспекти највише помогли да усвојите одрживији начин пријевоза? (% најспоменутији одговор по земљама)

Резултати **sociodemografske analize на razini EU** apokazali су бројне разлике међу испитаницима, примјерice са финансиjskim poteškoćama, образovanjem, запоšljavanjem или dobi.

- Oni у dobi od 15 do 54 godine највјератније ће споменuti бржи javni prijevoz, nove ili bolje dizajnirane rute javnog prijevoza ili više i sigurnije biciklističke staze u usporedbi s испитаницима u dobi od 55 godina. На primjer, 28 % osoba u dobi od 15 do 24 godine споминje бржи javni prijevoz, u usporedbi s 19 % osoba старијih od 55 godina, као вјажан аспект који bi им помогао да usvoje održivije načine prijevoza.
- Што испитаник има више raspoloživog dohotka, то је вјератније да ће споменuti бржи javni prijevoz, nove ili bolje osmišljene rute ili bolju međusobnu povezanost javnih i privatnih načina prijevoza, а мања је вјератност да ће споменuti bolju cjenovnu pristupačnost.
- Што су испитаници више финансиjskih poteškoća, то је вјератније да ће споменuti cjenovno pristupačniji javni prijevoz: 36 % s највећим poteškoćama to чини, u usporedbi s 27 % s најманjim poteškoćama. Osobe s најманjim poteškoćama (22 %) također ће највјератније споменuti више i sigurnije biciklističke staze, u usporedbi s onima s poteškoćama barem неко vrijeme (16 %).
- Испитаници sa sveučilišnom razinom obrazovanja вјератније ће споменuti више biciklističkih staza (24 %) i бржи javni prijevoz (26 %) nego bilo koja druga skupina. Međutim, мање је вјератно да ће споменuti cjenovno pristupačniji javni prijevoz (26 %), posebno u usporedbi s osobama sa sekundarnom (31 %) ili nižom razinom srednjoškolskog obrazovanja (30 %).
- Испитаници zaposleni u agenciji za privremeno запошljavanje/internetskoj platformi (24 %) највјератније ће споменuti bolju međusobnu povezanost javnih i privatnih načina prijevoza. Вјератније је да ће студенти nego друге skupine за запошljавање navesti cjenovno pristupačniji javni prijevoz (33 %), sigurnije biciklističke staze (28 %) i чешћи javni prijevoz (39 %).
- Што је више urbanizirano okruženje испитаника, то је вјератније да ће споменuti бржи javni prijevoz. Испитаници из ruralnih područja вјератније ће споменuti чешћи javni prijevoz ili bliže stanice javnog prijevoza.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Sve češći javni prijevoz	Pristupačniji javni prijevoz	Brži javni prijevoz	Nove ili bolje osmišljene rute javnog prijevoza	Sve sigurnije biciklističke staze	Bliža zaustavljanja javnog prijevoza
EU27	36	29	23	21	20	19
Spol						
Čovjek	35	28	23	22	21	17
Žena	38	30	23	21	19	21
Starost						
15 – 24	37	32	28	21	26	17
25 – 39	37	28	25	22	23	19
40 – 54	37	29	26	23	20	17
55+	35	28	19	19	16	20
Poteškoće s plaćanjem računa						
Većinu vremena	39	36	25	21	16	21
S vremena na vrijeme	39	32	24	20	16	22
Gotovo nikad/nikad	35	27	23	22	22	17
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil						
Prvi kvintil	34	32	19	18	18	21
2. kvintil	37	31	21	20	20	19
Treća kvintilna	36	30	25	23	20	18
Četvrta kvintilna	36	29	24	25	22	18
Peta kvintilna	36	25	28	26	23	15
Radni status						
Zaposlen na neodređeno vrijeme	37	29	26	24	22	17
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	35	33	25	24	21	18
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	29	21	18	22	18	19
Samozaposleni bez zaposlenika	35	24	22	21	21	17
Samozaposleni sa zaposlenicima	30	22	25	19	17	12
Nezaposleni	39	35	22	18	18	19
U mirovini	35	28	17	18	16	21
Neaktivan dom, neaktivan	40	33	23	18	15	24
Student	40	31	29	22	27	19
Ostali	28	29	21	18	23	17
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)						
Ispod sekundarnog	39	30	20	16	7	20
Sekundarna	36	31	23	20	19	20
Radno mjesto sekundarne	36	27	23	22	23	18
Sveučilište u Zagrebu	38	26	26	25	24	14
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?						
Veliki grad	33	31	27	21	21	16
Predgrađe ili periferije velikog grada	35	31	21	22	22	16
Grad ili mali grad	36	29	22	20	21	20
Selo na selu	40	28	21	22	17	21
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	41	24	18	31	11	26
Imate li auto?						
Da, dizel.	37	25	24	22	20	18
Da, benzin.	37	29	23	22	20	20
Da, hibridni	35	23	26	25	24	16
Da, elektricitet	24	20	22	23	27	10
Da, drugo	32	20	14	15	16	19
Ne, ne mogu si priuštiti	38	39	23	18	19	21
Ne, drugi razlog	35	30	22	19	20	18
QA13 Na sljedećem popisu, koji bi vam aspekti najviše pomogli da usvojite održiviji način prijevoza? (NAJVIŠE 3 ODGOVORA)						

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелene tranzicije

3. Pristup zelenim površinama

Tri četvrtine ispitanika živi unutar deset minuta hoda od zelene površine, a više od osam od desetero zadovoljni su kvalitetom.

Velika većina ispitanika živi u roku od deset minuta od pješačke udaljenosti od zelene površine.³³ Polovica (50 %) živi pet minuta ili manje, dok 26 % kaže da žive između šest i deset minuta hoda. Otprikljike jedna od sedam (16 %) živi 11 – 20 minuta hoda od zelene površine, a 5 % živi 21 – 30 minuta, a 2 % više od 30 minuta.

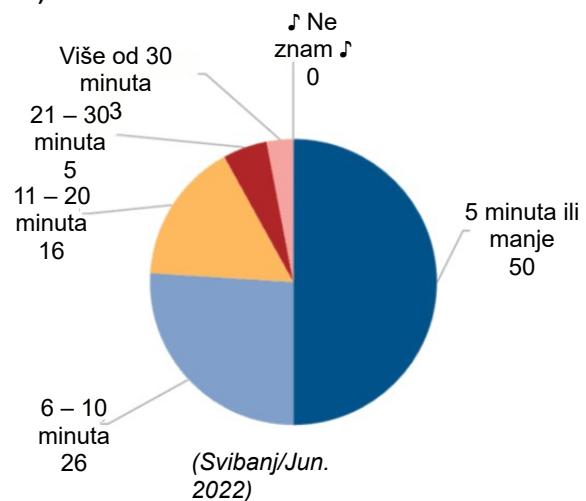
U 22 države članice ispitanici će najvjerojatnije živjeti u roku od pet minuta hoda do najbliže zelene površine, iako se omjeri kreću od 85 % u Finskoj, 84 % u Sloveniji i 82 % u Švedskoj do 35 % u Grčkoj, 37 % u Poljskoj i 38 % u Mađarskoj.

U Italiji (34 %), Portugalu (33 %) i Bugarskoj (31 %) ispitanici najčešće žive između šest i deset minuta hoda od zelene površine.

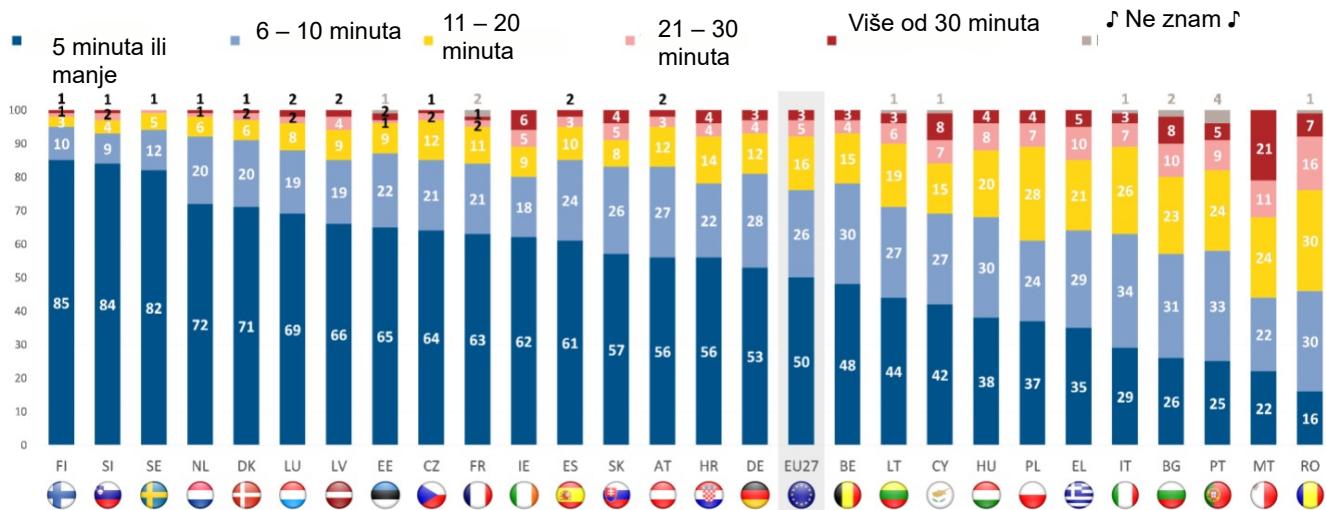
Na Malti (24 %) ispitanici će najvjerojatnije živjeti 11 – 20 minuta hoda od zelene površine. U Rumunjskoj je jednak vjerojatno da će ispitanici doživjeti šest do deset minuta hoda ili 11 – 20 minuta hoda (oba 30 %).

Samo su četiri zemlje u kojima najmanje jedna od deset osoba živi 21 – 30 minuta hoda od najbliže zelene površine: Rumunjska (16 %), Malta (11 %), Bugarska i Grčka (10 %). Malta (21 %) jedina je zemlja u kojoj najmanje jedna od deset osoba živi više od 30 minuta hoda.

QA14. Koliko dugo je potrebno za šetnju od kuće do najbližeg zelenog prostora? (% – EU-27)

QA14. Koliko dugo je potrebno za šetnju od kuće do najbližeg zelenog prostora? (%)

33 QA14. Koliko dugo je potrebno za šetnju od kuće do najbližeg zelenog prostora?

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Sociodemografska analiza na razini EU-a pokazuje da su najznačajnije razlike između onih koji žive unutar pet minuta hoda od najbližeg zelenog prostora i onih koji žive 11 – 20 minuta hoda, pri čemu su razina obrazovanja, finansijska situacija i urbanizacija ključni diferencijatori.

Na primjer, 61 % ispitanika s razinom obrazovanja nakon srednje škole nalazi se unutar pet minuta hoda od najbliže zelene površine, u usporedbi s 46 % ispitanika sa sekundarnom razinom i 47 % onih čija je razina niža od srednje škole.

- Razlike su još veće na temelju finansijske situacije. Više od polovice (55 %) onih koji rijetko ili nikada nemaju problema s plaćanjem računa žive u roku od pet minuta hoda od zelene površine, u usporedbi s njih (42 %) oko četiri od deset osoba koje imaju problema s plaćanjem računa barem neko vrijeme. Slično tome, 20 % onih koji imaju finansijske poteškoće barem neko vrijeme žive 11 – 20 minuta hoda od zelene površine, u usporedbi s 13 % koji se suočavaju s najmanjim finansijskim poteškoćama.

Osim toga, osobe s raspoloživim dohotkom u petom kvintilu (56 %) najvjerojatnije će živjeti u roku od pet minuta od zelene površine.

- Nije iznenadujuće, što je manje urbanizirano okruženje ispitanika, to je vjerojatnije da će živjeti blizu zelene površine. Na primjer, 83 % onih koji žive na selu u roku od pet minuta hoda od zelene površine, kao i 60 % onih koji žive u selu, a 56 % koji žive u predgrađima ili periferiji velikog grada. Nasuprot tome, 47 % ljudi koji žive u malim gradovima, a 42 % u velikim gradovima, također se nalaze u petominutnoj šetnji zelenih površina.
- Osim toga, ispitanici koji su zaposleni u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi mnogo su manje vjerojatno da će živjeti u pet minuta hoda (38 %), ali mnogo je vjerojatnije da će živjeti 21 – 30 minuta hoda (16 %) od najbliže zelene površine.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	5 minuta ili manje	6 – 10 minuta	11 – 20 minuta	21 – 30 minuta	Više od 30 minuta	„Ne znam“
EU27	50	26	16	5	3	0
Spol						
Čovjek	50	27	16	4	3	0
Žena	50	25	16	5	3	1
Starost						
15 – 24	53	25	14	4	3	1
25 – 39	49	26	16	5	3	1
40 – 54	48	28	16	5	2	1
55+	51	25	16	4	3	1
Poteškoće s plaćanjem računa						
Većinu vremena	41	27	20	6	5	1
S vremena na vrijeme	42	28	20	6	3	1
Gotovo nikad/nikad	55	25	13	4	2	1
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil						
Prvi kvintil	48	25	17	5	4	1
2. kvintil	50	25	16	6	3	0
Treća kvintilna	51	26	15	4	3	1
Četvrta kvintilna	49	28	17	4	2	0
Peta kvintilna	56	24	13	5	2	0
Radni status						
Zaposlen na neodređeno vrijeme	50	27	16	5	2	0
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	48	29	17	4	2	0
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	38	22	21	16	3	0
Samozaposleni bez zaposlenika	47	30	16	4	2	1
Samozaposleni sa zaposlenicima	52	20	16	6	6	0
Nezaposleni	48	24	19	5	3	1
U mirovini	52	24	15	5	3	1
Neaktivan dom, neaktivan	46	27	18	5	3	1
Student	52	25	14	4	4	1
Ostali	49	38	7	1	5	0
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)						
Ispod sekundarnog	47	26	15	6	3	3
Sekundarna	46	27	18	5	3	1
Radno mjesto sekundarne	61	22	12	3	2	0
Sveučilište u Zagrebu	55	26	13	4	2	0
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?						
Veliki grad	42	28	20	6	3	1
Predgrađe ili periferije velikog grada	56	24	13	4	3	0
Grad ili mali grad	47	28	17	5	2	1
Selo na selu	60	20	11	5	3	1
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	83	6	4	2	5	0
QA14 Koliko je potrebno za šetnju od kuće do najbližeg zelenog prostora? (%) – EU)						

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Velika већина испитаника (85 %) изјавила је да је задовољна квалитетом зелених површина најближег дому, а 34 % испитаника изјавило је да су „врло задовољни”.³⁴ Нешто виše од 1 од десет (14 %) је незадовољно, а 2 % „врло незадовољно”.

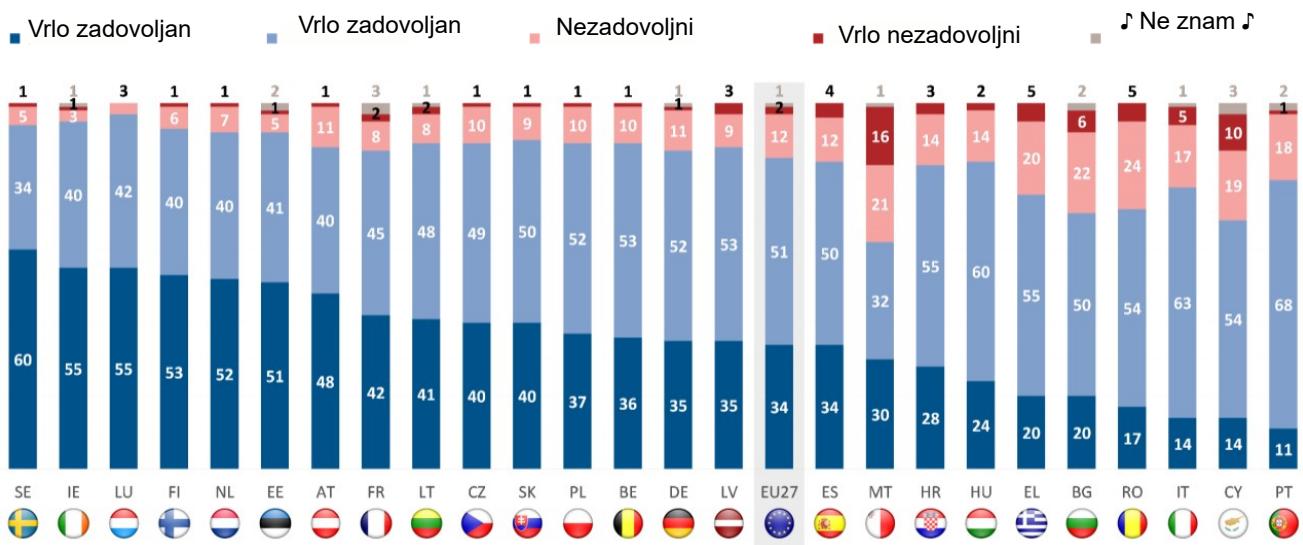
Више од шест од десет испитаника у свакој земљи изјавило је да су задовољни квалитетом зелених површина најближих њиховом дому. Gotovo сvi испитаници у Луксембургу (97 %) сматрају се таквима, као и 95 % у Ирској и Словенији. С друге стране, 62 % на Мали, 68 % на Црногорији и 70 % у Бугарској размишља на исти начин.

У осам земаља, укључујући Словенију (68 %), Данску (63 %) и Шведску (60 %), најмање половине каže да су „врло задовољни” квалитетом најближе зелене површине.

ŠTO? -15. Узимајући у обзир све аспекте, колико сте задовољни или незадовољни квалитетом најближег зеленог простора ваšем дому? „Квалитета” може укључивати колико добро задовољава њихове потребе, без обзира на то је ли сигуна, првлачна, без стелје или других нереда те квалитету објекта ако ih има. (%) – EU-27)

ŠTO? -15. Узимајући у обзир све аспекте, колико сте задовољни или незадовољни квалитетом најближег зеленог простора ваšем дому? „Квалитета” може укључивати колико добро задовољава њихове потребе, без обзира на то је ли сигуна, првлачна, без стелје или других нереда те квалитету објекта ако ih има. (%)

³⁴ ŠTO? -15. Узимајући у обзир све аспекте, колико сте задовољни или незадовољни квалитетом најближег зеленог простора ваšем дому? „Квалитета” може укључивати колико добро задовољава њихове потребе, без обзира на то је ли сигуна, првлачна, без стелје или других нереда те квалитету објекта ако ih има.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

S obzirom na visoku razinu zadovoljstva ispitanika kvalitetom najbliže zelene površine, ne iznenađuje da postoji malo razlika u **sociodemografskoj analizi na razini EU-a**.

- Ispitanici s višom razinom obrazovanja nešto su zadovoljniji od onih s nižim stupnjem obrazovanja. Na primjer, 87 % osoba sa sveučilišnom ili poslijesrednjoškolskom razinom obrazovanja je zadovoljno, u usporedbi s 81 % onih s razinom nižim od sekundarnog.

Što je manje finansijskih poteškoća s kojima se ispitanik suočava, to je vjerojatnije da će biti zadovoljeni: 88 % s najmanjim poteškoćama zadovoljno je kvalitetom, u usporedbi sa 76 % onih koji imaju najviše poteškoća.

- Ispitanici koji su zaposleni u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi (71 %) mnogo je manje vjerojatno da će biti zadovoljni od drugih skupina za zapošljavanje. Važno je napomenuti da je ova skupina također imala veću vjerojatnost da će živjeti dalje od najbližeg zelenog prostora.
- Konačno, vjerojatnije je da će ljudi koji žive u selima (87 %) ili poljoprivrednim gospodarstvima/domovima na selu (93 %) biti zadovoljniji od onih u urbaniziranim područjima. Na primjer, 83 % ispitanika koji žive u velikim gradovima ili predgrađima kažu da su zadovoljni.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

	Vrlo zadovoljan	Vrlo zadovoljan	Nezadovoljni	Vrlo nezadovoljni	„Ne znam“	Ukupno „Satisfied“	Ukupno „nezadovoljno“	„Ne znam“
EU27	34	51	12	2	1	85	14	1
Spol								
Čovjek	33	52	12	2	1	85	14	1
Žena	35	50	12	2	1	85	14	1
Starost								
15 – 24	33	52	11	3	1	85	14	1
25 – 39	33	51	12	3	1	84	15	1
40 – 54	32	52	13	2	1	84	15	1
55+	36	50	11	2	1	86	13	1
Poteškoće s plaćanjem računa								
Većinu vremena	27	49	17	5	2	76	22	2
S vremena na vrijeme	24	56	16	3	1	80	19	1
Gotovo nikad/nikad	39	49	9	2	1	88	11	1
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil								
Prvi kvintil	33	50	12	3	2	83	15	2
2. kvintil	32	53	12	2	1	85	14	1
Treća kvintilna	35	52	11	2	0	87	13	0
Četvrta kvintilna	35	51	11	2	1	86	13	1
Peta kvintilna	38	49	11	2	0	87	13	0
Radni status								
Zaposlen na neodređeno vrijeme	34	52	11	2	1	86	13	1
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	29	53	13	4	1	82	17	1
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	19	52	28	1	0	71	29	0
Samozaposleni bez zaposlenika	32	53	12	2	1	85	14	1
Samozaposleni sa zaposlenicima	38	47	13	2	0	85	15	0
Nezaposleni	31	49	13	5	2	80	18	2
U mirovini	37	49	11	2	1	86	13	1
Neaktivan dom, neaktivan	28	52	15	4	1	80	19	1
Student	31	53	12	3	1	84	15	1
Ostali	33	35	31	1	0	68	32	0
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)								
Ispod sekundarnog	29	52	14	3	2	81	17	2
Sekundarna	30	54	13	2	1	84	15	1
Radno mjesto sekundarne	44	43	11	2	0	87	13	0
Sveučilište u Zagrebu	39	48	10	2	1	87	12	1
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?								
Veliki grad	29	54	13	3	1	83	16	1
Predgrađe ili periferije velikog grada	35	48	13	4	0	83	17	0
Grad ili mali grad	30	54	13	2	1	84	15	1
Selo na selu	43	44	10	2	1	87	12	1
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	62	31	5	2	0	93	7	0
QA15 Uzimajući u obzir sve aspekte, koliko ste zadovoljni ili nezadovoljni kvalitetom najbližeg zelenog prostora vašem domu? „Kvaliteta“ može uključivati koliko dobro zadovoljava njihove potrebe, bez obzira na to je li sigurna, privlačna, bez strelje ili drugih nereda te kvalitetu objekata ako ih ima. (% – EU)								

IV. POTPORA MJERAMA POLITIKE ZA UNAPREĐIVANJE PRAVEDNE ZELENE TRANZICIJE

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Већина се залаže за низ политика за ограничавање климатских промјена на прavedан и укључив начин.

Ispitanicima je postavljeno pitanje о razini потпore низу политика осмишљених како би се ограничиле климатске промјене на начин који је укључив, прavedan и никога не запоставља.³⁵

Gotovo девет од десет (89 %) подржава субвencionирање људи како би њихови домови постали енергетски уčinkovitiji, посебно они с низим расположивим дохотком и најранјивијим кућанствима, с 46 % „снаžно за“. Исти удио (89 %) подупира повећање улагања своје земље у инфраструктуру јавног пријевоза, с 45 % „снаžно за“.

Велика већина (87 %) подржава и потicanje privatnih poduzeća pravilima i poticajima: брže смањују своје

QA16. У којој сте мјери за или против слjедеćих политика у [НАШОЈ ЗЕМЛЈИ] како бисте ограничили климатске промјене на начин да су укључиве и поштene te да нико не буде запостављен (%) – EU

Subvencioniranje људи како би њихови домови постали енергетски уčinkovitiji, посебно siromašnjih i najranjivijih kućanstava (izolacija, čisto grijanje i hlađenje, jedinice za proizvodnju energije itd.)

Povećanje улагања [НАШЕ] u инфраструктуру јавног пријевоза (npr. vlakovi, autobusi)

Poticanje privatnih poduzeća pravilima i poticajima da 1. брže смање своје emisije, (2) пријedu na енергетски уčinkovitije методе производње, (3) усвоје више круžних и одрживијих поступака и 4. преулагачирају своју радну snagu prema потреби

Oporezivanje производа и услуга који највише доприносе климатским промјенама te прерасподјела прихода најсиromašnjim i најранјивијим кућанствима

Dодjeljivanje kvote energije svakom građaninu kako би се осигурало да сvi улази прavedan udio u борби protiv klimatskih промјена;

■ Snažno u korist ■ Nešto u korist ■ Malo suprotstavljeni ■ Oštro suprotstavljeni ■ Ne znam

35 QA16. U којој сте мјери за или против слjедећих политика у [НАШОЈ ЗЕМЛЈИ] ограничили климатске промјене на начин да су укључиве и поштene i да нико не буде запостављен? 16.1 Povećanje улагања [нашег ZEMLJA] u инфраструктуру јавног пријевоза (npr. vlakovi, autobusi); 16.2 Oporezivanje производа i услуга који највише доприносе климатским промјенама te прерасподјела прихода најсиromašnjim i најранјивијим кућанствима; 16.3 Dodjeljivanje kvote energije svakom građaninu kako би се осигурало да сvi улази прavedan udio napora u борби protiv klimatskih промјена; 16.4 subvencioniranje људи како би њихови домови постали енергетски уčinkovitiji, посебно siromašnjih i најранјивijih kućanstava (izolacija, čisto grijanje i hlađenje, jedinice za proizvodnju energije itd.); 16.5 Poticanje privatnih poduzeća da putem pravila i poticaja (1) смање своје emisije brže, 2. приједу na енергетски уčinkovitije методе производње, (3) усвоје више круžних и одрживијих поступака i 4. преулагачирају своју radnu snagu prema потреби.

emisije, (2) прелaze на енергетски уčinkovitije методе производње, 3. усвајају више круžних и одрживијих процеса i 4. преулагачирају своју radnu snagu prema потреби. Више од четири од десет осoba (42 %) „снаžно подржава“ такве политике.

Više od седам од десет осoba (71 %) подржава опорезивање производа и услуга који највише доприносе климатским промјенама i прерасподјelu прихода најсиromašnjim i најранјивијим кућанствима, при чему 29 % „снаžno подржава“.

Na nacionalnoj razini подпore pet politika за борбу protiv klimatskih промјена посебно је висока u јуžnoj Европи i Švedskoj. S druge strane, u Мађарској су рazine подпore посебно ниске.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

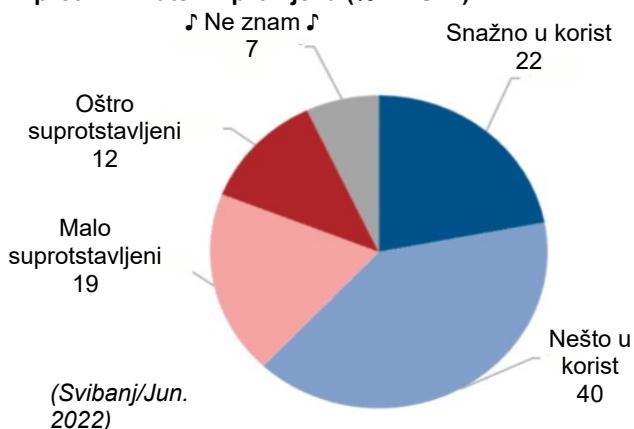
Percepција прavednosti зелене транзиције

Diljem EU-a 62 % ispitanika zalaže se za dodjelu kvote energije svakom građaninu kako bi se osiguralo da svi učaju pravedan udio u borbi protiv klimatskih promjena, a to je mišljenje većine u 21 zemlji. Više od osam od deset na Cipru (89 %), Hrvatska i Slovenija (81 %) podržavaju tu politiku, dok na drugom kraju Istočne Evrope 41 % u Češkoj, 42 % u Estoniji i 44 % u Švedskoj i Nizozemskoj misle na isti način. Cipar (59 %) jedina je zemlja u kojoj je više od polovice „snažno za“ tu politiku.

Udio onih koji kažu da ne znaju posebno je visok u Estoniji (17 %).

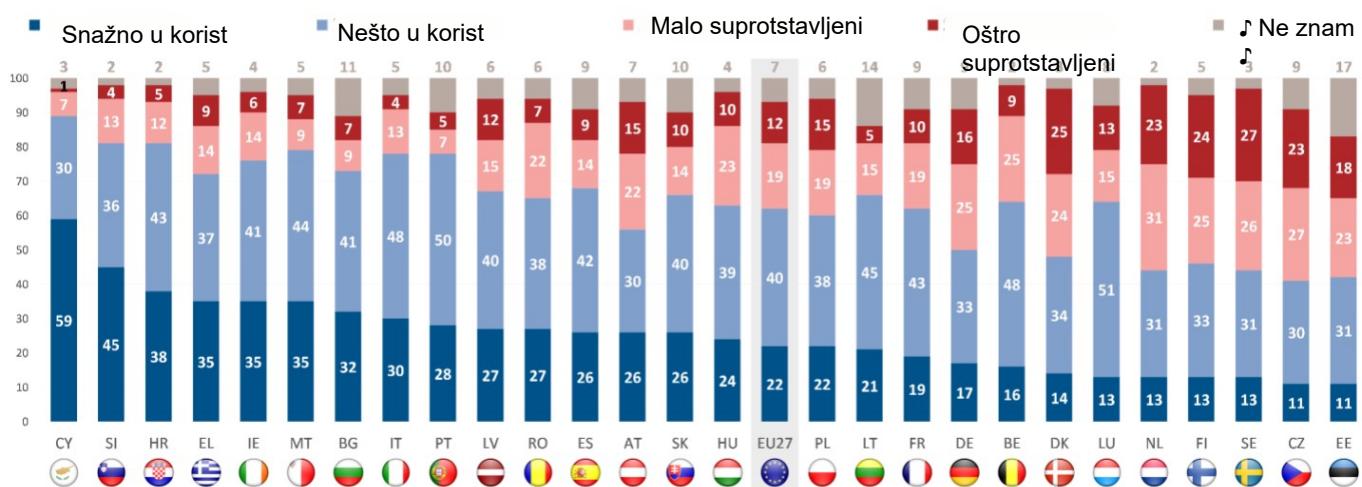
QA16.3. U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

Dodjela kvote energije svakom građaninu kako bi se osiguralo da svi učaju pravedan udio u borbi protiv klimatskih promjena (%) – EU27)

QA16.3 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

(% – Dodjeljivanje kvote energije svakom građaninu kako bi se osiguralo da svi učaju pravedan udio napora u borbi protiv klimatskih promjena)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

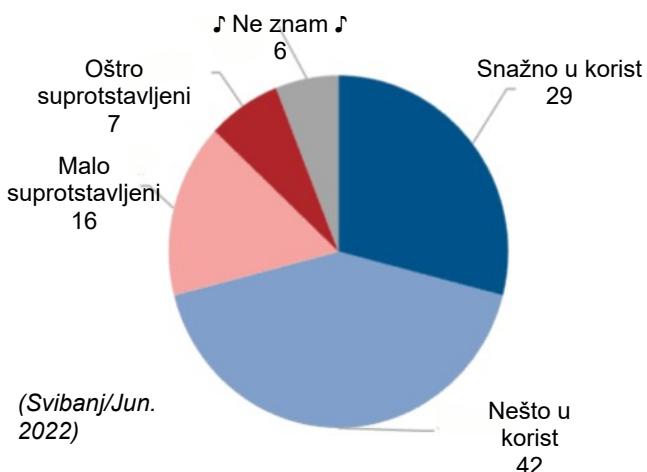
Diljem EU-a 71 % podržava опорезивање производа и услуга који највише доприносе климатским промјенама и прерасподјelu прихода најсиromašnijim i најranjivijim kućanstvima. Većina испитаника u svakoj zemlji zalaže se za tu politiku.

Na nacionalnoj razini omjeri u korist kreću se od 83 % u Hrvatskoj, 82 % u Portugalu i Cipru i Mađarskoj do 62 % u Estoniji, 54 % u Češkoj i 51 % u Latviji.

Cipar (52 %) jedina je земља u kojoj je најманje polovica „snažno за“ ту политику.

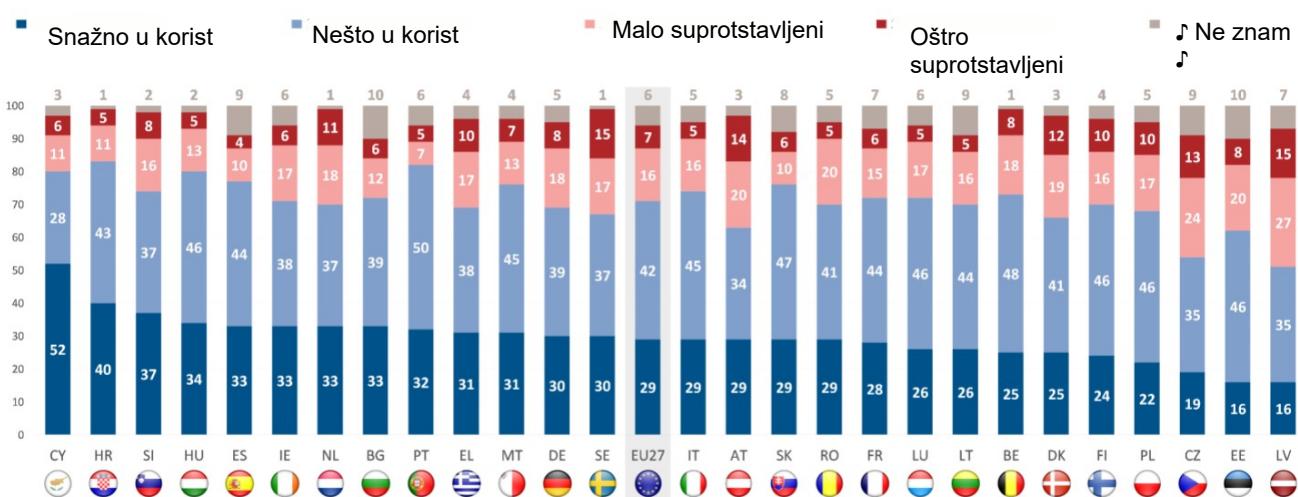
QA16.2 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

Опорезивање производа и услуга који највише доприносе климатским промјенама te прерасподјела прихода најсиromašnijim i најranjivijim kućanstvima (% – EU27)

QA16.2 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

(% – опорезивање производа и услуга који највише доприносе климатским промјенама i прерасподјела прихода најсиromašnijim i најranjivijim kućanstvima)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

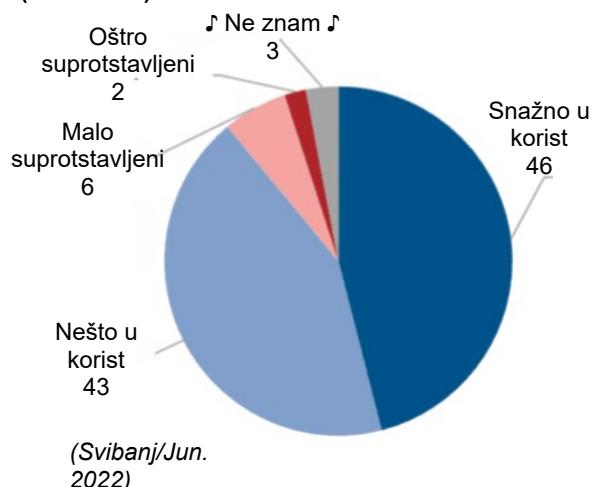
Percepција прavednosti зелене транзиције

Gotovo devet od deset osoba (90 %) u EU-u u cjelini zalaže se za subvencioniranje stanovništva kako bi njihovi domovi postali energetski učinkovitiji, posebno onih s nižim raspoloživim dohotkom i najranjivijih kućanstava. U 16 zemalja, najmanje devet od deset ispitanika osjeća isto. Potpora je gotovo univerzalna na Malti (98 %), Cipru (97 %) te Grčkoj i Luksemburgu (96 %), a raširena je i u Rumunjskoj (79 %), Švedskoj i Austriji (obje 82 %).

Najmanje sedam od deset osoba na Cipru (77 %) i Grčkoj (70 %) „snažno podržava“ tu politiku.

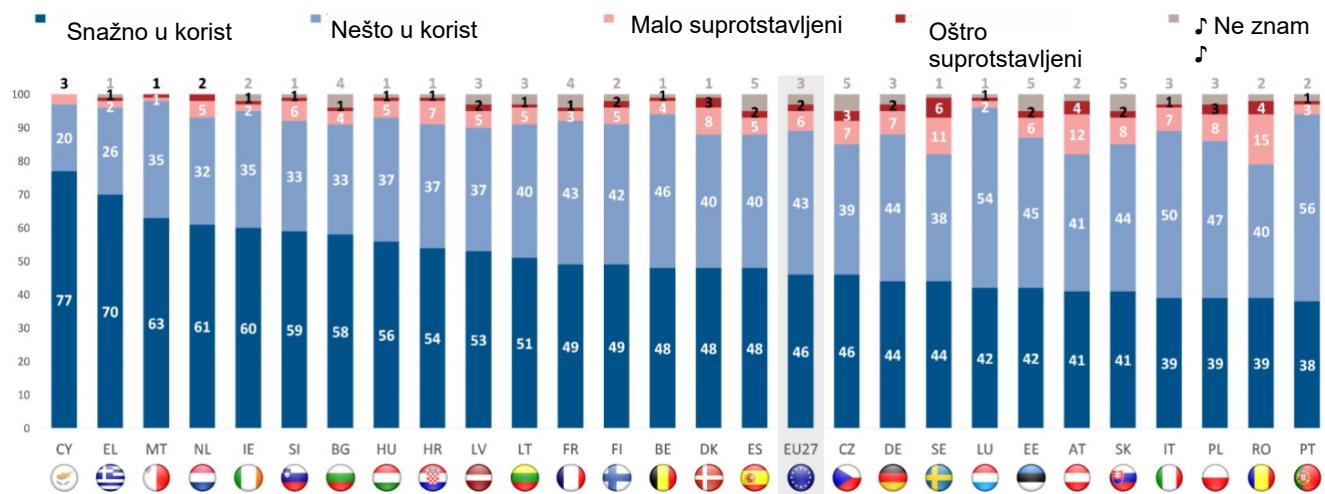
QA16.4 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [НАШОЈ ЗЕМЉИ] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

Subvencioniranje ljudi kako bi njihovi domovi postali energetski učinkovitiji, posebno siromašnijih i najranjivijih kućanstava (izolacija, čisto grijanje i hlađenje, jedinice za proizvodnju energije itd.)
(% – EU-27)

QA16.4 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [НАШОЈ ЗЕМЉИ] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

(% – subvencioniranje ljudi kako bi njihovi domovi postali energetski učinkovitiji, posebno siromašnijih i najranjivijih kućanstava (izolacija, čisto grijanje i hlađenje, jedinice za proizvodnju energije itd.))

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Velika većina u svakoj državi članici EU-a podržava povećanje ulaganja svoje zemlje u infrastrukturu javnog prijevoza. Potpora iznosi više od 80 % u svim državama članicama, a gotovo je univerzalna u Grčkoj (97 %) i Cipru, Malti i Portugalu (svih 96 %).

Više od jedne petine u svakoj zemlji izjavilo je da „snažno podržava“ tu politiku, a najveći udio zabilježen je u Cipru (69 %), Grčkoj (68 %) i Irskoj (63 %).

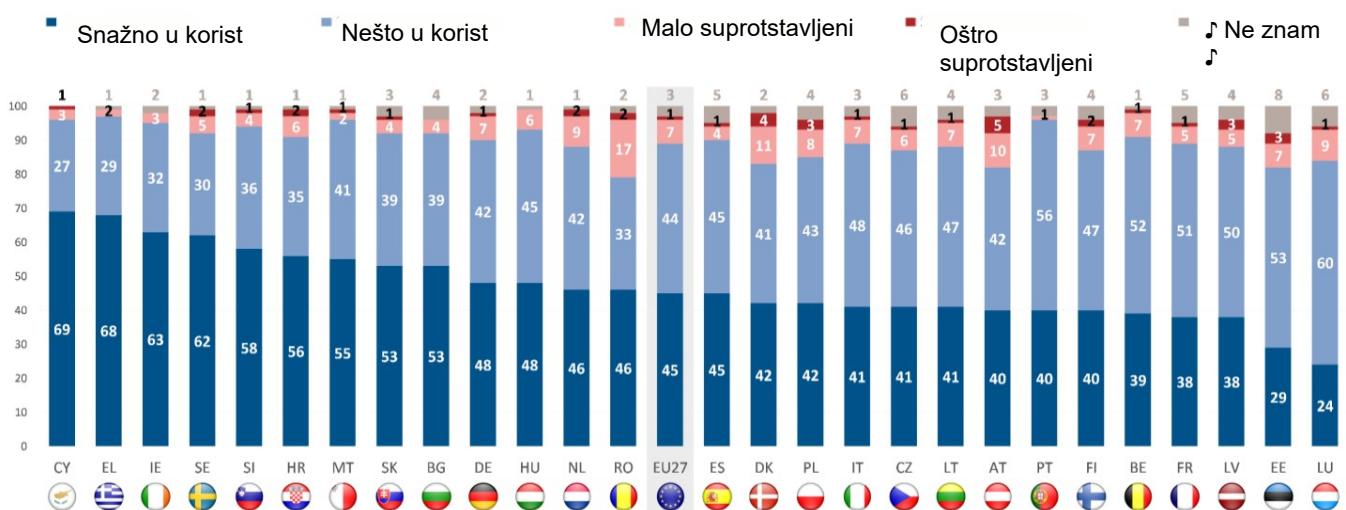
QA16.1 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

Povećanje ulaganja [NAŠE] u infrastrukturu javnog prijevoza (npr. vlakovi, autobusi); (%) – EU-27)

(Svibanj/Jun. 2022)

QA16.1 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite? (%) – povećanje ulaganja [NAŠE COUNTRY] u infrastrukturu javnog prijevoza (npr. vlakovi, autobusi))

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Najmanje tri četvrtine ispitanika u svakoj zemlji zalaže se da poticanje privatnih poduzeća pravilima i poticajima da 1. brže smanje svoje emisije, (2) prijeđu na energetski učinkovitije metode proizvodnje, (3) usvoje više kružnih i održivijih postupaka i 4. prekvalificiraju svoju radnu snagu prema potrebi. Omjeri se kreću od 97 % na Malti, 96 % u Grčkoj i 95 % u Irskoj i Portugalu do 75 % u Rumunjskoj, 78 % u Austriji i 81 % u Finskoj, Njemačkoj i Češkoj.

Najmanje šest od deset osoba na Cipru (68 %), Grčkoj (61 %) i Švedskoj (60 %) „snažno podržava“ tu politiku.

QA16.5 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

Poticanje privatnih poduzeća pravilima i poticajima da 1. brže smanje svoje emisije, (2) prijeđu na energetski učinkovitije metode proizvodnje, 3. usvoje više kružnih i održivijih postupaka i 4. prekvalificiraju svoju radnu snagu prema potrebi.

(% – EU-27)

Oštro suprotstavljeni

2

„Ne znam“

4

Malо suprotstavljeni

7

Snažno u korist

42

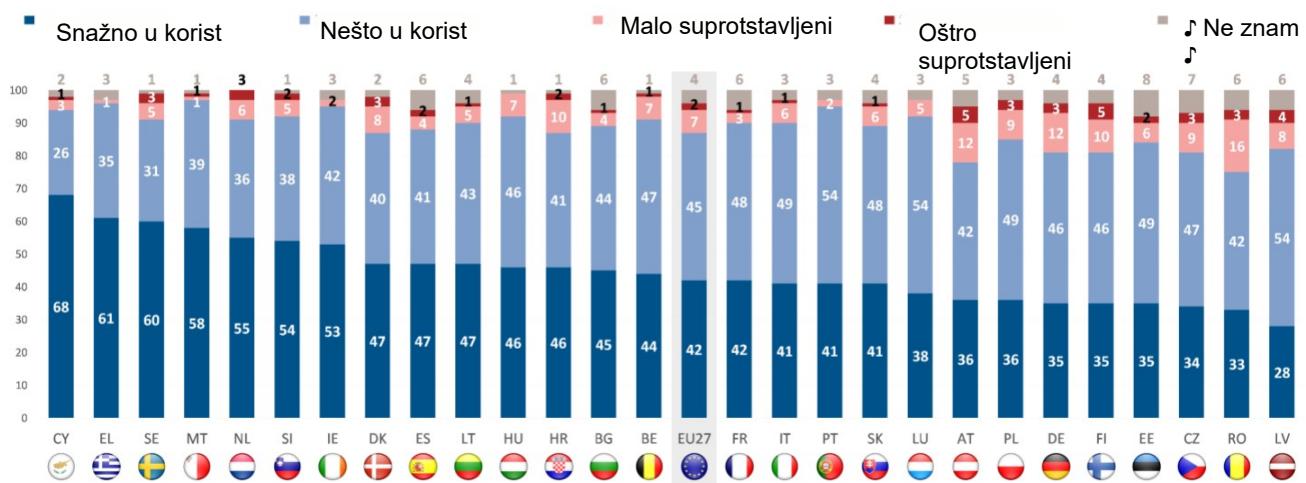
Nešto u korist

45

(Svibanj/Jun. 2022)

QA16.5 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite?

(% – poticanje privatnih poduzeća da putem pravila i poticaja (1) smanje svoje emisije brže, (2) prijeđu na energetski učinkovitije metode proizvodnje, (3) usvoje više kružnih i održivijih procesa i 4. prekvalificiraju svoju radnu snagu prema potrebi)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

S obzirom na veliku većinu tih politika, možda ne čudi da postoji malo značajnih razlika u **sociodemografskoj analizi na razini EU-a**. Na primjer, ispitanici s višom razinom obrazovanja, oni koji žive u urbaniziranim okruženjima ili s pozitivnim pogledom na EU obično više podupiru predložene politike.

- Ispitanici s višom razinom obrazovanja imaju veću vjerojatnost da će biti za to u odnosu na druge skupine. Kao takvi, ispitanici sa sveučilišnom razinom obrazovanja stalno pokazuju najveću potporu predloženim politikama, osim dodjele energetskih kvota građanima kako bi se osiguralo da svatko učestvuje u borbi protiv klimatskih promjena, pri čemu ta skupina ima najnižu razinu potpore (59 %).
- Što je više urbanizirano okruženje ispitanika, to je vjerojatnije da će biti u korist svake politike, uz iznimku subvencioniranja ljudi kako bi njihovi domovi postali energetski učinkovitiji (bez primjetne razlike). Na primjer, 75 % ljudi koji žive u velikim gradovima podržava oporezivanje proizvoda i usluga koji najviše doprinose klimatskim promjenama i preraspadnjelu prihoda najsirošnjim i najranjivijim kućanstvima, u usporedbi sa 68 % koji žive u ruralnim selima.
- Ispitanici koji su samozaposleni sa zaposlenicima manje su vjerojatni od onih iz drugih skupina za zapošljavanje u korist poticanja privatnih poduzeća pravilima i poticajima za poduzimanje niza mjera (78 %) ili oporezivanjem proizvoda i usluga koji najviše doprinose klimatskim promjenama i preraspadnjelom prihoda najsirošnjim i najranjivijim kućanstvima (65 %).
- Ispitanici koji imaju pozitivno mišljenje o EU-u skloniji su svakoj politici od onih s negativnim stajalištem. Na primjer, 91 % s pozitivnim stajalištem EU-a podupire poticanje privatnih poduzeća pravilima i poticajima na poduzimanje nekoliko mjera, u usporedbi s 80 % onih s negativnim stajalištem.
- Ispitanici koji se identificiraju sa Zelenima/ESS-om ili GUE/NGL-om obično više podupiru politike za ograničavanje klimatskih promjena na uključiv i pravedan način. Na primjer, kada je riječ o oporezivanju proizvoda i usluga koji najviše doprinose klimatskim promjenama i preraspadnjeli prihoda najsirošnjim i najranjivijim kućanstvima, 81 % onih koji se identificiraju s Zelenima je za, u usporedbi sa 68 % onih koji se identificiraju s EPP-om, 66 % onih koji se identificiraju s ECR-om ili 69 % onih koji se identificiraju s RENEW-om.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелене транзиције

	Povećanje ulaganja [Našeg ZEMLJA] u infrastrukturu javnog prijevoza (npr. vlakovi, autobusi)	Subvencioniranje ljudi kako bi njihovi domovi postali energetski učinkovitiji, posebno siromašnijih i najranjivijih kućanstava (izolacija, čiste grijanje i hlađenje, jedinice za proizvodnju energije itd.)	Poticanje privatnih poduzeća pravilima i poticajima da 1. brže smanje svoje emisije, (2) prijeđu na energetski učinkovitije metode proizvodnje, (3) usvoje više kružnih i održivijih postupaka i 4. prekvalificiraju svoju radnu snagu prema potrebi	Oporezivanje proizvoda i usluga koji najviše doprinose klimatskim promjenama te preraspodjela prihoda najsiromašnjim i najranjivijim kućanstvima	Dodata kvote energije svakom građaninu kako bi se osiguralo da svi učestvuju u pravednom udjelu u borbi protiv klimatskih promjena
EU27	89	89	87	71	62
Spol					
Čovjek	88	88	86	70	60
Žena	89	89	87	72	65
Starost					
15 – 54	89	90	88	72	65
25 – 39	90	90	87	74	63
40 – 54	89	89	88	72	62
55+	89	88	85	70	61
Poteškoće s plaćanjem računa					
Većinu vremena	89	89	86	72	64
S vremena na vrijeme	86	87	85	71	67
Gotovo nikad! Nikad	90	89	88	72	60
Imidž EU-a					
Ukupno „pozitivan“	93	92	91	76	65
Neutralna	87	87	84	70	62
Ukupno „negativno“	84	85	80	61	50
Ukupni raspoloživi dohodak – kvintil					
Prvi kvintil	87	88	84	71	60
2. kvintil	90	89	87	72	62
Treća kvintilna	90	90	86	73	63
Četvrta kvintilna	91	90	89	71	62
Peta kvintilna	92	90	90	70	60
Radni status					
Zaposlen na neodređeno vrijeme	91	90	88	72	63
Zaposlena na kratkotrajnom ugovoru	87	88	85	71	58
Zaposlen u agenciji za privremeno zapošljavanje/internetskoj platformi	84	83	82	68	64
Samozaposleni bez zaposlenika	90	90	90	73	63
Samozaposleni sa zaposlenicima	89	85	78	65	58
Nezaposleni	89	88	84	72	63
U mirovini	89	88	86	70	59
Neaktivan dom, neaktivan	86	88	84	69	62
Student	89	90	89	75	67
Ostali	86	95	84	50	43
Koja je najviša razina obrazovanja koju ste završili? (SAMO JEDAN ODGOVOR)					
Ispod sekundarnog	82	82	81	64	60
Sekundarna	89	89	86	72	63
Radno mjesto sekundarne	90	89	89	71	62
Sveučilište u Zagrebu	93	99	91	74	59
Političke stranke na razini parlamenta					
EPP	91	87	86	68	60
S i D	91	90	89	76	66
ECR	86	87	86	66	63
REKONSTRUKCIJA	88	89	87	69	57
GUE/NGL	91	94	92	75	65
Zelje/EFA	94	92	90	81	61
OSOBNA ISKAZNICA	89	89	84	69	63
Nije primjenjivo (nije primjenjivo)	88	90	87	73	68
Nijedan	88	90	86	70	63
Ostali	87	83	88	64	57
Koji od sljedećih najbolje opisuje područje u kojem živate?					
Veliki grad	92	91	90	75	65
Predgrađe ili periferije velikog grada	89	88	87	68	60
Grad ili mali grad	89	88	86	71	62
Selo na selu	87	88	84	69	59
Poljoprivredno gospodarstvo ili dom na selu	89	89	86	66	56

QA16 U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] da ograničite klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite? (96 – Ukupno „u korist“)

ZAKLJUČAK

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Резултати овог истраживања покazuју да грађани ЕУ-а имају велику подршку зеленој транзицији која никога не запоставља. Грађани ЕУ-а потврдли су да постоји потенцијал за уштеду енергије уз израžавање велике забринутости због високих цијена енергије и потребе за већим дјелovanjem, уključujući подршку најугроžенијим кућанствима.

У првом дјелу овог изјешћа испитали smo стјалишта Еуоплјана о димензији прavedности зелене транзиције. Gotovo девет од десет Еуоплјана слаže се да у зеленој транзицији нико не би требао бити запостављен. Међutim, мање од половине Еуоплјана ујерено је да ће до 2050. одржива енергија, производи и услуге бити цјеновно приступачни свима, уključujući особе с ниžim raspoloživim dohotkom. Половина грађана ЕУ-а сматра да ЕУ или њихова регионална, градска или локална тijела чине довољно како би се осигуравала прavedна зелена транзиција. Gotovo половина то говори о својој националној влади, dok oko четири од десет сматра да privatне tvrtke i tvrtke rade довољно.

Više od половине Еуоплјана сматра да ће се климатским политикама отворити више нових радних мјеста него што ће се ukloniti te da ће се новоотvorena radna mјesta biti dobre kvalitete. Nešto više од половине сматра да им је ваžno бити на radnom mјесту које doprinosi зеленој транзицији, a sličan udio сматра да им њихove trenutačne vještine omogуćuju да јој doprinesу. Међutim, само једна трећина сматра да njihovo trenutačno radno mјесто doprinosi unapređenju зелene транзиције. Manje je vjerojatno да ће Еуоплјани с ниžim razinama образovanja osjećati да имaju vještine за doprinos зеленој транзицији i manje su optimistični u pogledu učinka зелене транзиције на radna mјesta.

Климатске промјене plaše sedam od десет Еуоплјана. Gotovo осам од десет Еуоплјана осјећа osobnu одgovornost да дјелује како би ограничило климатске промјене, a sedam od десет сматра да би osobно требали učiniti више, bez obzira на то што други чине.

U drugom dijelu ovog изјешћа istražena su predodžba Еуоплјана o trenutačnom energetskom kontekstu. Više od девет од десет Еуоплјана сматра да је trenutačna razina cijena енергије за ljude u njihovoj земљи ozbiljan problem. Oko осам од десет kaže да је трошак горива i energije за njihov prijevoz i energetske потребе ozbiljan problem за njih osobno. Više od половине Еуоплјана ујерено је да би могли користити мање енергије nego sada. Šest od десет kaže da ће сmanjiti потрошњу енергије uglavnom iz ekonomskih razloga, dok bi nešto iznad трећине то učinilo uglavnom iz ekoloških razloga. Еуоплјани с ниžim raspoloživim dohotkom мање су ујерени да могу smanjiti потрошњу енергије i имају veću vjerojatnost да ће reći da су trenutačne cijene енергије проблем. Vjerojatnije je da ће manje imućni грађани ЕУ-а navesti gospodarske razloge kao motivацију за smanjenje потрошње енергије i manje je vjerojatno да ће navesti ekološke razloge. Polovica испитаника (50 %) сматра да би 50 % najbогатијих trebalo uložiti више напора kako би se smanjila потрошња енергије.

Treći dio овог изјешћа bio je usmјeren na конкретније димензије важне за napredak грађана u зеленој транзицији, posebno stanovanje, promet i приступ zelenim površinama. Četiri od десет особа vjeruje да им је потребна обнова energetske učinkovitosti, a nešto više od трећине njih

poboljšalo je energetsku učinkovitost u posljednjih pet godina. U posljednjih pet godina само је svaki десети испитаник primio financijsku помоћ за poboljšanje energetske učinkovitosti svojih domova. Еuoplјани smatraju da си ne mogu priuštiti трошак као главну препреку povećanju energetske učinkovitosti дома, iako gotovo tri od десет особа kaže da nemaju dovoljno informacija o трошковима ili dodano vrijednosti.

Većina испитаника ocjenjuje kvalitetu, цјеновну приступачност i доступност javnog prijevoza na svojem lokalnom području kao dobre. Међutim, zadovoljstvo je znatno niže u ruralnim područjima u usporedbi s više urbanim područja u pogledu svih димензија (dostupnost, kvaliteta i цјеновна приступачност), a posebno доступности. Ključ za poticanje ljudi na usvajanje одрживе mogućnosti prijevoza je češći javni prijevoz, nakon čega slijedi цјеновно приступачniji, brži javni prijevoz i nove ili bolje osmišljene rute.

Većina испитаника živi u roku od десет минута hoda od kvalitetnog зеленог простора. Razlike u прistupu razlikuju se, među ostalim i na temelju financijske situacije, pri čemu siromašniji Еuoplјани češće живе dalje od зеленог простора. Zadovoljstvo najблиžom зеленом površinom u određenoj je mjeri niže u urbanim područjima.

U posljednjem dijelu овог изјешћа ocijenjeno je kako Еuoplјани daju prednost određenim politikama osmišljenima за pravednu зелenu транзицију. Sedam od десет особа daje prednost опрезivanju proizvoda i услуга који највиše onečišćuju te preraspodjeli прихода najsriomašnjim i најranjivijim кућанствима. Više od шест од десет Еuoplјана zalaže se za dodjelu kvote енергије svakom грађанину kako би се osiguralo да svi улоže свој dio napora u borbi protiv климатских промјена. Gotovo девет од десет испитаника daje prednost subvencioniranju ljudi kako би njihovi domovi postali energetski učinkovitiji, posebno onima s ниžim raspoloživim dohotkom i најranjivijim кућанствима ili poticanjem privatnih poduzeća putem правила i poticaja за poduzimanje različitih mјера, uključujući brže smanjenje emisija te kružnije i одрживе prakse. Devet od десет Еuoplјана zalaže se за povećanje ulaganja своје земље u инфраструктуру javnog prijevoza.

TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

Između 30. svibnja i 28. lipnja 2022. Kantar je proveo val 97.4 ankete EUROBAROMETER na zahtjev Glavne uprave za komunikaciju Europske komisije, Odjela za praćenje medija i istraživanje Eurobarometra.

Val 97.4 obuhvaća stanovništvo pojedinačnih državljanstava država članica Europske unije, osobe s boravištem u svakoj od 27 država članica i starije od 15 godina.

Osnovni uzorak koji se primjenjuje u svim zemljama i područjima je višestupanjski, nasumični (vjerojatnost). U svakoj je zemlji određen broj točaka uzorkovanja s vjerovatnošću razmijernom veličini populacije (za ukupnu pokrivenost zemlje) i gustoći naseljenosti.

Kako bi se to postiglo, točke uzorkovanja sustavno su se izdvajale iz svake od „administrativnih regionalnih jedinica“ nakon stratifikacije po pojedinačnoj jedinici i vrsti područja. Stoga predstavljaju cijelo državno područje zemalja obuhvaćenih istraživanjem prema EUROSTAT-u NUTS II (ili ekvivalentu) i prema raspodjeli rezidentnog stanovništva odgovarajućih državljanstava u smislu velegradskih, urbanih i ruralnih područja³⁶.

Na svakoj od odabranih točaka uzorkovanja nasumično je odabrana početna adresa. Daljnje adrese (svaka „N'th adresa“) odabrane su standardnim postupcima „nasumične rute“ iz početne adrese. U svakom kućanstvu ispitanik je odabran nasumičnim odabirom (nakon „najbližeg rođendanskog pravila“). Ako nitko nije odgovorio na ispitivača u kućanstvu ili ako odabrani ispitanik nije bio dostupan (nisu prisutni ili zaposleni), voditelj intervjuja ponovno je posjetio isto kućanstvo do tri dodatna puta (ukupno četiri pokušaja kontakta). Voditelji intervjuja nikada ne navode da se anketa provodi u ime Europske komisije; te informacije mogu dati na zahtjev nakon dovršetka ankete.

Faza zapošljavanja bila je nešto drugačija u Nizozemskoj, Finskoj i Švedskoj. U tim je zemljama iz registra adrese ili populacije odabran uzorak adresa unutar svake točke uzorkovanja (1 km^2) (u Finskoj se odabir ne provodi u svim točkama uzorkovanja, ali se negdje očekuje poboljšanje stopa odgovora). Izbor adresa je napravljen na nasumičan način. Kućanstva su zatim telefonski kontaktirana i regrutirana kako bi sudjelovala u anketi. U Nizozemskoj se koristi uzorak RDD s dvostrukim okvirom (mobilni i fiksni brojevi). Odabir brojeva na oba okvira vrši se nasumično, pri čemu svaki broj dobiva jednaku vjerovatnošću odabira. Za razliku od Švedske i Finske, uzorak je neklasteriran. Molimo pogledajte sliku ispod.

36 Urbana ruralna klasifikacija na temelju DEGURBA-e (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелене транзиције

	ZEMLJE	Instituti	N INTERVJUI	FIELDWORK DATES	STANOVNIŠTVO 15+	UDIO EU27	
„BITI“	Belgija	Istraživanje tržišta Mobiel centra	1004	30/05/22	28/06/22	9915439	2,53 %
BG	Bugarska	Kantar TNS BBSS	1027	30/05/22	26/06/22	5094974	1,55 %
CZ	Češka	Kantar Češka	1002	31/05/22	26/06/22	9190342	2,34 %
DK	Danska	Kantar Gallup	1004	31/05/22	21/06/22	4994003	1,27 %
DE	Njemačka	Kantar Deutschland	1520	01/06/22	22/06/22	74152305	18,89 %
EE	Est0nia	Kantar Estonija	1001	31/05/22	27/06/22	1145203	0,29 %
IE	Irska	B i istraživanje	1022	02/06/22	27/06/22	4039401	1,03 %
EL	Grčka	Kantar Grčka	1015	31/05/22	25/06/22	9553452	2,44 %
ES	Španjolska	TNS Investigacion de Mercados y Mišljenje	1005	02/06/22	26/06/22	42022535	10,70 %
FR	Francuska	Kantar Javna Francuska	1001	31/05/22	23/06/22	57553554	14,66 %
GOSP.HR	Cr0atia	Hendal	1001	31/05/22	26/06/22	3559904	0,91 %
IT	Italija	Kantar Italia	1020	01/06/22	22/06/22	54102101	13,78 %
CY	Rep. Cipar	Cymar istraživanje tržišta	504	31/05/22	16/06/22	759344	0,19 %
LV	Latvija	Kantar TNS Latvija	1000	30/05/22	20/06/22	1549459	0,42 %
ŠTO SE DOGADA?	Litva	TNS D.O.O.	1000	30/05/22	26/06/22	2445153	0,62 %
LU	Luxemburg	TNS Ilres	505	31/05/22	26/06/22	533233	0,14 %
HU	Mađarska	Kantar Hoffmann	1031	01/06/22	20/06/22	3547735	2,18 %
MT	Malta	Misco Intematipnal	503	30/05/22	21/06/22	455041	0,12 %
NL	Nizozemska	Kantar Nizozemska	1039	30/05/22	20/06/22	15057513	3,84 %
NA	Austrija	Das Österreichische Gallup Institut	1011	30/05/22	14/06/22	7344329	2,00 %
PL	Poljska	Kantar Polska	1014	31/05/22	23/06/22	32904339	8,38 %
PT	Portugal	Marktest – Marketing, Organizaçao e Formaçao	1000	01/06/22	26/06/22	5221533	2,35 %
RT	Rumunjska	Centrul Pentru Sudierea Opiniei si Pieteи (CSOP)	1056	30/05/22	24/06/22	15201193	4,25 %
SI	Slovenija	Mediana D00	1009	31/05/22	20/06/22	1334195	0,47 %
SK	Slovačka	Kantar Češka	1004	31/05/22	19/06/22	4577729	1,19 %
FL	Finska	Taloustutkimus Oy	1044	31/05/22	26/06/22	4305255	1,22 %
5E	Švedska	Kantar Sifo	1045	31/05/22	26/06/22	3755024	2,23 %
		UKUPNO EU27	26395	30/05/22	28/06/22	392555731	100,00 %

* Treba napomenuti da ukupni postotak prikazan u ovoj tablici može biti veći od 100 % zbog zaokruživanja

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

Posljedice pandemije koronavirusa na terenu

Razgovor licem u lice

Gdje je to izvedivo, razgovori su vođeni licem u lice u domovima ljudi ili na njihovom pragu i na odgovarajućem nacionalnom jeziku. U svim zemljama i područjima u kojima intervjuiranje uživo nije bilo izvedivo, upotrebljavao se CAWI (Računalno potpomognuto web-intervjuiranje).

Za intervjuje licem u lice uvek su se poštovale higijenske mjere i mjere fizičkog distanciranja u skladu s vladinim propisima, a kad god je to bilo moguće, intervjuji su se provodili izvan domova, na pravovima, kako bi ostali vani i održali društvenu udaljenost.

Razgovori licem u lice i online razgovori

U Belgiji, Češkoj, Danskoj, Estoniji, Latviji, Malti, Nizozemskoj, Sloveniji, Finskoj i Švedskoj razgovori uživo bili su izvedivi, ali nije bilo moguće postići ciljani broj intervjuja uživo tijekom terenskog rada zbog dugotrajnih posljedica pandemije bolesti COVID-19, mnogi potencijalni ispitanici i dalje nerado otvaraju svoje domove ispitivačima, čak i ako poštuju higijenska pravila i fizičko distanciranje, kao što su nošenje maski i upotreba hidroalkoholnog gela. Stoga su, kako bi se postigao ciljni broj intervjuja u razdoblju terenskog rada, provedeni dodatni razgovori putem računalno potpomognutog internetskog intervjuja (CAWI).

Zapošljavanje za internetske intervjuje

Dizajn na internetu u svakoj zemlji razlikovao se ovisno o tome što je bilo izvedivo u razdoblju terenskog rada. Ako je to izvedivo, internetski uzorak temeljio se na probabilističkom dizajnu uzorka. Oni koji su sudjelovali u online anketi regutirani su kroz jedinstveni mobilni okvir ili dvostruki okvir Random Digit Dialling (RDD). Na taj način, cijela populacija vlasnika telefona u svakoj zemlji imala je ne-nula šanse da bude uzorkovana. Izbor hoće li se koristiti jedan mobilni okvir ili dvojni okvir (mobilni i fiksni) ovisio je o fiksnoj infrastrukturi tih zemalja. Ako je fiksna infrastruktura na odgovarajući način napredna za potporu značajnoj manjini stambenih kućanstava s fiksnim telefonima, primjenjuje se dizajn dvojnog okvira. Mješavina mobilnih i fiksnih uzoraka osmišljena je kako bi se maksimizirao prikaz odgovoranog uzorka. Uzorak RDD-a za uzorce mobilnih i fiksnih linija uzima se iz plana telefonskog numeriranja zemlje. Fiksni okvir uzorka stratificira se prema NUTS3 regijama na temelju njihova prefiska, a mobilni operater prije generiranja sustavnog nasumičnog uzorka brojeva razmjerno veličini ukupnog generabilnog broja u svakom sloju. Ispitanici su zaposleni na temelju tog uzorka u Belgiji, Češkoj, Latviji, Litvi, Malti i Sloveniji.

U Finskoj, Danskoj i Švedskoj nisu upotrijebljeni uzorci RDD-a; umjesto toga, uzorak telefona je izvađen iz telefonskog imenika zemlje. U ove tri zemlje telefonski imenici nude sveobuhvatnu pokrivenost stanovništva vlasnika telefona, pohranjujući brojeve fiksne i mobilne telefonije za svakog pojedinca.

	ZEMLJE	N INTERVJUA CAPI-JA	N OD CAWI INTERVJUA	UKUPNO N INTERVJUI
♪ BITI	Belgija	689	315	1004
♪	Bugarska	1027		1027
CZ	Češka	600	402	1002
DK	Danska	505	499	1004
DE	Njemačka	1520		1520
EE	Estonija	865	136	1001
IE	Irska	1022		1022
EL	Grčka	1015		1015
ES	Španjolska	1005		1005
FR	Francuska	1001		1001
GOSP .HR	Hrvatska	1001		1001
♪	Italija	1028		1028
CY	Rep. Cipar	504		504
LV	Latvija	412	588	1000
ŠTO SE DOGA ĐA?	Litva	1000		1000
LU	Luksemburg	505		505
HU	Mađarska	1031		1031
MT	Malta	308	195	503
NL	Nizozemska	639	400	1039
NA	Austrija	1011		1011
PL	Poljska	1014		1014
PT	Portugal	1000		1000
RO	Rumunjska	1056		1058
SI	Slovenija	601	408	1009
SK	Slovačka	1004		1004
FI	Finska	503	541	1044
SE	Švedska	433	612	1045
	UKUPNO EU27	22299	4096	26395

CAPI = osobno intervjuiranje potpomognuto računalom

CAWI = računalno potpomognuto web-intervju

U Nizozemskoj su se za prikupljanje odgovora, licem u lice i putem interneta, upotrebljavala dva načina ankete. Kad je riječ o internetskom načinu rada, ispitanici su u početku bili zaposleni kako bi sudjelovali u izvanrežnom načinu zapošljavanja s pomoću dvostrukog dizajna RDD uzorka koji se temelji na vjerojatnosti. Na taj način, cijela populacija vlasnika telefona u Nizozemskoj imala je ne-nula šanse da bude uzorkovana. Mješavina mobilnih i fiksnih uzoraka osmišljena je kako bi se maksimizirao

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

prikaz odgovoranog uzorka. Uzorak RDD-a za uzorke mobilnih i fiksnih linija uzima se iz plana telefonskog numeriranja zemlje. Fiksni okvir uzorka stratificira se prema NUTS3 regijama na temelju njihova prefiksa, a mobilni operater prije generiranja sustavnog nasumičnog uzorka brojeva razmjerno veličini ukupnog generatabilnog

o spolu prema dobi, regiji i stupnju urbanizacije. Za europske procjene (tj. prosjek EU-a) prilagođavaju se ponderi pojedinih zemalja, pri čemu se ponderi povećavaju ili smanjuju kako bi se odrazilo njihovo 15+ stanovnika kao udio stanovništva EU 15+.

	ZEMLJE	Stope odgovora na CAPI	CAWI stope odgovora
♪ BITI ♪	Belgija	59,00 %	16,40 %
BG	Bugarska	45,20 %	
CZ	Cehija	44,80 %	34,30 %
DK	Danska	46,30 %	16,10 %
DE	Njemačka	22,60 %	
EE	Estonija	40,00 %	17,10 %
IE	Irska	49,80 %	
EL	Grčka	29,20 %	
ES	Španjolska	34,10 %	
FR	Francuska	32,30 %	
GOSPHR	Hrvatska	44,10 %	
♪	Italija	24,40 %	
CY	Rep. Cipar	50,10 %	
LV	Latvija	44,40 %	17,90 %
ŠTO SE DOGAĐA?	Litva	43,60 %	
LU	Luksemburg	24,40 %	
HU	Mađarska	64,40 %	
MT	Malta	73,00 %	24,30 %
NL	Nizozemska	66,30 %	41,30 %
NA	Austrija,	44,80 %	
PL	Poljska	45,30 %	
PT	Portugal	39,10 %	
RO	Rumunjska	61,20 %	
SI	Slovenija	54,10 %	29,40 %
SK	Slovačka	66,00 %	
FI	Finska	34,80 %	28,80 %
SE	Švedska	65,30 %	23,40 %

CAPI = osobno intervjuiranje potpomognuto računalom
 CAWI = računalno potpomognuto web-intervju (CAWI Rrs ne uključuje fazu zapošljavanja)

broja u svakom sloju.

Stope odgovora

Za svaku zemlju provodi se usporedba između uzorka koji odgovara i svemiru (tj. ukupne populacije u zemlji). Utezi se koriste kako bi odgovarali odgovarajući uzorak svemiru

Stope odgovora izračunavaju se dijeljenjem ukupnog broja potpunih intervjeta s brojem svih posjećenih adresa, osim adresa koje nisu prihvatljive, ali uključuju one za koje nije prihvatljiva. Za val 97.4 ankete EUROBAROMETER stope odgovora za zemlje EU-27, koje je izračunao Kantar, prikazane su u tablici s desne strane.

Margine pogreške

Čitatelje se podsjeća da su rezultati ankete procjene, čija se točnost, s obzirom na to da je sve jednako, temelji na veličini uzorka i promatranom postotku. S uzorcima od oko 1000 intervjeta, stvarni postoci variraju unutar sljedećih granica pouzdanosti. To se odražava u tablici sa statističkim maržama u nastavku.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527
Percepција прavednosti зелене транзиције

Statističke razlike zbog postupka uzorkovanja (na 95 %-tnoj razini pouzdanosti)											
različite veličine uzorka su u redovima						različiti opaženi rezultati nalaze se u stupcima					
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Dopuna posebnom istraživanju Eurobarometra br. 527 „Pregled pravednosti zelene tranzicije“

Pierre Dieumegard, 20. siječnja 2023.

Istraživanja Eurobarometra bogata su informacijama o javnom mnjenju Euroljana: deseci tisuća ispitanika, svih rodova, dobi, razine obrazovanja i bogatstva, te u svim zemljama.

Izvješća o tim istragama pate od dvije velike mane.

- 1) **nisu dostupni na svim službenim jezicima EU-a:** vrlo često samo na engleskom jeziku, ponekad i na francuskom i njemačkom. Web- mjesto www.europokune.eu osmišljeno je kako bi se svim građanima EU-a pružila ta izvješća na njihovu jeziku.
- 2) **Oni predstavljaju rezultate bilo po zemlji ili po društvenoj skupini (spol, dob, standard života, mjesto života...), ali bez stvaranja odnosa.** Stoga nemožemo vidjeti koji čimbenici određuju raznolikost mišljenja. To je svrha ovog dokumenta: povezati, na istim grafikonima, mišljenja društvenih skupina i nacionalnih skupina kako bi se prikazala blizina i različitost tih skupina. To se može vidjeti kao primjer, a zaključci iz njega mogu biti slični iz velikog broja drugih studija Eurobarometra.

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелene tranzicije

Tema posebnog istraživanja Eurobarometra 527 važna je za sve stanovnike EU-a. Ekološka tranzicija možda nam može omogućiti borbu protiv klimatskih promjena. Ako je taj prijelaz prihvatljiv svima, on mora biti pošten, tj. ne daje prednost određenim skupinama nauštrb drugih skupina.

Da bi ekološka tranzicija bila uspješna, s jedne strane, građani moraju biti svjesni rizika od klimatskih promjena i svoje odgovornosti za tu pojavu. S druge strane, ti se ljudi moraju više ili manje složiti s mjerama koje treba poduzeti jer je Europska unija politička struktura koja bi trebala biti demokratska.

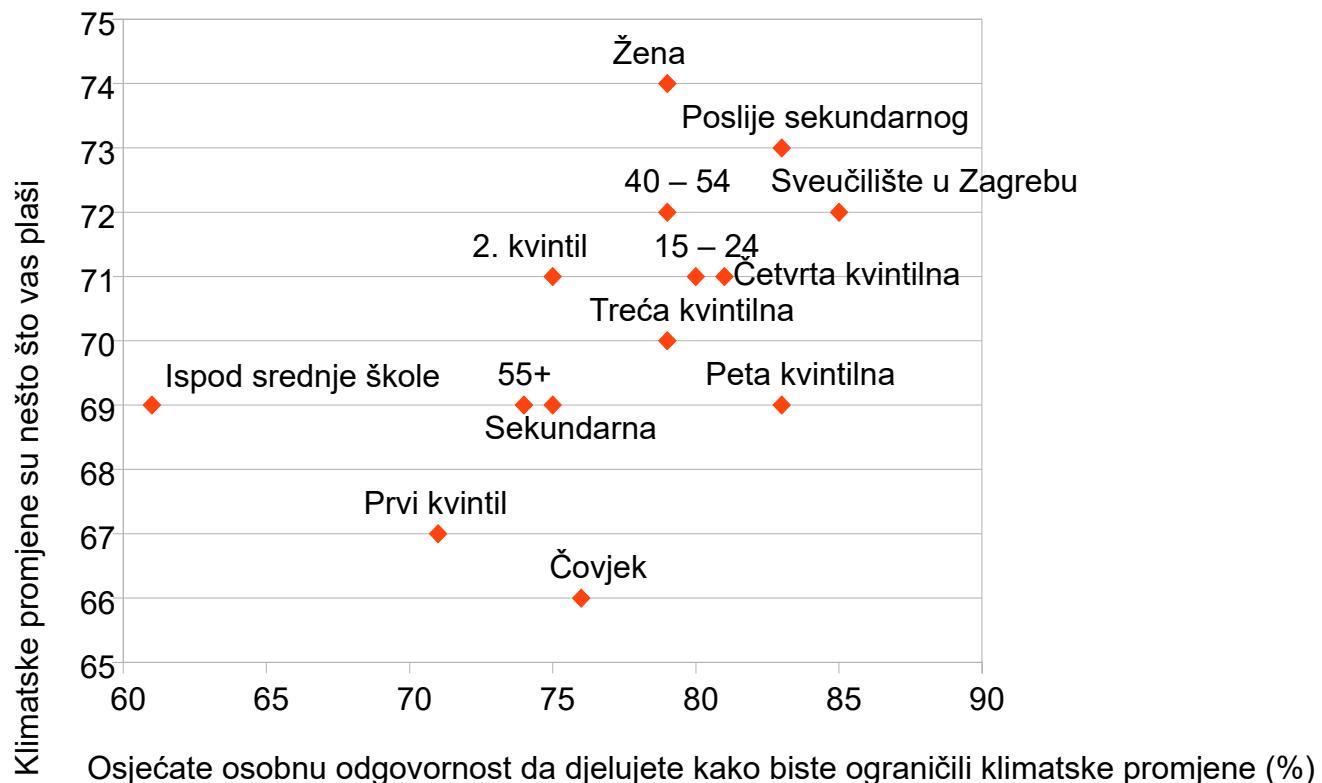
Percepција klimatskih promjena i naša odgovornost za ovaj fenomen.

To je predmet prvog pitanja istrage, prvo pitanje: „U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete s tvrdnjama: „Osobno osjećate odgovornost da pokušate smanjiti klimatske promjene”, a „klimatske promjene su nešto što vas plaši”.

Kako se ne bi pokvarili sljedeći grafikoni, zadržano je samo nekoliko društvenih skupina: spol, dob, razina dohotka (prvi kvintil čine najsramašniji ljudi, peti kvintil čine najbogatiji ljudi) i obrazovanje.

Kako je navedeno u izvješću, većina građana EU-a svjesna je problema klimatskih promjena: oko tri četvrtine je zabrinuto i osjeća osobnu odgovornost za taj problem.

Izvješće ne prikazuje grafikon za sociodemografsku studiju, a čitatelji trebaju pogledati numeričke vrijednosti tablica kako bi vidjeli razlike između društvenih skupina. Grafikon u nastavku omogućuje jasnije vizualizaciju tih mišljenja.

Žene su više zabrinute zbog klimatskih promjena nego muškarci. Također pokazuje da osobe s visokim obrazovanjem i visokim prihodima osjećaju osobnu odgovornost, za razliku od osoba s niskim obrazovanjem i niskim prihodima. Svatko će to moći protumačiti u skladu sa svojim filozofskim i političkim uvjerenjima.

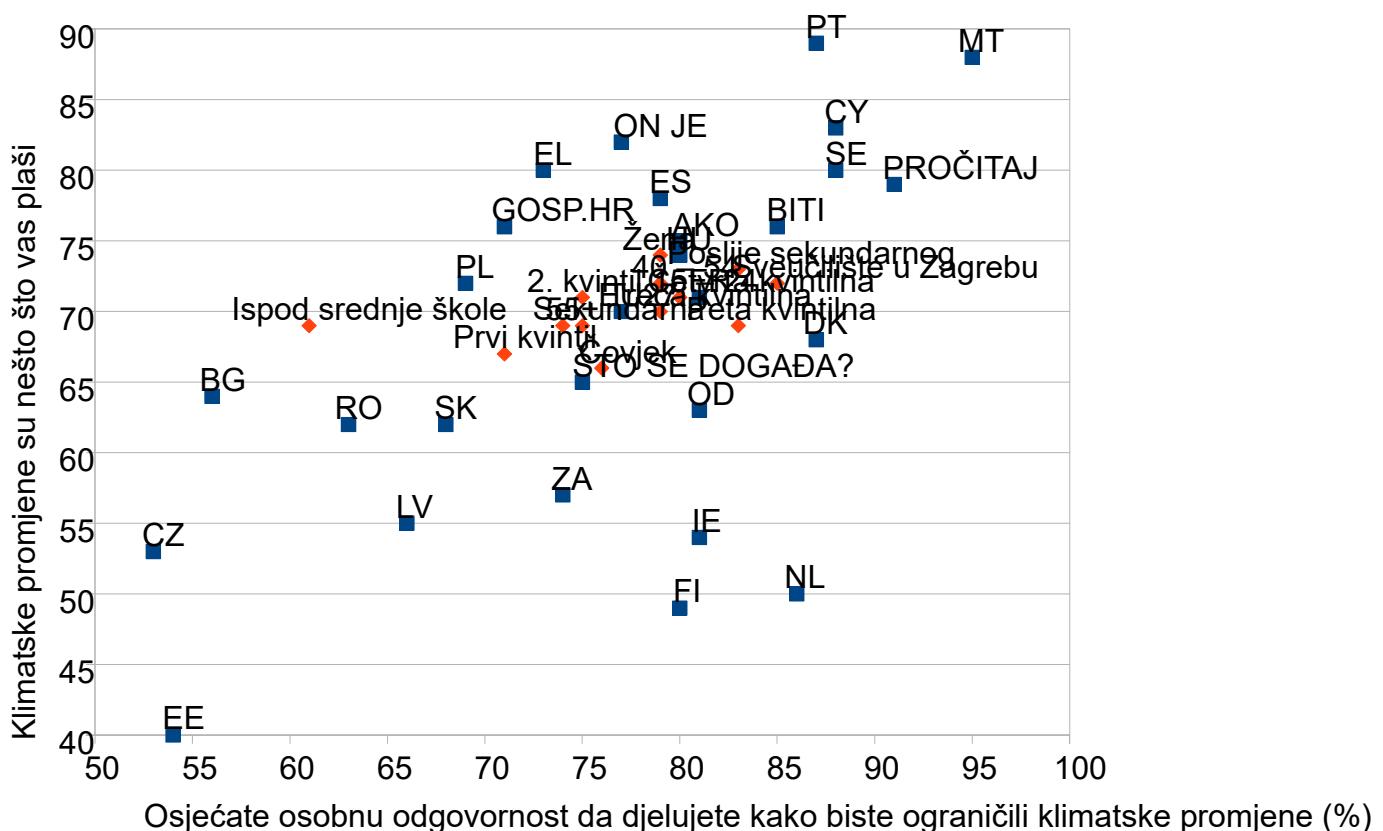
Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavedности зелene tranzicije

Također vidimo da postoji mala korelacija između odgovora na dva pitanja: oni koji su zabrinuti zbog klimatskih promjena također su oni koji osjećaju određenu odgovornost.

To je intelektualno zanimljivo, ali je od male važnosti u praksi, jer sve te društvene skupine imaju malo razlika u mišljenju: oni još uvijek imaju oko 70 % dogovora. Stopa anksioznosti žena je samo 10 % veća nego kod muškaraca, a osobe sa završenim visokim obrazovanjem samo 25 % osjećaju odgovornije od ne-diplomaca.

Velike su razlike među populacijama različitih zemalja kada su stavljenе na isti grafikon.

Razlike među nacionalnim skupinama znatno su veće. Na portugalske i malteške odnose se 90 %, dok se samo 40 % Estonaca odnosi na to je više nego dvostruko. Malteški i luksemburški građani smatraju se odgovornima 90 %, dok je samo polovica Čeha, Estonaca ili Bugara odgovorna.

Stoga se može vidjeti da su razlike među društvenim skupinama male u usporedbi s razlikama među etničkim skupinama.

Koje odluke treba donijeti za učinkovitu ekološku tranziciju?

Na kraju izvješća vidimo odgovore na QA16 „QA16. U kojoj ste mjeri za ili protiv sljedećih politika u [NAŠOJ ZEMLJI] ograničiti klimatske promjene na način da su uključive i poštene i da nikoga ne zapostavite? ŠTO SE DOGAĐA?

16.1 Povećanje ulaganja [našeg ZEMLJA] u infrastrukturu javnog prijevoza (npr. vlakovi, autobusi);

16.2 Oporezivanje proizvoda i usluga koji najviše doprinose klimatskim promjenama te preraspodjela prihoda najsirošnjim i najranjivijim kućanstvima;

Posebno istraživanje Eurobarometra 527

Percepција прavednosti зелене транзиције

16.3 Dodjeljivanje kvote energije svakom građaninu kako bi se osiguralo da svi učestvuju u pravednom udjelu napora u borbi protiv klimatskih promjena;

16.4 Subvencioniranje ljudi kako bi njihovi domovi postali energetski učinkovitiji, posebno siromašnijih i najranjivijih kućanstava (izolacija, čisto grijanje i hlađenje, jedinice za proizvodnju energije itd.);

16.5 Poticanje privatnih poduzeća da putem pravila i poticaja (1) smanje svoje emisije brže, 2. prijeđu na energetski učinkovitije metode proizvodnje, (3) usvoje više kružnih i održivijih procesa i 4. prekvalificiraju svoju radnu snagu prema potrebi.

Prijedlog 1. odnosi se na zajednička ulaganja: odgovori su općenito pozitivni, bez velikih razlika među skupinama (standardno odstupanje među svim skupinama: 3,4). Ako postoji novac, svi su ga spremni potrošiti na zajednicu.

Slično tome, 4. prijedlog dobio je veliku potporu: kad je riječ o subvencijama, sporazum je prilično općenit (standardno odstupanje 3,7).

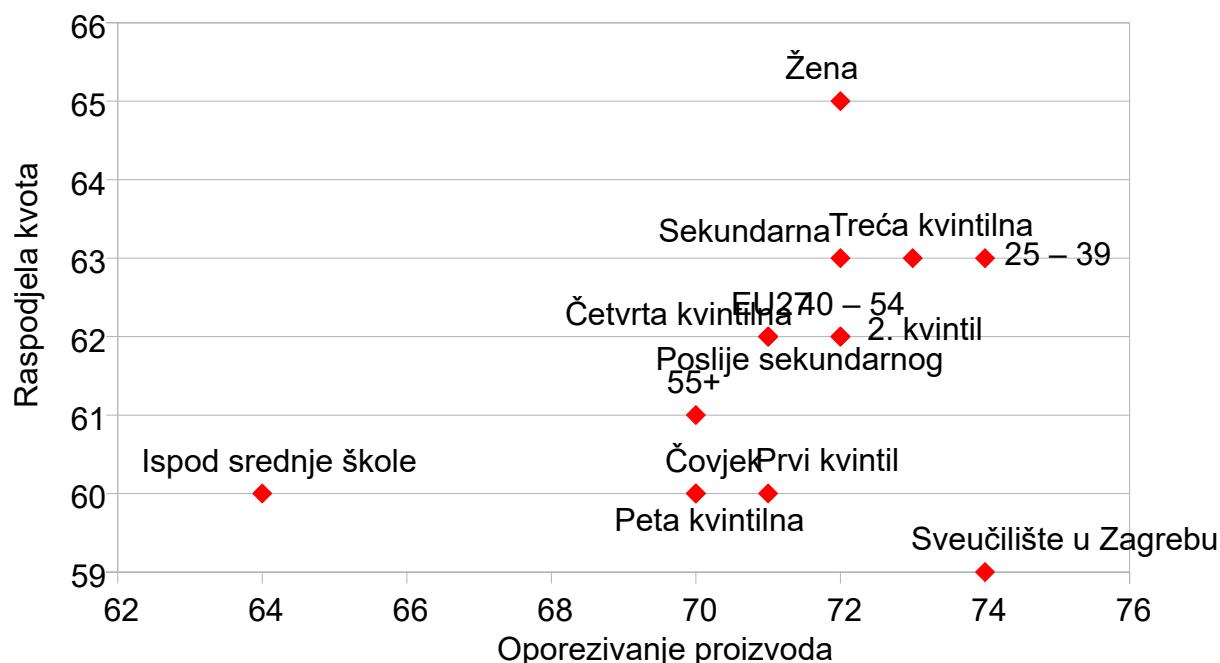
Prijedlog 5. odnosi se na trgovačka društva, a ne na pojedince obuhvaćene istraživanjem: i ovdje postoji konsenzus (standardno odstupanje 4,15)

S druge strane, prijedlog br. 2 je onaj poreza koji će porezni obveznici morati platiti. To je bolnije, a mišljenja su mnogo različitija (standardno odstupanje 5:7).

A prijedlog br. 3 još je više podijeljen: dodjela kvote svakom pojedincu jednaka je putnim kartama za obrok. Tko će odlučiti za mene energiju koju će imati pravo konzumirati? Nije iznenadujuće da su mišljenja vrlo različita (standardno odstupanje 8,8).

Za ova posljednja dva vrlo podijeljena prijedloga vidjet ćemo kako su podijeljena mišljenja nacionalnih skupina i sociodemografskih skupina.

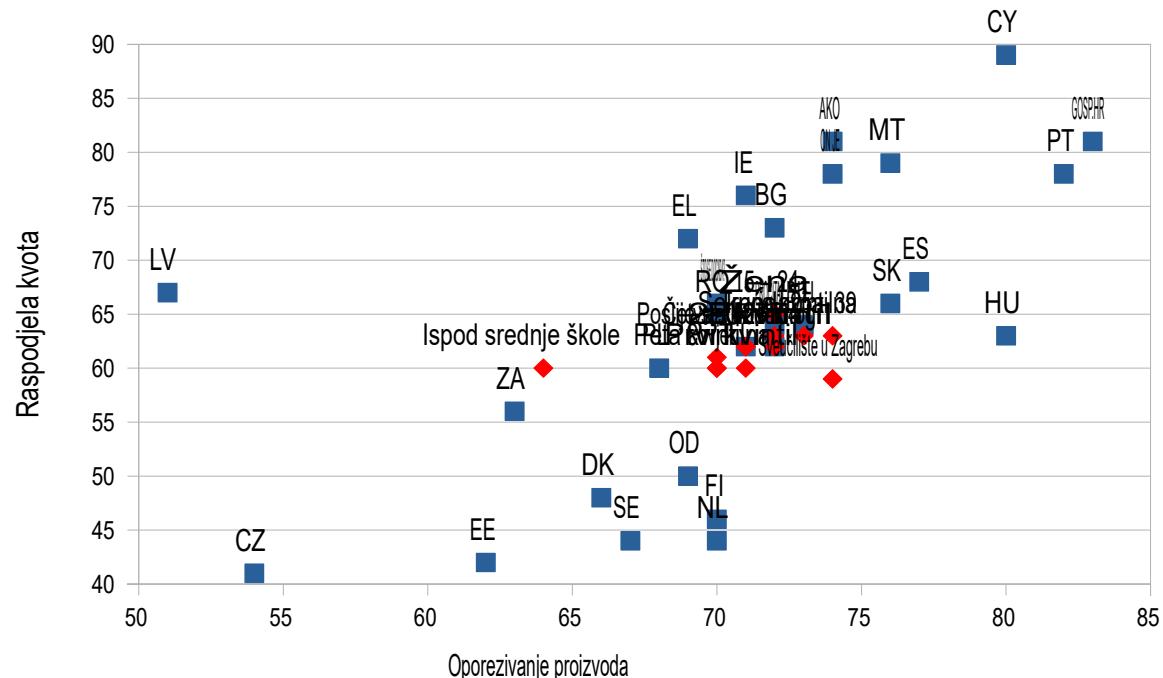
Sociodemografske skupine

Može se vidjeti da su žene i mladi ljudi malo povoljniji za raspodjelu kvota od muškaraca i starijih, da su osobe s diplomom malo povoljnije za poreze od osoba koje nisu diplomirale, ali to nije sasvim jasno: razlika između najekstremnijih skupina ne smije prelaziti 10 do 15 postotnih bodova.

Nacionalne skupine

Kada se stavovi različitih nacionalnih skupina nalaze na istom grafikonu, jaz je mnogo veći.

Može se vidjeti da je jaz među zemljama mnogo veći: 35 do 50 postotnih bodova između najekstremnijih skupina. Postoji i korelacija: zemlje koje se zalažu za oporezivanje također su prilično povoljne za energetske kvote po osobi. Zemlje s prisilnim mišljenjem (gornji desni grafikona) više su zemlje južne Europe, dok su zemlje s liberalnim mišljenjem (u donjem lijevom dijelu grafikona) više zemlje sjeverne i središnje Europe.

Zaključak: poteškoće u organiziranju koherentne europske politike

Naravno, bilo bi poželjno da se ista energetska politika slijedi diljem EU-a, a ne razne nacionalne politike, ali vlade moraju slijediti svoja nacionalna stajališta kako bi bile ponovno izabrane.

Zasad ne postoji europsko javno mišljenje: postoji samo njemačko mišljenje, francusko mišljenje, poljsko mišljenje itd. Kako bi se jednog dana pojavilo europsko javno mišljenje, informacije i mišljenja morali bi se slobodnije širiti iz jedne zemlje u drugu. Kako bismo mogli zajedno donositi odluke o našoj zajedničkoj budućnosti, potrebna nam je demokratska rasprava na razini Unije.

A za takvu raspravu, to bi zahtijevalo zajednički jezik. Takav bi jezik trebao biti jednostavan, precizan i pravičan jer ne bi pogodovao jednoj ili drugoj nacionalnoj skupini. Najbolji jezik je esperanto.